

ဇန်နဝါရီ (ရုက္ခဝတီ)

တောက်လျှောက်အောက်သို့

ရိုင်လေး

BURMESE
CLASSIC
COM

ဆရာထော် ဦးဥက္ကဋ္ဌမ

ဆရာမစ္စတာမောင်မိုင်:

ဝသုန်မြေပေါ်တခွင် ပနွက်အမှတ်ထားကြတဲ့၊ ဒဂုံဆံတော်ရှင်ပင် ငှက်မြတ်နားဆီသို့၊ ဘဝဂ်ရပ် အဖျားဆီက ဝတ်တပါး မပေါ့ရှာ၊ စက်ပြာသာဒ် ရထားရယ်နှင့်၊ အထက် နတ်သိကြားသော်မှ ဝပ်တွား ကန်တော့လာ။ ။

မိုးကြိုးခတဲ့ နိမိတ်ကိုဖြင့်၊ အမျိုးမျိုး ဆရာမှာ ထိတ်ပေမဲ့၊ အတိတ် ဟိုအစဉ်အခါက၊ ပဟိုရ်ပလ္လင် ရတနာ အင်းဝ သဝေအထိုးတွင်မှာ၊ ငြိငြင်စရာ မင်းခပြ သူမိုးလိုပဲ၊ ကိုယ်ထင်ရာ အတိုင်းအမွှေးစိုလေတဲ့၊ ထိုးကွင်းခကြောင် နဂိုဟန်ပန်နှင့်ကြွားနေကြ၊ မိုးညှင်း တန်ဆောင် သိုဟန်ဘွားမှာတော့၊ ဘုရားကို မရှိမသေချင် သနဲ့၊ တရားကို အပိုတွေ ထင်တဲ့ပြင်၊ သံဃာတော် အရှင်မြတ်တွေကိုမှာ၊ အတွင်သတ်ကာ တမင် မအပ်မရာ ပြုသလိုဖြင့်၊ စုလက်ထက်တော်မှာ အင်္ဂလိပ်စိုးချိန်မို့၊ ညှိုးလျာ့ဘွယ် ဆရာမမြင်ဘုလို့၊ ရာစဝင်အတိတ်ရှေ့က သဘောတွေနှင့်၊ မကြာခင် အပိတ်နေ့ညမှာ ဟောရက်

နှင့်၊ တောရစ် မကြည်လင်ဖို့၊ ထေရ်အရှင် ကျုပ်တို့ ဆရာတပါးပေပေါ့၊ ဘုရားရှင် သာသနာတော်က၊ သမ္မာတော် ဇာတိတအားရယ်နှင့်၊ မြန်မာပေါ်မှာ အရှိသားပေမို့၊ ယိရှားကာ မနေစေဘုလို့၊ အပြေပြေကမ္ဘာလှည့်လည်ပြီး၊ ခြေအနေကို မကြာမကြာကြည့်တဲ့ပြင်၊ ဒကာတပည့်တွေကို ကောင်းစေချင်တဲ့ တံကယ်နှင့်၊ ကောင်းဟိတ်တစေလေဘို့တဲ့၊ ဒေါင်းရိပ်မြေစမျှမပြင်၊ ပြေသူကို ကွဲမယူတဲ့ ခေတ်တွင်မှာ၊ အသစ်ပြင်ရန်သဘောတွေနှင့်၊ လောက ပြေမြန်မှာမှာ မှတ်ကွယ်၊ ဟောပြုပေရှာ။ ။

ထေရ်တဆူ ဥက္ကဋ္ဌတပါးရယ်ကြောင့်၊ ပြည်သူတွေ ဒုက္ခ ပွားပြန်ပေါ့၊ ဘုရားနှင့် ဓမ္မရာဇ်သာသနာမှာ၊ အပြစ်မရှာစေဖို့၊ ဆရာအဓိဋ္ဌာန်တရား၊ စစ်မနာလေသမို့၊ အမတနိဗ္ဗာန်တံခါး။ ။

သွေးမထူးချင်၊ တွေးဦးလျှင် တမြင်မြင်ပဲ၊ ကျေးဇူးရှင် ရဟန်းတော် တပါးကိုမှာ၊ အကြမ်းခေါ်ယူ ဖမ်းတော်မူလို့၊ သွားပေါ့တဲ့၊ ပြည်သား ပြည်သူ လူတကာတို့၊ အသွင်တူဘာသာမှာ သာသနာကလည်း တဘက်ဟာမို့၊ စက်တခါ ကြုံကြပေါ့၊ ရာဇဂုဏ် မင်းမာန်တင်းချိန်မို့၊ စွဲချက် ဥပဒေကို မှက်ထုချေလို့ငြင်းရမဲ့၊ တိုင်းရင်းနေ ဒကာ ဒကာမတို့မှာဖြင့်၊ ဗျာပါမကြည်မရွှင် ပင်ဒုက္ခများပေလိမ့်၊ သည်တခွင် မနုဿတွေကိုဖြင့် ကျုပ်က အလွန်သနားတယ်လို့၊ တံက တညွှန်ညွှန်နှင့် ကြားတော်မူတတ်ပေသမို့၊ ပြည်ခွင် ဥက္ကဋ္ဌ နာယက မွန် တပါးပေပေါ့၊ (ဟောဒါရီရယ်) ထေရ်ရှင် ဥက္ကဋ္ဌမ သာသနာတံခွန် ဘုရား။

မျောက်ငိုကာမှ

စာမူခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၅၂၇၁၁၁၁
 မျက်နှာဖုံးခွင့်ပြုချက်အမှတ် - ၄၀၁၄၃၀၁၂၁၁
 ပုံနှိပ်ခြင်း - ပထမအကြိမ်
 ၂၀၁၁-ခုနှစ်၊ ဒီဇင်ဘာလ
 အုပ်စု - ၅၀၀

မျက်နှာဖုံးနှင့်အတွင်းပုံနှိပ်သူ - ဦးအောင်သန်းစိုး
 လှိုင်ရောင်စုံပုံနှိပ်တိုက် (မြဲ-၀၇၉၂၆)
 အမှတ်-၂၇၃၊ ၃၉-လမ်း
 ကျောက်တံတားမြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။
 ဖုန်း- ၂၅၃၄၁၈

ထုတ်ဝေသူ - ဒေါ်သင်းသင်းမွန်
 သင်းစာပေ (မြဲ-၀၄၂၃၂)
 အမှတ်-၁၀၊ ရတနာမြိုင်လမ်း၊
 ကမာရွတ်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်မြို့။

စီစဉ်သူ - အောင်ရွှေစံ
 (ရွက်ကျပင်ပေါက်စာစဉ်ပြန့်ပွားရေး)

တန်ဖိုး - ၈၀၀ ကျပ်

CIP- ၆၀၉

စာနိအောင်(ရမ္မာဝတီ)

တောက်လျှောက်အတက်သို့ ရခိုင်လား
 သင်းစာပေ၊ ၂၀၁၁။
 ၁၂၈-၈၊ ၁၀-၅x၁၆ စင်တီ။
 (၁) တောက်လျှောက်အတက်သို့ ရခိုင်လား

ကနီအောင် (ရမ္မာဝတီ)
 (ရေးဖော်ကျူးတယ်)

တောက်လျှောက်အတက်သို့
(ရ ခိုင် လား)

ပြည်လုံးကျွတ်ပြန့်ချိရေး

ဂုရု (စာပေ)

၂၁-ဒါနလမ်း၊ သာယာကုန်းရပ်ကွက်၊

မင်္ဂလာတောင်ညွန့်မြို့နယ်၊ ရန်ကုန်

ဖုန်း - ၀၉ ၇၃၁ ၅၂၁၆၀

(အညွန့်)

ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်ခြင်းသည် ကျွန်ုပ်တို့၏ နှလုံးရည်ကို ထက်မြက်ထွန်းပြောင်စေသော အကြောင်းတစ်ရပ်ဖြစ်၏။

အကြောင်းမူကား ချမ်းသာနေစဉ်အခါ၌ နှလုံးရည်သတ္တိသည် မြှုပ်ကွယ်နေတတ်သောကြောင့် ဝင်တည်း...။

ဘောဇေဇိ (၆၅.၁ - ၁၅၆)

(ကျေးဇူးအထူး)

အမှတ်မှား မရှင်းလင်းတာတွေ ပါရှိပါက သည်းခံခွင့်လွတ် ဝေဖန်ထောက်ပြပေးကြပါ...။

(စာရေးသူ)

အပိုင်း (၁)

မြောက်ပိုင်းရခိုင်ဒေသ

မြို့စိုက်တွေ

ရွှီကုလားတန်ကမ်းက*** သာယာပါရေး*** တဘက်က တောင်တန်းနန်း*** မပိုင်းရရီချေ*** (အကျွန်ရီဖို့)၊ ရွှီကုလား တန်ကမ်းက*** သာယာရေး***

မဟာမုနိသျှင်ကျော်ဘုရားနန်း*** ဓာတ်ဖွဲ့တော်ရီ*** ကိန်းအောင်းစံပျော်ရေး*** ရန်အောင်ဇေယျ မာန်ငါးပါးနန်း*** ဦးရိုက်တော်ရိုးတေ*** သာထိကျိန်းတော်ဓာတ်နန်းရှုမြင်းမူ သလုံးတော် စုံလှရေး*** ဆံတော်သျှင်ဘုရားနန်းသာယာသာယာ*** ဝိဆာလှ ပါရေး***

ရွှီကုလားတန် ဝင်ပေါက်ဝက ထွန်းတောက်ခရေး*** အကျွန်ရီ မြို့စိုက်တွေ*** မြို့စိုက်တွေ*** ကျက်သရေတိုးလို*** ဂုဏ်မညှိုးအောင်*** လှလို့ဝိဆာရေး*** ကြေကြေဖြူဖြူ ရွှီခိုင် သူရွှီခိုင်သားရီ*** အောင်ဆုတောင်းလို*** မိတ္တာရီလောင်းရေး အလွန်ပင် ဆန်းကြေ*** ကုလားတန်ကမ်းချေ*** သာတောင် သာယာ ဝိဆာလှပါရေး*** အဂုထက်တိုင်*** စိုပြေလို့ပင်*** ဟိန် ပါသီးရေး***

မြို့စစ်တွေ (မြန်မာပြန်)

ရွှေကုလားတန်ကမ်းက*** သာယာပါတယ်*** တစ်ဖက်က
တောင်တန်းနဲ့*** မှိုင်းမှိုင်းဝေဝေ*** (ကျွန်တော်တို့မြေ)၊
ရွှေကုလားတန် ကမ်းက*** သာယာတယ်***

မဟာမုနိသျှင်ကျော် ဘုရားနဲ့*** ဓာတ်မွေတော်တို့***
ကိန်းအောင်စံပျော်တယ်*** ရန်အောင်ဇေယျ မာန်ငါးပါးနဲ့***
ဦးခိုက်တော်ရိုးတွေ*** သာထိကျိန်းတော်ဓာတ်နဲ့ စုဋ္ဌမြင်းမူသလုံးတော်
စုံလှတယ်*** ဆံတော်ရှင်ဘုရားနဲ့ သာတောင့်သာယာ***
ဝေဆာလှပါတယ်***

ရွှေကုလားတန် ဝင်ပေါက်ဝက ထွန်းတောက်ခဲ့တယ်***
ကျွန်တော်တို့မြို့စစ်တွေ*** မြို့စစ်တွေ*** ကျက်သရေတိုးလို့
ဂုဏ်မညှိုးအောင် လှလို့ဝေဆာတယ်*** ကြည်ကြည်ဖြူဖြူ ရွှေခိုင်သူ
ရွှေခိုင်သားတို့*** အောင်ဆုတောင်းလို့*** မေတ္တာရေ
လောင်းတယ်*** သိပ်ကိုဆန်းကြယ်*** ကုလားတန်းကမ်းခြေ***
သာတောင့်သာယာ*** ဝေဆာလှပါတယ်*** ဒီကနေ့တိုင်***
စိုပြည်လို့ပဲ ရှိနေပါသေးတယ်***

(နိဒါန်း)

ဝတ္ထုဆိုတာ ဘာလဲမေးရင် ဝတ္ထုလိုရေးရင် ဝတ္ထုပဲဖြစ်တယ်။
ရေးတတ်ရင် ဝတ္ထုဖြစ်တယ် ဆိုပါတယ်။ ခု မိမိဝတ္ထုကို ရေးပါတယ်။
ဒါဟာ ဝတ္ထုဖြစ်မဖြစ်ရယ်ဆိုတာကတော့ စာဖတ်သူ ဆုံးဖြတ်ရမယ့်
အရာပဲ ဖြစ်သွားခဲ့ပါပြီ ဆိုတာပါ။ ဖတ်ကြည့်ကြဖို့ရာပါ။

“ကိုယ့်ရှေ့က လုပ်သွားသူတွေရဲ့ ကောင်းမွေဆိုးမွေတွေကို
ကိုယ်ခံရတယ်။ ကိုယ်လုပ် နေတဲ့အလုပ်ရဲ့ ကောင်းမွေ ဆိုးမွေတွေကို
လည်း ကိုယ့်သားစဉ်မြေးဆက် ခံကြရတယ်။ ဒါကြောင့် ကိုယ်လုပ်တဲ့
အလုပ်ရဲ့ ကောင်းကျိုးဆိုးကျိုးကို ကိုယ့်တစ်ယောက်တည်း ခံစားရတာ
မဟုတ်ဘူးဆိုတဲ့ အသိစိတ်နဲ့ တာဝန်သိသိလုပ်သင့်တယ်”

(ဆရာတော် ဦးဆေတိက)

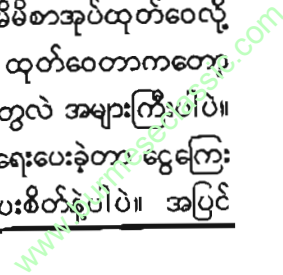
ဆိုခဲ့သလို စာတစ်ပုဒ် ရေးမိပြန်ပါပြီ။ ဘုရားစူး (ဝတ္ထုလတ်)
တစ်ပုဒ်ပါ။ “တောက်လျှောက်အတက်သို့” ဆိုတာပါ။

မိမိဟာ ဟိုအဝေးတစ်နေရာဆီကို ခြောက်နှစ်လောက် ရောက်
နေခဲ့ရတယ်။ ဒါကြောင့် အများနဲ့ကင်းကွာလို့ နေခဲ့ရတယ်။ ဒီနောက်ပိုင်း
မှာ နယ်မဂ္ဂဇင်းတစ်စောင်က စာမူတောင်းခဲ့တယ်။ ဒါကြောင့် ဝတ္ထုရှည်
တစ်ပုဒ် ရေးသားခဲ့တယ်။ စာရေးသူက လက်ရေးဆိုးတော့ ဖတ်မရဆိုပြီး
ကွန်ပျူတာ စီပေးခဲ့ရတယ်။ ထုံးစံအတိုင်း ကိုယ်ရေးချင်တာနဲ့ ဖတ်စေချင်
တာ ဖတ်ကြစေဖို့ပါပဲ။ ဒါပေမဲ့ တစ်ခါ ဝတ္ထုက ရှည်တယ်ပြောပြီး
သုံးမရခဲ့ပြန်ပါဘူး။

ဒါကို လက်ခံပါတယ်။ စာမူတစ်ပုဒ် စာတစ်အုပ် ပုံနှိပ်ထွက်ပေါ်
ဖို့ဆိုတာ မလွယ်ပါဘူး။

ခု.. ဒီစာမူကို ဘယ်လိုဆက်လုပ်ပါ့မလဲ။ တစ်ခြားသူတစ်ဦးနဲ့
တွဲထုတ်ဖို့ ကြိုးစားပါတယ်။ စာရေးသူတွေချင်းရော တခြားသူတို့နဲ့ပါ
ပြောဆိုရတာ လက်ဝင်လှတယ်။ ဒါကြောင့် မိမိစာအုပ်ထုတ်ဝေလို့
ရအောင် တစ်အုပ်စာထိ ရေးလိုက်မိပါတယ်။ ထုတ်ဝေတာကတော့
တစ်ပိုင်းပေါ့။ ကြိုးစားရဦးမှာပေါ့။ ဒီလို စာမူတွေလဲ အများကြီးပါပဲ။

မိမိရဲ့စာမူတွေကို နယ်မဂ္ဂဇင်းအတွက် ရေးပေးခဲ့တာ ငွေကြေး
ကြောင့်လည်း မဟုတ်ပါဘူး။ ရိုးသားအားပေးစိတ်နဲ့ပါပဲ။ အပြင်

(လစဉ်)ပုံမှန်ထုတ် မဟုတ်တဲ့ မဂ္ဂဇင်းတွေ မိမိကြိုက်ပါတယ်။ အထူး သဖြင့် ကိုယ်ပိုင် (မူပိုင်) အရေးအသားတွေ ပါကြတယ်။ ရင်ဖွင့်ကြတယ်။ ဒါကြောင့်ပါ။ မိမိ အဲဒီလို ကြိုက်တဲ့ထဲက မှတ်မိခဲ့တဲ့ ဟိုဘက်ပိုင်းက မန္တလေးမဂ္ဂဇင်းတွေတချို့လည်း ကြိုက်တယ်။ ပြီး... စမ်းချောင်းက ထုတ်တဲ့ စမ်းသစ်လည်း ကြိုက်တယ်။ ဦးဥတ္တမ ရာပြည့်မဂ္ဂဇင်းတွေ၊ ရခိုင်တန်ဆောင်တွေလည်း ကြိုက်တယ်။ ပြီး ရခိုင်က မိသားစုပိုင်း လည်း ကြိုက်ခဲ့တယ်။ ဦးဥတ္တမ အထူးထုတ်တွေ လည်း ကြိုက်ခဲ့တယ်။ ပြီး စီးပွားရေးတက္ကသိုလ် မဂ္ဂဇင်းတချို့နဲ့ ဆေးတက္ကသိုလ် (၂) မဂ္ဂဇင်းတချို့လည်း ကြိုက်ပါတယ်။ ဒီလိုတင်ထုတ်တာဟာ တင်ပြီးမှ ထုတ်ရတာဖြစ်လို့ အသေအချာစိစစ်တာ လည်း လုပ်ကိုင်နိုင်တယ်။ ဒေသ အရေးမို့လည်း အတော်များများ ပြောခွင့် (ရင်ဖွင့်ခွင့်)လည်း ပြုတာများပါတယ်။ ပြီး ဒီလိုအများနဲ့ ယှဉ်လာတဲ့အခါ ကိုယ့်ဒေသ ကိုယ့်လုပ်ရပ်တွေဟာ မသာရင်တောင် မည့်အောင် ယှဉ်နိုင်ကြဖို့ ကြိုးစားကြည့်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆိုခဲ့သလို အဆင်မပြေတော့ မိမိမှာ တာဝန်ပိုလာပါတယ်။ ရေးပြီးသွားတဲ့ စာမူ၊ ဒီစာမူကို ဒီအတိုင်း ထားလို့ မရဘူးလေ။ ကိုယ်ရေးသင့်တာမို့ ရေးထားတဲ့စာမူကို ကိုယ့်သိက္ခာအရ တာဝန်အရ ထုတ်ရမယ့် အခြေအနေမို့လို့ပါပဲ။ ဒါကြောင့် လိုရင်းက စာတစ် အုပ်ဖြစ်အောင် မိမိဒေသ ကျောက်ဖြူ (ရခိုင်ပြည်နယ်) တောင်ပိုင်း (ကျောက်ဖြူဝတ္ထု) အစအဆုံး ရေးထား ခဲ့ရာက ယခု ရခိုင်ပြည်နယ် မြောက်ပိုင်း (စစ်တွေ)အပိုင်းကို ဆက်ရေး ရတယ်။ အဆုံးရေးပြီးမှ အစကို ပြန်ဆက်ရတယ်။ နေရာဒေသ နောက်ခံသမိုင်း အဆင်ပြေအောင် ကြိုးစားရေးသားလိုက်ရပါတယ်။

အတားအဆီးဆိုတာ ကျော်ဖြတ်သွားဖို့ပဲ မဟုတ်ပါလား။

အခက်အခဲ အမြင့်ဆိုတာလည်း ကျော်လွှားဖြတ်ကျော်နိုင်ရေးအတွက် စိန်ခေါ်ချက်ပဲ မဟုတ်ပါလား။ မိမိ ဟိုအပေးမှာ ခြောက်နှစ်နီးနီးလောက် ကြာခဲ့တယ်။ ခု ပတ်ဝန်းကျင် (စာပေအသိုင်းအဝန်း)နဲ့ ထိတွေ့လာတဲ့ အခါ ထူးခြားတာ အများကြီးပါပဲ။ ပထမ သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်နဲ့ တွေ့တယ်။ သူ့ဆီက ဘာရေးရမယ်၊ ဈေးကွက် ဘယ်လိုရှိတယ် သူ ပြောပြပါတယ်။ သူ့ဆီက ပညာရပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ တကယ် လုပ်ကြည့်တဲ့အခါ သူဟာ မူမမှန်သူ ဖြစ်နေတယ်။ သူပါမက သူ့ရဲ့ သားချင်းတွေပါ တစ်ကြိတ်တည်း တစ်ညာဏ်ထဲ ဖြစ်နေတာ တွေ့ရပါတယ်။ တစ်ယောက်က အကြမ်း၊ တစ်ယောက်က အနု၊ တစ်ယောက် တစ်မျိုးညစ်နဲ့ပဲ ဒီထက်အချင်းမပွားအောင် လူသူမကြားအောင် မနည်း အရှုံးပေး ရှောင်နေခဲ့ရပါတယ်။

နောက်တစ်ဦး ကွန်ပျူတာဘာညာနဲ့ ပတ်သက်သူပါ။ သူလည်း မိမိကို မျဉ်းဆွဲပြီး အချို့သတ်ပြီး မိမိဘာမှ လုပ်လို့မရအောင် အချိန်ဆွဲ တွဲခေါ် လုပ်သွားခဲ့တယ်။ အပျော့ဆွဲနဲ့ပါ။ မိမိဘာမှလုပ်မရအောင် ကျောသတ်မျှောဆွဲလုပ်ရာက။ သူ့မိသားစုနဲ့ပါ အသုံးချခံရရာက မိမိ မနည်းကိုပဲ အရှုံးပေး ရုန်းထွက်ခဲ့ရပါတယ်။ နောက်တစ်ဦးကတော့ စီးပွားဖက်ပါ။ သူ့ကို အားကိုးခဲ့ပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ကမ္ဘာ့စီးပွားရေးနဲ့ နာဂစ်မှန်တိုင်း စီးပွားကပ်မှာ မိမိတို့တွေ အချင်းမများ ရန်မဖြစ်အောင် မိမိပြားဝပ် မှောက်ငြိမ်ကုပ်သွားခဲ့ရပါတယ်။

နောက်တစ်ဦးက မိမိနဲ့အတူလက်တွဲဖို့ အိမ်နေစေခဲ့ပါတယ်။ ဒီမှာ မိမိရဲ့မိသားစုနဲ့ မိမိနဲ့ကြားမှာ ရှင်ကွဲမကွဲအောင် မနည်းရှင်းထုတ် လိုက်ရပါတယ်။

တောလက် ကျေးလက်လူနေမှုအဆင့်မျိုးပဲရှိတဲ့ မိမိလို့ မိသားစု ကြားမှာ အလိုက်သင့် နေထိုင်သွားဖို့လောက်ကို စိတ်နေသဘောထား

အမှန်ပါပဲ။ စိတ်သဘောထား မရိုးသား မမှန်ကန်တာ ကိုယ်တွေ့ကြုံခဲ့ရတယ်။ ဟော... နောက်တစ်ယောက် လာပြန်ပါပြီ။ လူဟာ လူနဲ့ မဆက်ဆံလို့မှ မရတာဘဲ ဆက်ဆံရပြန်ပါတယ်။ သူနဲ့က သားချင်းလည်း အတော်နီးစပ်တယ်။ မိမိအပေါ်ပဲ လေးစားတယ်။ စာပေလုပ်ငန်းနဲ့ အမျိုးသားရေးပုံစံ၊ လူမှုရေးလုပ်ငန်းတစ်ခုထိ လုပ်ဆောင်ကြဖို့ ပြောဆိုလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတယ်။ အဲဒါမှာ ငွေရေးကြေးရေးပါတယ်။ မိမိမိတ်ဆွေတွေက ကြွေးချကြတယ်။ ကတိတွေ ပျက်ကြတယ်။ အချိန်တွေ ကုန်တယ်။ ဒါကြောင့် မိမိရဲ့ ဒုတိယလူနဲ့ မိမိဟာ လမ်းခွဲရုံမက ရုံးပြင်ကနား ရောက်တဲ့ထိ စကားပြောဆိုခဲ့ရပါတယ်။ နောက်တစ်ယောက် လာခဲ့ပြန်ပါတယ်။ မိမိကို သူ့ကိုယ်သူ အပ်နှံပါတယ်။ ဘာမဆို သေတဲ့အထိ လုပ်သွားကြဖို့ ပြောပေမဲ့ တစ်လတောင် မခံပါဘူး။ သူက မိမိကို ထောက်ပံ့ဖို့နေနေသာသာ နေတာထိုင်တာ စရိတ်ငြိမ်းအပြင် လုပ်ခ ဉာဏ်ပူဇော်ခလေးကပါ မိမိက ပေးရမယ့် ပုံစံမျိုးထိ လုပ်လာခဲ့တယ်။ မိမိပြုခဲ့မိတဲ့ ကျေးဇူးတရား ကြောက်မက်ဖွယ်တုံ့ပြန်မှုများပါ။

မိမိနဲ့ မိမိတို့ရဲ့ မိသားစုကြားမှာ ဘယ်လိုမှ စိတ်ဓာတ်ချင်း ဆက်စပ်လို့ မရပါဘူး။ သူတို့က ရုပ်ခံစားမှုလောက်ပဲ ရှိကြပါတယ်။ မိမိက စိတ်ပိုင်းဆိုင်ရာ ခံစားမှုကို အလေးထားပါတယ်။

ဆိုခဲ့သလိုပဲ ဒါပေမဲ့ အတူတော့ နေကြတာပဲ။ ပေါင်းဖော်မှုတော့ မရှိပါဘူး ဆိုရမယ်။

ဆိုခဲ့သလို တချို့ကို ပေါင်းကြည့်တော့ ပေါင်းမရတော့ ခွာကြရတယ်။

ဒါတွေဟာ မဆန်းပါဘူး။ မိမိလည်း သင်ယူလို့ ပြုပြင်လို့ချည်း နေနေခဲ့ရတာ ရင်မောရင်ခုန်လွန်းရပါတယ်။

ခုနေ မိမိဟာ ကမ္ဘာမှာ လူဖြစ်နေသလို ခံစားရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒါဟာ လူရဲ့ နိယာမပါ။ မိမိ အမှန်အတိုင်းချည်း ပြောလို့မရ၊ ဟုတ်တိုင်းချည်း လုပ်လို့မရဆိုတာ သိပါတယ်။ ရိုးသားကြီးစားရမယ် ဆိုတာလဲ သိပါတယ်။ ရိုးသားကြီးစားရမှုဟာ မရိုးသားမကြီးစား သူအတွက်လည်း အနှောင့်အယှက်ပါပဲ။

တကယ်တော့ ဝါးလုံးခေါင်းထဲ သွားဝင်သလိုချည်း ခံစားရပါတယ်။ ထားပါတော့... ဆိုခဲ့သလို မိမိ ဒီစာစုကို အဆင်ပြေအောင် ကြိုးစားရေးသားထားပါတယ်။ တာဝန်အရ ဘဝပေးအရပ် ဆိုပါတော့။

ပြီး မိမိ ဆက်လက်ကြိုးစားနေရအံ့မှာ။ မိမိဟာ စာရေးဆရာ၊ ကဗျာရေးသူ ဖြစ်တော့ကာ ဒီစာမူ စာအုပ်မှာ ကဗျာကို အလေးကဲရေးထားပါတယ်။ ဆိုလိုတာက ရခိုင်တော်လှန်ရေးသမားတွေ အများကြီးပါ။ အဲဒီထဲက မိမိဟာ ကဗျာစာဆိုတွေကို ဦးစားပေးဖော်ပြရေးသား မိခဲ့တာပါ။ နေရာအခက်အခဲကြောင့်လဲ ဒီလောက် ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် မရေးသားနိုင်ခဲ့လို့ပါ ဆိုတာပါ...။

အကြင် လူမိုက်သည်။

ကဲ့ရဲ့ထိုက်သူကို ချီးမွမ်း၏။

ချီးမွမ်းထိုက်သူကို ကဲ့ရဲ့၏။

ထိုလူမိုက်သည် နှုတ်ဖြင့် အကုသိုလ်အပြစ်ကို

ဆည်းပူး စုဆောင်းနေတယ်။

ထိုအကုသိုလ်အပြစ်ကြောင့်

ကိုယ်စိတ်နှစ်ဖြာ ချမ်းသာကို မရနိုင်။

(သံယုတ္တနိကာယ သဂါထာဝဂ် တူရုဗြဟ္မသုတ်)

မိမိတော့ လူကောင်းသူကောင်းကို ချီးမွမ်းတာပဲ။ မချမ်းသာရင်

တောင် ဆင်းရဲတော့ မရနိုင်ဘူး ထင်ပါတယ်။ မိမိ ကြိုးစားရင်းနဲ့သာ ကြိုးစားနေအုံးမှာပါ။

‘စစ်မှန်တဲ့ အောင်မြင်မှုဟာ အလိုလိုဖြစ်မလာဘူး...။ သေသေ ချာချာ စီစဉ်ပြီး ကြိုတင်ပြင်ဆင်ပြီး လုပ်သင့်တာတွေကို ရေရှည် လုပ်လာမှ စစ်မှန်တဲ့ အောင်မြင်မှုဆိုတာ ဖြစ်လာတယ်။ ကံကောင်းလို့ အောင်မြင်တယ်ဆိုတာ မရှိသလောက် ရှားပါတယ်။ ပစ္စုပ္ပန်မှာ လုပ်သင့် တာတွေကို ဉာဏ်ပါပါ။ ဝီရိယ ကောင်းကောင်း၊ ဇွဲကောင်းကောင်းနဲ့ ကိုယ်မလုပ်ဘဲနဲ့ အတိတ်ကံ တစ်ခုတည်းနဲ့ တကယ်ထူးခြားတဲ့ အောင်မြင်မှုမျိုးကို မရနိုင်ပါဘူး’

(ဆရာတော်ဦးစေတီစာ)

ဘဝဟာ အတက်အဆင်းတွေနဲ့ပါ။ ဆင်းသုတွေ ရှိကြပေမယ့် တက်သူတွေလဲ ရှိနေကြပါတယ်။ ဆက်တက်ကြရမှာပေါ့။ ဆက်တက် လှမ်းနေကြပါ။ လူ့လမ်း၊ လူ့ဘဝလမ်းဆိုတာ အတက်ခရီးပါ။ တောက်လျှောက်အတက် ဆက်တက်ကြဖို့ရာ လက်ကမ်းစာပါ။ ရခိုင်လားပါ.. ဒီလောက်ပါ။

- သည်းတွင် မယေကြွီလု လေးမျက်နှာကို..
- မေမျှော်ရှုက ဝမ်းနည်းဝမ်းပါး..
- ဒီလှိုင်းသံလေ ညံဂယက်ကေ..
- ယက်သောသောနှင့် အံ့ဩစဖွယ်..
- အပြောကျယ်ကေ ပင်လယ်နဒီ..
- လှိုင်းချီချီနှင့် မှိုင်းရိယုယု..
- တမြမြကေ ကမ်းစမမြင်..
- ရှစ်ခွင်တိုင်းက မှိုမှိုင်းဆင်ဗျာ..

မင်းလွင်ဝိုင်းအံ့ မြူခိုးချုံကေ..
 အမွန်ဆော်နှိုး ရီလဟာလေ သီဒါရိုးမှာ..
 ဝိုင်းသံလီသံ လှိုင်းဂယက်ကေ..
 ယက်ခတ်သံနှင့် တော်သံလည်းကျူး..
 ဝါယောမည်လေ တောင်လီဖြူးလို့..
 မျှော်ရှုတိုင်းပင် ဖော်ကဲ့သူရို့..
 ပူလို့ကျမ်းအောင် လွမ်းမှုဆင်လေ..
 ဘဝင်နုဖို့ ပေပဘာမှာ..
 မျှော်ကာတမ်းဗျာ လွမ်းလို့ငိုရေ...

ထန်ဆော်ဆရာထွန်း (ဝိသေသာခြင်း)မှ

လူ့ဘဝမှာ ပေးဆပ်ခဲ့ရတာ ချည်းပါလား...။ ဒါပေမဲ့ ဒါကို ပထမတော့ ဝမ်းနည်းစရာ ထင်ခဲ့ပါတယ်...။ ဒါပေမဲ့ ဒီပေးဆပ်ခြင်း ဂုဏ်ရည်နဲ့ ပါရမီကို မိမိတန်ဖိုးရှိစွာ နားလည်သဘောပေါက် ထားခဲ့ပါပြီလေ...။

သင်ဟာ ကြိုးအဆုံးသို့ ရောက်နေပြီး ဖက်တွယ်ထားဖို့ရာ ကြိုးဆုံးမရှိတော့ရင် နောက်တစ်ကြိုးသို့ ခုန်ကူးပါ...။

ရွံ့နှိမ်ခြင်းဟာ ထပ်မံကြိုးစားဖို့ရာ အခွင့်အလမ်းပဲ ဖြစ်တယ်။
 ပန်းပင်တွေကို ချေပစ်ပြီးမှသာ ရေမွှေးကို ရရှိနိုင်ပါတယ်။
 စတင်ဖို့ရာ သတ္တိမရှိသူဟာ ဇာတ်လမ်းပြီးဆုံးသွားပြီပဲ ဖြစ်တယ်။

မီးပူလေ ရွှေစစ်လေ ဖြစ်တယ်။
 မိမိဟာ ဘဝပေးအခြေအနေအရ ဘောင်ကျဉ်းကျဉ်းလေးထဲမှာ ကျင်လည်နေခဲ့ရတာ ကြာခဲ့တယ်။

ဒါကြောင့် ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် အပြောင်းအလွဲဖြစ်စေဖို့ရာရယ်၊ ဘဝကို ပြန်လည်သုံးသပ်ဖို့ရာရယ်၊ ခရီးထွက်မှပဲ ဖြစ်မယ်။ မိမိခရီးထွက်ဖို့ ဆုံးဖြတ်လိုက်ပါတယ်။

မိမိ မရောက်ဖူးသေးတဲ့ ရခိုင်ဒေသ စစ်တွေကို ခရီးထွက်မယ် ရည်ရွယ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စစ်တွေနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ ရခိုင်ဒေသနဲ့ ပတ်သက်တာ၊ တချို့တွေ ရှာဖွေဖတ်ရှုနေမိပါတယ်။

ဆောက်ဖြစ်မှ ကျောင်းဒကာ ဆိုကြသလိုပါပဲ၊ တကယ်ခရီးထွက်ဖြစ် မဖြစ်တော့ မသိပါဘူး။

စာမှာပေမှာတော့ မိမိခရီး ထွက်ဖြစ်ဖို့ ကြိုးစားလို့ နေမိပါတယ်။

အရှုံးသမားတစ်ယောက်အနေနဲ့ မဟုတ်ပါဘူး။ အောင်ပွဲခံကြားဝါနိုင်သူ တစ်ယောက်အနေနဲ့လဲ မဟုတ်ပါဘူး။ ရိုးသားကြီးကုတ်စွာ ပကာသန မာန်မာနတွေ ကင်းမဲ့စွာ မိမိသူငယ်ချင်းမိတ်ဆွေဆွေမျိုးတွေ မေတ္တာရှိသူတွေ ရှိရာအရပ်ကို အလည်ပြန်လာသူ တစ်ယောက်အနေနဲ့ (ဒါလဲ ငွေကြေးအချိန်ကအစ ကြိုးစားရအုံးမှာပါ) တကယ်က မေတ္တာအလှည့်နဲ့ပါ။ မေတ္တာဆိုတာ ရောင်ပြန်ဟပ်တတ်တယ် ဆိုတယ် မဟုတ်ပါလား။

မေတ္တာရဲ့ လက္ခဏာရသ ပစ္စုပဋ္ဌာန် ပဒဋ္ဌာန်လေးပါးကို စရိယာ ပိဋကထာမှာ ခုလိုခွဲပြထားတာ ဖတ်ဖူးပါတယ်။

(၁) မေတ္တာဟာ သတ္တဝါတို့ရဲ့ အကျိုးစီးပွားကို ကပ်ပြီး ဆောင်တဲ့ အခြင်းအရာအနေနဲ့ ဖြစ်ခြင်းသဘောလက္ခဏာ ရှိတယ်။

(၂) သတ္တဝါတို့ထံ အကျိုးစီးပွားကို ကပ်ပြီး ဆောင်တဲ့ကိစ္စ ရှိတယ်။

(၃) အေးမြငြိမ်းချမ်းတဲ့ စိတ်သဘောထားလျှင် ဉာဏ်မှာ ရှေးရှု

ထင်လာတတ်တဲ့ အခြင်းအရာ ပစ္စုပဋ္ဌာန်ရှိတယ်။

သတ္တဝါတို့ရဲ့ နှစ်သက်ဖွယ်ရာ ဂုဏ်ကိုသာ ရှုမြင်တတ်တဲ့ ယောနိသော မနသိကာရ အကောင်းမြင်ဝါဒလျှင် နီးစွာသော အကြောင်း ပဒဋ္ဌာန်ရှိတယ်။

ဒီကနေ့မှာ အဓိက အချက်မှာတော့ မေတ္တာကို တကယ်ကို ပွားများလာနိုင်ပြီဆိုရင် အကောင်းမြင်ဝါဒ အလိုလိုရှိလာမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မေတ္တာရှင်ဖြစ်တော်မူတဲ့ စာချဆရာတော်တစ်ပါးရဲ့ ထူးခြားတဲ့ အကောင်းမြင်ဝါဒ တချို့ကို ခုလို လက်တွေ့သိရှိဖတ်ရှုခဲ့ရပါတယ်။

တစ်ခါမှာတော့ ဒကာတစ်ယောက်နဲ့ အောက်ပါအတိုင်းပြောဆို ဆွေးနွေးထားတာကို လေ့လာတွေ့ရှိခဲ့ရပါတယ်။

ဒကာ တပည့်တော်တို့ ညီအစ်ကိုမောင်နှမတွေထဲမှာ တပည့်တော်ဟာ ကံအဆိုးဆုံးပဲဘုရား...၊ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ အခြားညီအစ်ကို မောင်နှမတွေကျတော့ မိဘဆွေမျိုး ယောက္ခမတွေရဲ့ အထောက်အပံ့ကို ရသလောက် တပည့်တော်ကျတော့ သူတစ်ပါးရဲ့ အထောက်အပံ့ကို မရတဲ့အပြင် ကိုယ်ကပဲ အများကိုထောက်ပံ့နေရတယ် ဘုရား။

ဆရာတော် ဘယ်က ကံဆိုးရမှာလဲ...၊ ဒကာတော် ကံကောင်းတာ...၊ ပညာရှိ သူတော်ကောင်းမှန်သမျှ ယူရတာထက် ပေးရတာကို ပိုပြီး ဝမ်းသာကြတယ်။ ဘာကြောင့်လဲဆိုတော့ သံသရာမျက်စိနဲ့ ကြည့်မယ် ဆိုရင် ယူရတဲ့သူဟာ ဘာမှရမသွားဘဲ ပေးတဲ့သူကပဲ ရသွားတာ မကြာနဲ့ပဲ...၊ ခုခေတ် ရေစက်ချတဲ့အခါ သတိထား နားထောင်ကြည့်ပါ လား...၊ ဖြစ်လေရာ ဘဝတိုင်းမှာ ပေးပါ၊ ကမ်းပါ၊ စွန့်ကြဲပါဆိုတဲ့ စကားကို တောင်းခံလာတာ ရှိခဲ့ရင် မရှိမရ မမျှနိုင်ပါဆိုတဲ့ စကားကို

မျက်နှာနှစ်ဖမ်း ညှိမပြောရဆိုပါကုန်ဆိုတဲ့ ရေစက်ချအတိုင်း ဒကာတော် အနေနဲ့ ဆုတောင်းပြည့်နေတာပေါ့ ဒကာ၊ အခုလို ဆရာတော်အမိန့် ရှိတော့လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကံကောင်းတယ်ဆိုတာ သိရပါပြီဘုရား။

မေတ္တာရွှင်ရွှင်ပြည့်သာ (မေတ္တာစာစွမ်းအံ့ခန်း)

၄၆-စာ - ၂၃၊ ၂၈

ကံကောင်းထောက်မစွာ မိမိဟာ ဘဝမှာ ပေးဆပ်မှုရဲ့အရသာ ကို ကောင်းကောင်းသိထား နားလည်သတိ၊ သိထားခဲ့ရပါပြီ။ ဒါကြောင့်ပါ။ ဘဝမှာ လောကမှာ၊ တကယ်တော့ ဘာမှတုန်လှုပ် ချောက်ချားစရာ မရှိတော့ပါဘူးလေ။ ပေးဆပ်ရလေ အောင်မြင်လေပဲ။ ပေးဆပ်နိုင်လေ အောင်မြင်လေပဲ။ နောက်ဆုံး အသက်ပါပေးဆပ် နိုင်ရင်ကော ဘာဖြစ်လဲ။ ဒါဟာ ပိုမိုကောင်းမွန် မွန်မြတ်တဲ့ ပေးဆပ် ခြင်းပဲ မဟုတ်ပါလား။ ဒါကို မိမိ သတိထား နားလည်နှလုံးသွင်းစိတ်နဲ့ အတူပါ။ ဘဝမှာပေါ့...

**** * * * * *

ရခိုင်ရွှေပြေသာပါစီ

ရှိုး- ကိုယ့်နှိုးကွပ်(ထံတွေ)

□ ကျား၊မ (အကျွန်ရို့ ရခိုင်ရွှေပြေ.. သာပါစီကြောင်းနန့်.. ဆုတောင်းရအလီလီ.. တနေဝီးလို့.. တရပ်တကျေး ရောက်ကေလေးလေ.. ရခိုင်ဆိုစွာ ရေ.. ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်ခလေ့ပါလေ.. ကိုယ့်သမီး ကိုယ့်သား ဖြိုက်လို့.. အသေးနှလုံးမှာ ထာဝရခိုင်မြေ.. မယိုင် မလေး.. မှတ်ကျောက်တင်ပါမေ)။

□ ကျား၊မ (တောတောင်စိမ့်စမ်း လျှိုမြောင်စခန်း ဒိန်နန့်ကယ်) သာယာ.. ပင်လေပြာ ပတ်လယ်မာလေ.. ငါရိုရေ မွီးလို့ပေါက်ဖွား လာကတ်တေ.. ရိုးရာခလေ့ချေနန့် ရွှင်ပြ.. ယှာရာလေ ယိုင်ကျေးမှု အစိုင်အလာ.. ရင်မှာထိန်းလို့.. ပင်လယ်ကြီးခမ်းတောင် မပျောက်ပါ လေ.. မပျောက်ရပါလေ.. ယုံကြည်ခိုင်မြေ.. ဥမကွေး.. သိုက်မပျက် စေးလုံးညီညာပါတယ်ဝေး)။

□ ကျား၊မ (သံပြိုင်) (သူငယ်ချင်း ရောင်းရင်းရိုလေ အားလုံး.. သိကတ်ပါရေ ငါရိုပြေကို ချစ်မြတ်နိုးလို့.. သိုက်စာ ယိုကတ်ပါမေ)။ (ရတနာရွှီဦး ဆန်ရီစပါး.. ဖြိုးဖြိုးဝီ.. ရခိုင်မြီမှာလေ.. ဘဏ္ဍာစီးပွား တိုးပွားမေ..)။ အရာရာမှာဆိုကေ.. ငါရိုအင်အား အရေးကြီးဆုံးလေ.. ရခိုင်ရိုးမ တခွင်မာလေ.. ငါရိုအမျိုး ဂုဏ်သရေ.. ဇွီးသတ္တိမာန်ရေ ကြီးမား စီကြောင်း မဖြိုက်မနီ.. ကြီးစားကတ်ပါလေ..)

ရွက်ဝုန်းသီးသခြင်းများမှ -

**** * * * * *

ရခိုင်ရွှေပြေသာပါစေ (မြန်မာပြန်)

ရေ - ကိုယ့်နှိုးကွပ်(ထံတွေ)

□ ကျား၊မ (အကျွန်တို့ ရခိုင်ရွှေမြေ သာပါစေကြောင်းနန့်.. ဆုတောင်းရအလီလီ.. တစ်နေဝေးလို့.. တရပ်

တကျေး... ရောက်ပေမယ့်လေ... ရခိုင်ဆိုတာလေ... ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်ခလေ့ပါလေ... ကိုယ့်သွေး ကိုယ့်သားဖြစ်လို့... အသည်းနှလုံးမှာထားရခိုင်မြဲ... မယိုင်မလဲ မှတ်ကျောက်တင်ပါမယ်)။

□ ကျားမ (တောတောင်စိမ့်စမ်း လျှိုမြောင်စခန်းတွေနဲ့... ကမ်းသာယာ ပင်လယ်ပြာပတ်လည်မှာလေ... ငါတို့ တွေ မွေးလို့ ပေါက်ဖွားလာကြတယ်... ရိုးရာခလေ့ လေးနဲ့... ရွှင်ပျိုပြီးတော့လေ... ယဉ်ကျေးမှု အစဉ် အလာ... ရင်မှာထိန်းလို့... ပင်လယ်ကြီးခန်းတောင်... မပျောက်ပါလေ... မပျောက်ရပါလေ... ယုံကြည် ခိုင်မြဲ... ဥမကွဲ သိုက်မပျက် စည်းလုံးညီညာ ကြပါလေ)။

□ ကျားမ (သံပြိုင်) (သုငယ်ချင်းရောင်းရင်းတွေလေ... အားလုံး သိကြပါတယ်... ငါတို့ပြည်ကို ချစ်မြတ်နိုးလို့... သစ္စာ ရှိကြပါမယ်)။ (ရတနာရွှေငွေ... ဆန်ရေစပါး... ပြုံးပြီးဝေ... ရခိုင်မြေမှာလေ... ဘဏ္ဍာစီးပွားတိုး တိုးပွားမယ်...)။ အရာရာမှာဆိုရင် ငါတို့အင်အား အရေးကြီးဆုံးလေ... ရခိုင်ရိုးမ တခွင်မှာလေ... ငါတို့ အမျိုးဂုဏ်သရေ... ဇွဲသတ္တိမာန်တွေ ကြီးမား စေကြောင်း... မဖြစ်မနေ ကြိုးစားကြပါလေ) (ရွှေထိဂွန်းသီး သီချင်းများစွာ)

**** * * * * *

ရခိုင်ဒေသ စစ်တွေဘက်ကို ရခိုင်မြောက်ပိုင်းဒေသခေါ်ကြပြီး မိမိတို့ ကျောက်ဖြူဘက်ကို ရခိုင်ဒေသတောင်ပိုင်း ခေါ်ကြပါတယ်။ မိမိဟာ ရခိုင်တောင်ပိုင်းလား မသွားမီ ရခိုင်မြောက်ပိုင်းလား အရင် သွားချင်စိတ် ဖြစ်ပေါ်လာခဲ့ပါတယ်။ ဒါကြောင့် ရှေ့ပြေးအနေနဲ့ မိမိတတ်အားသမျှ လေ့လာ စူးစမ်းသမ္မုဖြုဖြု စိတ်ကူးမိပါတယ်။

မိမိတို့ရဲ့ဒေသဟာ ပြည်ထောင်စုသမ္မတ မြန်မာနိုင်ငံထဲမှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မိမိတို့ရဲ့ဒေသကို ပြည်နယ်ခုနစ်ခုနဲ့ တိုင်းခုနစ်ခုနဲ့ ဖွဲ့စည်း ထားခဲ့ပါတယ်။ (၇၄-၃၄၁၃)

သည်ဒေသဟာ မြန်မာနိုင်ငံတော်ရဲ့ အနောက်ဘက်နယ်စပ်မှာ ရှိပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်လို့ ခေါ်တွင်ပါတယ်။

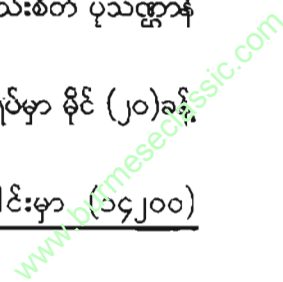
ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ မြောက်လတ္တီတွဒ် ၁၇ဒီဂရီ ၁၅မိနစ်က၊ ၂၁ဒီဂရီ ၂၇မိနစ်၊ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၂ ဒီဂရီ ၁၅ မိနစ်က၊ ၉၄ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ်အတွင်း တည်ရှိပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက်အဆုံး တောင်ကုန်းဒေသက စတင်ဘက် ဝှံ့မြို့နယ်အဆုံး ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ သာပေါင်းမြို့နယ် မကျောက်ခွန်ချောင်းဝထိ အလျားမိုင်ပေါင်း (၃၆၀)ခန့် ရှည်လျားလှ ပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မြောက်ဘက်မှာ အတန်ငယ်ကျယ်ပြန့်ပြီး စတင်ဘက်သို့ ကျဉ်းမြောင်းရှည်လျားကာ လိမ္မော်သီးစိတ် ပုံသဏ္ဍာန် ရှိပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက်အကျဆုံးအရပ်မှာ မိုင် (၂၀)ခန့် ကျယ်ဝန်းပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ ဧရိယာစတုရန်းမိုင်ပေါင်းမှာ (၁၄၂၀၀)

တစ်သောင်းလေးထောင်နှစ်ရာခန့် ကျယ်ဝန်းပြီးတော့ မြို့နယ် (၁၇) မြို့နယ် ပါဝင်ပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ရပ်ကွက် (၁၁၉)ရပ်ကွက်၊ ကျေးရွာအုပ်စု (၁၀၄၁)အုပ်စုနဲ့ ကျေးရွာငယ်ပေါင်း (၃၈၇၁)ရွာ ရှိပါတယ်။

လူဦးရေစုစုပေါင်း (၂၀၃၅၀၃၁) နေထိုင်ပါတယ်။

(စုစည်းချိန် - ၁၉၈၄ ခုနှစ်)

နယ်နိမိတ်

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ နယ်နိမိတ်မှာ အောက်ပါအတိုင်း ဖြစ်ပါတယ်။

- (၁) မြောက်ဘက်မှာ ချင်းပြည်နယ် ပလက်ဝမြို့နယ်နဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် သမ္မတနိုင်ငံ။
- (၂) တောင်ဘက်မှာ ဧရာဝတီတိုင်းဒေသကြီး၊ သာပေါင်းမြို့နယ်။
- (၃) အရှေ့ဘက်မှာ ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းကြီးနဲ့ နယ်နိမိတ်သတ်မှတ်ထားတဲ့ မကွေးတိုင်း ဒေသကြီး၊ မင်းဘူးမြို့နယ်နဲ့ ပဲခူးတိုင်း ဒေသကြီး၊ ပန်းတောင်းမြို့နယ်။
- (၄) အနောက်ဘက်မှာတော့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နဲ့ ဘင်္ဂလားဒေ့ရှ် သမ္မတနိုင်ငံ။

မြေမျက်နှာပြင်

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြေမျက်နှာပြင်ဟာ တောတောင်မြစ်ချောင်းတွေ ပေါများပြီးတော့ မြောက်ဘက်မှာ မြင့်ပြီးတော့ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်း ဆင်ခြေလျှော နိမ့်ဆင်းလို့ ရှိနေပါတယ်။

မြစ်တွေဟာ မြောက်ဘက်က မြစ်ဖျားခံပြီးတော့ တောင်ဘက်သို့ စီးဆင်းကြပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြောက်ဘက်မှာ ကျယ်ပြန့်တဲ့ လွင်ပြင်ကြီးတွေ ရှိတယ်။ တောင်ဘက်သို့ တဖြည်းဖြည်းကျဉ်းသွားပြီးတော့ တောင်ကုန်းတွေ ပေါများပါတယ်။ အဲဒီလို မြစ်ချောင်းပေါများတာကြောင့် တစ်ရပ်မှ တစ်ရပ်သို့ လှေသင်္ဘောတွေနဲ့ သွားလာလို့ ပိုလွယ်ကူကြပါတယ်။

ရာသီဥတု

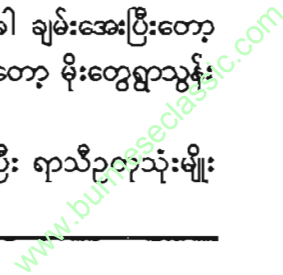
ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ အပူပိုင်းခံအတွင်းမှာ ကျရောက်ပါတယ်။ အနောက်တောင်ရာသီလေနဲ့ အရှေ့မြောက်ရာသီလေနှစ်မျိုး တိုက်ခတ်လို့ ရှိပါတယ်။ ဆိုပါတယ်။

ရာသီဥတုဆိုတာကတော့ အချိန်မှန်တိုက်ခတ်တဲ့လေကို ရာသီလေလို့ ခေါ်တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

- (၁) အရှေ့မြောက်ရာသီလေဟာ နတ်တော်လက ကဆုန်လအထိ (ဒီဇင်ဘာလက မေလအထိ) ခြောက်လကြာ တိုက်ခတ်ပါတယ်။
- (၂) အနောက်တောင်ရာသီလေကတော့ နယုန်လကနေ တန်ဆောင်မုန်းလအထိ (ဇွန်လမှ နိုဝင်ဘာလအထိ) ခြောက်လကြာထိ တိုက်ခတ်ပါတယ်။

အရှေ့မြောက်ရာသီလေ တိုက်ခတ်တဲ့အခါ ချမ်းအေးပြီးတော့ အနောက်တောင်ရာသီလေ တိုက်ခတ်တဲ့အခါမှာတော့ မိုးတွေရွာသွန်းပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ နွေ၊ မိုး၊ ဆောင်းဆိုပြီး ရာသီဥတုသုံးမျိုး ရှိပါတယ်။

(၁) နွေဥတု တပေါင်းလပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့က ဝါဆိုလပြည့်နေ့အထိ၊ (မတ်လက ဇွန်လအထိ) လေးလတာမျှ ကာလဟာ နွေဥတု ဖြစ်ပါတယ်။

(၂) မိုးဥတု ဝါဆိုလပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့က တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်နေ့အထိ (ဇူလိုင်လက အောက်တိုဘာလအထိ) လေးလတာ ကာလဟာ မိုးဥတုကာလပဲဖြစ်ပါတယ်။

(၃) ဆောင်းဥတု တန်ဆောင်မုန်းလပြည့်ကျော် (၁)ရက်နေ့က တပေါင်းလပြည့်နေ့အထိ (နိုဝင်ဘာလက ဖေဖော်ဝါရီလအထိ) လေးလတာ ကာလဟာ ဆောင်းဥတုကာလပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ရခိုင်ပြည်နယ်ဒေသဟာ ပင်လယ်နဲ့ နီးနီးကပ်ကပ် တည်ရှိတာကြောင့် သမတဲ့ ပင်လယ်ရာသီဥတုကို ရရှိပါတယ်။

ရာသီဥတုဟာ ညီညွတ်မျှတပါတယ်။

ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်ကို ဖြတ်သန်းတိုက်ခတ်လာတဲ့ အနောက်တောင်ရာသီလေကို ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းကြီးတွေက ကာဆီးထားပါတယ်။

ဒါကြောင့် ရခိုင်ပြည်နယ်ဒေသမှာ တစ်နှစ်ကို ပျမ်းမျှအနေနဲ့ မိုးရေချိန်လက်မ (၂၀၀)ခန့် ရွာသွန်းတတ်ပါတယ်။

သဘာဝပေါက်ပင်

ရခိုင်ပြည်နယ်ဟာ အပူပိုင်းရဲ့မှာ ကျရောက်လို့ နေပြီးတော့ မိုးရေချိန်လက်မ (၂၀၀)ကျော် ရွာသွန်းတာကြောင့် ပူအိုက်စွတ်စိုတဲ့ ရာသီဥတုရှိပါတယ်။

တောတွေထူထပ်တာနဲ့ မြစ်ချောင်းပေါများတာတို့ကြောင့်

သဘာဝပေါက်ပင်တွေနဲ့ ဖုံးလွှမ်းလို့ ရှိနေကြပါတယ်။

ပေါက်ရောက်တဲ့ အပင်တွေကို အကြမ်းအားဖြင့် သုံးမျိုးခွဲနိုင်ပါတယ်။ အဲဒါတွေကတော့...

(၁) အမြစ်မီးသစ်တော။

(၂) ရွက်ပြတ်တော။

(၃) ဒီရေရောက်တောတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမြစ်မီးသစ်တော

အမြစ်မီးသစ်တောတွေကို ရခိုင်ရိုးမနဲ့ စိမ့်စမ်းပေါများတဲ့ တောင်တန်းတို့မှာ တွေ့ရတတ်တယ်။

သစ်တောထူထပ်ပြီး အပင်ကြီးတွေမှာ ပေ (၁၀၀)ကျော်အထိ မြင့်တက်ပြီး အောက်ခြေမှာ ချုံနွယ်တွေထူထပ်ပြီး ရှိနေတတ်ပါတယ်။

ရွက်ပြတ်တော

ရွက်ပြတ်တောတွေကိုတော့ နိမ့်တဲ့တောင်တန်း ဆင်ခြေလျှောက်ပေါ်မှာ ကျွန်းတောင်တန်းဒေသတွေမှာ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ဒီသစ်ပင်တောတွေဟာ နွေရာသီမှာ အရွက်တွေ ကြွေတတ်ပါတယ်။

ဒီသစ်တောတွေမှာ ပျဉ်းကတိုး၊ သင်္ကန်း၊ ကျွန်းသစ်၊ ကညင်၊ မပေး၊ ပိတောက်၊ နောက်ခေါင်း၊ တောင်သရက် စတဲ့ သစ်ပင်တွေ ပါကြပါတယ်။

ပြီးတော့ ကြိမ်၊ ဝါး၊ နွယ်အမျိုးမျိုးကိုလည်း တွေ့ရပါတယ်။ ဝါးပင်တွေက အများဆုံးပေါက်ရောက်ဖုံးလွှမ်းပြီး ရှိပါတယ်။

ခရင်ဝါး၊ ဝါးပိုး၊ သရကူးဝါးနဲ့ ဝါးနက်စတဲ့ ဝါးတွေ ပေါက်ရောက်တတ်ပါတယ်။

ဒီရေရောက်တော

ဒီရေရောက်တောတွေကို ကမ်းရိုးတန်းတစ်လျှောက်နဲ့ ဒီရေရောက် ချောင်းစပ်နားတွေမှာ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

ဒီရေ အမြင့်ဆုံးအမှတ်နဲ့ အနိမ့်ဆုံးအမှတ်စပ်ကြားမှာ ကျယ်ကျယ် ပြန့်ပြန့် တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

လမု၊ ကနစို၊ ပြူးပင်၊ ပြာပင်၊ ကပိုင်၊ သီလာ စတာတွေက အများအပြား ပေါက်ရောက်တတ်ကြပါတယ်။

ကပိုင်သစ် သီလာသစ်တို့ဟာ လူနေအိမ်၊ အဆောက်အအုံတွေ ဆောက်လုပ်ရာမှာ သိပ်ကိုပဲ အသုံးဝင်တဲ့ သစ်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

နေထိုင်ကြတဲ့လူမျိုးတွေ

ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ နေထိုင်ကြတဲ့လူမျိုးတွေကတော့ အများစုဟာ ရခိုင်လူမျိုးတွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

သူတို့တွေဟာ နေရာဒေသကို လိုက်ပြီး စကားသံ လေယူ လေသိမ်း အနည်းငယ်တော့ ကွာခြားကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အားလုံးဟာ ရခိုင်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ရခိုင်ဒေသက ရခိုင်တွေနဲ့ အမျိုးအနွယ်တူပေမယ့် အဆက် အသွယ် ခက်ခဲတာကြောင့် မိမိမျိုးနွယ်စုကို သီးခြားအမည်တွေနဲ့ ခေါ်တွင်နေထိုင်သူတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။ သူတို့မှာ -

(၁) သက်

(၂) ဒိုင်နက်

(၃) မြို့ (ခမီး)

(၁) သက်တိုင်းရင်းသားတွေဟာ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော၊ ရသေ့ မတောင်မြို့နယ်တွေမှာ အများဆုံး နေထိုင်လို့ နေကြပါတယ်။

သူတို့ဟာ ရခိုင်နဲ့ တစ်နွယ်တည်း ဆင်းသက်လာသူတွေ ဖြစ်ကြောင်း သိရပါတယ်။

သူတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာ ကိုးကွယ်ကြပါတယ်။

(၂) ဒိုင်နက်တိုင်းရင်းသားတွေကတော့ စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ မြောက်ဦး၊ မင်းပြား၊ ရသေ့တောင်၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တော မြို့နယ်တွေမှာ နေထိုင်ကြပါတယ်။

သူတို့ဟာ ဘင်္ဂါလီစကား ပြောလေ့ရှိကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

(၃) မြို့နဲ့ခမီး... သူတို့တွေဟာ မြောက်ဦး၊ ကျောက်တော်၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောမြို့နယ်တွေမှာ နေထိုင် တတ်ကြပါတယ်။

အဲဒီမှာ မြေပြန့်နေသူတွေကို မြို့လို့ခေါ်ပြီးတော့ တောင်ပေါ်နေသူ တွေကိုတော့ (ခမီး)လို့ ခေါ်ကြပါတယ်။

သူတို့တွေလည်း ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

နတ်ကို ကိုးကွယ်တတ်ကြပါတယ်။

အခြားသူတွေ

တခြား မာရမာကြီးတွေဟာ စစ်တွေ၊ ပုဏ္ဏားကျွန်း၊ မင်းပြား၊ ကျောက်ဖြူ၊ ဘူးသီးတောင်နဲ့ မောင်တောမြို့တွေမှာ နေထိုင်တတ်ကြပါတယ်။

သူတို့ဟာ ဗုဒ္ဓဘာသာဝင်တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ဘင်္ဂါလီ စကားကို ပြောဆိုကြပါတယ်။

ပြီးတော့ ရခိုင်လူမျိုးနွယ်စုနဲ့ တိုင်းရင်းသားတွေ မဟုတ်ပေမယ့်လည်း ဒေသနိုင်ငံသားတွေအဖြစ် ကာလရှည်ကြာကတည်းက နေထိုင်ခဲ့ကြတဲ့ ဘင်္ဂါလီ (ကုလား)တွေနဲ့ ကမန်တိုင်းရင်းသားတွေလည်း ရှိကြပါတယ်။

ဘင်္ဂါလီကုလား မူဆလင်တွေဟာ ရခိုင်ဒေသ ဘူးသီးတောင်၊ မောင်တောနယ်မှာ အများဆုံး နေထိုင်ကြပါတယ်။ ပြီး... စစ်တွေ၊ ကျောက်တော်၊ မြောက်ဦးမြို့နယ်တွေမှာတော့ ဒုတိယအများဆုံး နေထိုင်တတ်ကြပါတယ်။

တစ်ခါကမန်တွေကတော့ ရမ်းဗြဲမြို့နယ်၊ ကျောက်နီမော်နဲ့ စစ်တွေမြို့နယ် သင်္ဂနက်ကျေးရွာတွေမှာ နေထိုင်လို့ နေကြပါတယ်။

ပြီးတော့ ဒီအရပ်မှာ ကချင်၊ ကရင်၊ ကယား၊ ချင်း၊ မွန်နဲ့ ဗမာတွေလည်း ရောထွေးနေထိုင်ကြပါတယ်။

တစ်ခါ ဟိန္ဒူ၊ ကုလား၊ တရုတ်စတဲ့ လူမျိုးခြားတွေလဲ နေထိုင်နေကြပါတယ်။

အလှအပ သယံဇာတတွေ ပေါပြည့်နေတဲ့ ဒေသမြေပါ။ ဒါကို ဝါးကျောင်းဆရာ ပဏ္ဍိတ်က ခုလိုဖွဲ့ဆိုထားခဲ့ပါတယ်။

ရခိုင်ဟူသည် ပြည်နာမည်ကား...

ဥတည်အစ မိုင်းပြည့်မှောင်
ကြီးသောတောင်မှ ရေမြောင်စီးဆင်း
ခရီးဝေးဆန် ရှည်အရွန်ကြောင့်
လိမ်တွန့်မော်ဖြစ် ပတ်ရစ်ဆက်သွယ်
ကျယ်ထက်ကျယ်လျှင် ပင်လယ်သို့ပေါက်
သမုဒ်ရောက်အောင် ကမ်းလျှောက်သစ်စည်
စပ်ယှဉ်ပေါင်းမြက် နွယ်ချုံယှက်၍
ချောင်းတက်ကြီးငယ် သွယ်သွယ်ဟိထ
ကစ္ဆပဟု မည်ရန်ဒီ
မြစ်ကိုမှီလျက် ခုတ်တိုးထွင်ကျင်း
လယ်ကွင်းဆိုမြိုင် တောရကြိုင်ကို
လုပ်ကိုင်မြို့တည် ကာလရှည်သော်...
တိုင်းပြည်ရခိုင် ခုတိုင်မော်ကွန်း သမိုင်းထွန်း၏။

**** **

သာလီစွ

ရွှီး - ဦးအောင်ထိန်း
(မဟာမဏိ မြတ်သျှင်ကပင် ရခိုင်သာရေ မျှော်ဖူးလို့...
ကြွေလီဖီ... သာလီစွ)၊
ယင်းခိုက်က စာပီကိုလေ.. ပြန်ကြွေစီချင်ရေ.. ရခိုင်ပြေမာ
(ထွန်းရေ)၊ ထိုကာလခိုက်မှာ.. မဟာပိုင်ညာကျော်ထွန်းပေါ်

လီရေ.. ပြိုင်သူယားအောင်.. ထွန်းလို့ ထင်ရှားပါယင့်လေ..
 ခညဝတီxxx ဒွါရာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ ဟိလီယင့်)၊
 မေဃဝတီxxx ရမ္မာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ ဟိလီယင့်)၊
 မေဃဝတီxxx ရမ္မာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ ဟိလီယင့်)၊
 ခညဝတီxxx ဒွါရာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ ဟိလီယင့်)၊
 နီခမန်း ထိုင်ခမန်း သာရေဝါ.. ငါရို့ ခညဝတီ.. တိုင်းကိုလာ
 ကေလေလေး.. ခမ်းနားမြို့ရိုး နီခမန်း ထိုင်ခမန်း သာရေဝါ..
 ငါရို့ခညဝတီ တိုင်းကို.. လာကေလေလေး.. ခမ်းနား မြို့ရိုး..
 မဟိလား.. ရှာလီကေ.. ကြီးကျောစွာမာလေး ယားလီရေ..
 ယိုင်ကျေးမှုလက်ရာနန့်.. သာလီစွ မြင်လေးမြင်.. သိလီဖို့..
 သာလီစွ.. မြင်လေးမြင် သိလီဖိ.. သာလီစွ... ယိုင်ကျေးမှု
 လက်ရာနန့်... သာလီစွ.. (မဟာမဏိ မြတ်သျှင်ကပင်..
 ရခိုင်သာရေ မျှော်ဖူးလို့.. ကြွေလီဖိသာလီစွ..)၊

သာယာစွ (မြန်မာပြန်)

(မဟာမဏိ မြတ်သျှင်ကပဲ.. ရခိုင်သာတယ်၊ မျှော်ဖူးလို့..
 ကြည့်လေပ သာယာစွ..)၊ အဲဒီခေတ်က စာပေကိုလဲ..
 ပြန်ကြည့်စေချင်တယ်.. ရခိုင်ပြည်မှာ (ထွန်းတယ်)၊
 အဲဒီကာလခေတ်မှာ.. မဟာပညာကျော်.. ထွန်းပေါ်
 လေတယ်.. ပြိုင်သူရှားအောင်ထွန်းလို့ ထင်ရှားပါရဲ့လေ..
 ခညဝတီxxx ဒွါရာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ရီလေရဲ့)၊
 မေဃဝတီxxx ရမ္မာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ရီလေရဲ့)၊
 မေဃဝတီxxx ရမ္မာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ရီလေရဲ့)၊

ခညဝတီxxx ဒွါရာဝတီxxx (မြောက်ဦးမြို့ရီလေရဲ့)၊
 နေချင်စရာ ထိုင်ချင်စရာ.. သာယာတယ်.. ငါတို့ ခညဝတီ
 တိုင်းကို လာခဲ့ရင်လေ.. နေချင်စရာ ထိုင်ချင်စရာ..
 သာယာပါတယ်.. ငါတို့ ခညဝတီတိုင်းကို လာခဲ့ရင်လေ..
 ခန်းနားမြို့ရိုး အရှိလေ.. ရှာလေရင် ကြီးကျယ်လာမှာလေ..
 ရှားပါတယ်..
 ယဉ်ကျေးမှု လက်ရာနန့်.. သာလေစွ.. မြင်လဲမြင် သိလေတော့..
 မြင်လဲမြင် သိလေတော့.. သာယာလေစွ ယဉ်ကျေးမှု
 လက်ရာနန့်.. သာယာစွ...
 (မဟာမဏိ.. မြတ်သျှင်ကပဲ.. ရခိုင်သာတယ်.. မျှော်ဖူးလို့
 ကြည့်လေပ.. သာယာစွ)၊

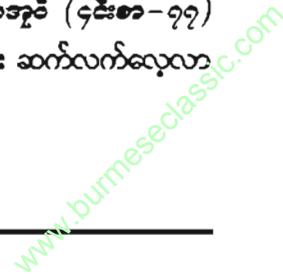
(စွတ်စုန်းသီး သီချင်းတွေစွ)

မြင့်မားတာကတော့ ကောင်းကင်..
 ကျယ်ပြန့်တာကတော့ မြေပြင်..
 ကောင်းကင်ထက် အမြင့်အမား..
 မြေပြင်ထက် ကျယ်ပြန့်အလား..
 သင်ဖြစ်လာမည် ယောက်ျားဘသား..

သခင်သန်းထင် (ခြန်စာခြန်)

အာဝေဒုဉ်သားတောင်းခိုင်စာအုပ် (၄၆-စာ-၅၅)

မိမိစိတ်ဝင်စားတဲ့ စစ်တွေမြို့နယ်အကြောင်း ဆက်လက်လေ့လာ
 ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်တွေမြို့နယ်ဆိုတာ

သက္ကရာဇ်တစ်ထောင်ဖြစ်၊ တစ်ရာရှစ်ဆယ်စွန်းဝယ် ခုနစ်ခုတည်း၊
မာယဖြစ်လဆန်းသာ ငါးရက်နီသည်၊ နီထွက်တဗိုဟိုလ်ကျော်တွင်၊
မြို့ဝန်လျှင် ပတ္တင်သတ်၊ ကတ္တင်ဟူမှတ်၊ ဒေးရိန်သတ်နှင့်၊ တိုင်ပင်ကြည့်မှ
လတ်၍၊ စစ်တွေမြို့ရပ်နားမှာ... ကောင်းသည့်ခါဝယ်... မြို့ရွာတည်
လုပ်ပေလျက်...

(တော်လှန်ရေးစာဆို ဒေးဝန်းဘေဒီတေ့ဒီဒီ)

စစ်တွေမြို့နယ်ဟာ ကုလားတန်မြစ်နဲ့ မေယုမြစ်ဝအကြား
ကျွန်းပေါ်မှာ တည်ရှိတဲ့ မြို့တစ်မြို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်တွေမြို့နယ်ဟာ ဧရိယာစတုရန်းမိုင်ပေါင်း ၄၂မိုင် ကျယ်ဝန်း
ပါတယ်။

လူဦးရေစုစုပေါင်း (၁၉၈၄) ခန့်က ၁၆၉၀၉၀ဦး နေထိုင်နေခဲ့
ကြပါတယ်။

အဲဒီတုန်းကပဲ ရပ်ကွက် (၃၁) ရပ်ကွက်နဲ့ ကျေးရွာအုပ်စု(၂၇)
အုပ်စုနဲ့ ကျေးရွာငယ်(၉)ရွာ ရှိပါတယ်။

စစ်တွေမြို့နယ် မြောက်ဘက်မှာ ပုဏ္ဏားကျွန်းမြို့နယ် ရှိတယ်။
အရှေ့မြောက်ဘက်မှာတော့ ပေါက်တောမြို့နယ် ရှိပါတယ်။
တောင်ဘက်မှာတော့ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်နဲ့ အနောက်ဘက်မှာတော့
ရသေ့ခတောင် မြို့နယ်တို့ရှိကြပါတယ်။

စစ်တွေမြို့ဟာ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ မြို့တော်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ သိပ်ကို
စည်ကားတဲ့မြို့တော်ပဲဖြစ်ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာရုံးတွေနဲ့ နာမည်အကြီး
ဆုံးကတော့ အကျဉ်းထောင်ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ၁၉၈၄ ရဲ့ အနေအထား

တုန်းက ခုတင် (၂၀၀) ခန့် ပြည်နယ်ဆေးရုံးကြီးတစ်ရုံရှိတယ်။ အထူးကု
ဆရာဝန်တွေထားပြီး လူနာတွေကို ကုသပေးလို့ထားပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက အဘိုး (၂၀)ဦး အဘွား (၂၀)ဦးတို့ကို ထားနိုင်တဲ့
ဘိုးဘွားရိပ်သာ တစ်ခုလည်းရှိပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက အထက်တန်းကျောင်း (၆) ကျောင်း၊ စစ်တွေ
ကောလိပ်၊ အထက်တန်း၊ အလယ်တန်းကျောင်းနဲ့ လက်မှုလုပ်ငန်းတွေ၊
ဆန်စက်ကြီးတွေ အစိုးရ ဖွဲ့နုဆီစက်၊ ရေခဲစက်၊ ဘီလပ်ရည်စက်၊
သစ်ခွဲစက်နဲ့ ဆီကြိတ်စက်တွေ ရှိကြပါတယ်။

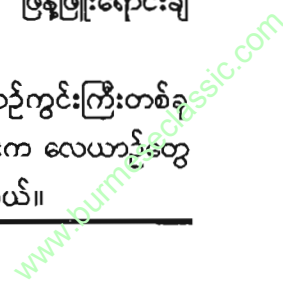
စစ်တွေမြို့မှာ မြို့နယ်စည်ပင်သာယာရေးအဖွဲ့ပိုင် ဈေးကြီး (၂)ခု
ရှိပါတယ်။

ဈေးဆိုင်ကြီးတွေ ဖွင့်လှစ်ပြီးတော့ အထည်အလိပ်ပစ္စည်းတွေ
စားသောက်ကုန်ပစ္စည်းတွေ၊ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေကို ရောင်းချလို့ ရှိကြ
ပါတယ်။

ပြီးတော့ သမဝါယမဆိုင်ကြီးတွေ ကုန်သွယ်ရေး အရောင်းဆိုင်
ကြီးတွေလဲ ရှိကြပါတယ်။ ကုန်ပစ္စည်းတွေကို ရောင်းလို့ အသက်မွေး
နေကြပါတယ်။

ဆတ်ရိုးကျ ချောင်းဝမှာ မြန်မာ့ရေနံ ကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် ရေနံ
လှောင်ကန်ကြီးတွေနဲ့ ရန်ကုန်ကတင်ပို့တဲ့ ဒီဇယ်၊ ဓာတ်ဆီ၊ ရေနံဆီတွေ
ကို သိုလှောင်ပြီး ရခိုင်ပြည်နယ်က မြို့တွေဆီကို ဖြန့်ဖြူးရောင်းချ
ပေးနေပါတယ်။

စစ်တွေမြို့မှာ အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ လေယာဉ်ကွင်းကြီးတစ်ခု
ရှိပြီးတော့ လေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းက လေယာဉ်တွေ
ဟာ နေ့စဉ် အဆင်းအတက် ပြုလုပ်လို့ ရှိကြပါတယ်။

ယခုလက်ရှိ လေယာဉ်ကွင်းကို ၁၉၆၈ ခုနှစ်က စနစ်တကျ တိုးချဲ့ဆောက်လုပ်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်တွေမြို့ရဲ့ ဆိပ်ကမ်းဟာလည်း အပြည်ပြည်ဆိုင်ရာ ဆိပ်ကမ်း တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကမ်းရိုးတန်းသွား သင်္ဘောတွေနဲ့ နိုင်ငံခြားသင်္ဘောတွေ ဝင်ထွက်ပြီးတော့ ရခိုင်ပြည်နယ်ရဲ့ ထွက်ကုန်တွေကို သယ်ယူနေကြ ပါတယ်။

စစ်တွေမြို့မှာ ပြည်သူ့ပုလဲနဲ့ ငါးလုပ်ငန်း ကော်ပိုရေးရှင်းက စက်ရုံတည်ဆောက်ပြီး ရခိုင်ကမ်းရိုးတန်းက ဖမ်းဆီးရမိတဲ့ ငါးပုစွန် တွေကို ရေခဲစိမ်ပြီးတော့ နိုင်ငံရပ်ခြားကို တင်ပို့ရောင်းချနေကြပါတယ်။

စစ်တွေမြို့ရဲ့ တောင်ဘက်အစွန်ဆုံး အငှာမှာတော့ ပွိုင့်လို့ခေါ်တဲ့ ပင်လယ်ကမ်းခြေ အပန်းဖြေနေရာ တစ်ခုရှိပါတယ်။

အဲဒီပွိုင့်မှာ မျှော်စင်တစ်ခုရှိပါတယ်။ ၁၈၄၄ ခုနှစ်က မီးပြတိုက် အဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီမီးပြတိုက်က မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ပထမဆုံးမီးပြတိုက်တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ခုနေမှာတော့ သံထည်နဲ့ပြုလုပ်ထားတဲ့ မီးပြတိုက်တစ်ခုကို တည်ဆောက်ထားရှိပါတယ်။

စစ်တွေမြို့လယ်မှာတော့ နာရီစင်ကြီးတစ်ခုရှိပါတယ်။ အဲဒီနာရီ စင်ကြီးမှာ ၁၈၈၇ ခုနှစ်ကတည်းက တည်ဆောက်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

နာရီစင်ကြီးရဲ့ အမြင့်မှာ ၇၁.၁ ပေ ရှိပါတယ်။ စစ်တွေမြို့မှာ မိုက္ကရီဝေ့ဖ် မျှော်စင်တစ်ခု ရှိပါတယ်။

အဲဒီမိုက္ကရီဝေ့ဖ် ဆက်သွယ်ရေးလမ်းကြောင်းကနေပြီးတော့

ရခိုင်ပြည်နယ်ရှိ ကျောက်ဖြူ၊ သံတွဲ၊ မာန်အောင်၊ ရမ်းဗြဲ၊ မြေပုံ၊ တောင်ကုတ်မြို့တွေသို့ တယ်လီဖုန်းနဲ့ ပြောကြားနိုင်ကြပါတယ်။

အဲဒီစစ်တွေမြို့ရဲ့ အနောက်ဘက်မှာတော့ ကန်တော်ကြီးလို့ ခေါ်တဲ့ ကန်ကြီးတစ်ခု ရှိပါတယ်။

အဲဒီရေကန်ကြီးက မြို့သူမြို့သားတွေ သောက်သုံးဖို့ရာ ပိုက်လုံး တွေနဲ့ ရေကို ဖြန့်ဖြူးပေးလို့ ရှိကြပါတယ်။

စစ်တွေမြို့သို့ ရခိုင်ပြည်နယ်မြို့နယ် ဒေသအသီးသီးက ပစ္စည်း တွေကို တင်ပို့ရောင်းချလေ့ ရှိကြပါတယ်။

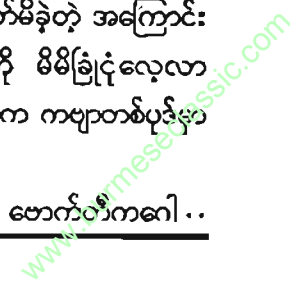
စစ်တွေမြို့က စားသောက်ကုန်တွေ လူသုံးကုန်ပစ္စည်းတွေကို လည်း အခြားမြို့နယ်တွေဆီသို့ တင်ပို့ရောင်းချကြပါတယ်။

စစ်တွေမြို့ရဲ့ ရေကြောင်းပို့ဆောင်ရေး ကော်ပိုရေးရှင်းပိုင် သင်္ဘောတွေ.. သမဝါယမပိုင် မော်တော်ရေယာဉ်တွေနဲ့ ပုဂ္ဂလိကပိုင် မော်တော်ရေယာဉ်တွေဟာ စစ်တွေမြို့ ဆတ်ရိုးကျချောင်း ဆိပ်ကမ်းက သွားလာဝင်ထွက်ပြီး ခရီးသည်တွေကို ကုန်စည်တွေ ပို့ဆောင်ပေးလို့ နေခဲ့ပါတယ်။

သယ်ယူတာတွေ ပြုလုပ်ပေးလို့ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ခုနေမှာတော့ မင်းဂံချောင်းမှာ တိုးချဲ့သင်္ဘောဆိပ်ကမ်း တစ်ခုကို တည်ဆောက်လို့ ရှိနေပါတယ် ဆိုထားပါတယ်။

ဒါဟာ မိမိအမှတ်တရ လက်လှမ်းဖတ်မှတ်မိခဲ့တဲ့ အကြောင်း အရာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ပထဝီနိုင်ငံရေးသဘောကို မိမိခြံငုံလေ့လာ ကြည့်ချင်လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒီလောက်ပါ။ ဟိုခေတ်က ကဗျာတစ်ပုဒ်မှာ တော့ ခုလို ရေးခဲ့ပါတယ်။

သုံးပင်တိုင်သည် လှေယာဉ်သင်္ဘောလှနှင့် ဗောက်တံကင်၏..

တူသာ.. မီးငူမြစ်မှာ ပြည့်မျှဝင်လျှင်းပါ၏။ ရောင်းဝယ်ရာ တသောသော.. နီကြပါသည်.. မြို့ဆိပ်ကမ်းနား၌ ရခိုင်များ မြန်မာပေ ဟိန္ဒူတ်သာနီ ဘရင်ဂျီနှင့် ပယ်ကုလားသည်တည့်.. ကသည်းနှမ်းသျှမ်း တို့မှာ၊ စလိုက်ဘာသာနီကြပါသည်။ မြို့ရွာ ထူထပ်ပေါ်၏။ ထက်မြင့်ဖျား နတ်ဘုံသွင် မြို့ချမ်းသာကို သစ်တည်လုပ်ကျင်၏။

(အေးဝန်းကြီးအောင်တော်စွာ)

ကိုယ့်ကိုယ်ကို အကောင်းဆုံးဖြစ်အောင်လုပ်ဖို့ လူတိုင်းမှာ တာဝန်ရှိတယ်။ ဒါဟာ အရေးကြီးဆုံး တာဝန်ပဲ။ ဒီတာဝန်ကို မကျေတဲ့ သူဟာ တခြားတာဝန်တွေကို မကျေနပ်တော့ဘူး။

(ဆရာတော်ဦးစေတီတ)

ဒါဟာ လူတိုင်းမှာ ထားရှိရတဲ့ သဘောထားကို ရေးပြတာ ပါပဲ။

နောက်စာတစ်ပုဒ်မှာလဲ ဆရာတော်က...

“လူတွေဟာ ကိုယ့်ကိုယ်ကို တန်ဖိုးရှိတဲ့ လူလို့ ခံစားရတာကို ကြိုက်တယ်။ လိုချင်တဲ့ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ့်အယူအဆ ကိုယ့်ဘာသာတရားကိုလည်း တန်ဖိုးရှိတယ်လို့ ခံစားရတာကို ကြိုက်တယ်။ လိုချင်တယ်။ အများက ကိုယ့်ကို တန်ဖိုးထားတာ လေးစား အသိအမှတ်ပြုတာကို လိုချင်တယ်။ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ့်ဘာသာတရား၊ ကိုယ့်အယူအဆ၊ ကိုယ့်ယဉ်ကျေးမှုကို တခြား နိုင်ငံက လေးစားတာကိုလည်း လိုချင်တယ်။ အဲဒါတွေကို ရအောင် နည်းမျိုးစုံနဲ့ လုပ်ကြတယ်။ ကိုယ့်ကို မလေးစားရင်၊ ကိုယ့်လူမျိုး ကိုယ့်နိုင်ငံ ကိုယ့်ဘာသာတရားကို မလေးမစားလုပ်ရင် မခံနိုင်ကြဘူး။ မလေးမစားလုပ်ရင် အသက်တောင် အသေခံပြီး ကာကွယ်တယ်။

ဒါကိုကြည့်ရင် လေးစားမှုကို ခံရဖို့ဆိုတာ လူသားတွေအဖို့ အင်မတန် အရေးကြီးတဲ့ ကိစ္စဖြစ်တယ်ဆိုတာ သိနိုင်တယ်။ စုပေါင်းပြီးတော့ ညီညီညွတ်ညွတ်နဲ့ လေးစားမှုကိုရဖို့ အားထုတ်ကြတယ်။ နိုင်ငံဆိုပြီးတော့ တည်ထောင်တယ်။ လူမျိုးဆိုပြီးတော့ အသိုင်းအဝိုင်းဖွဲ့တယ်” ဆိုထားပါတယ်။

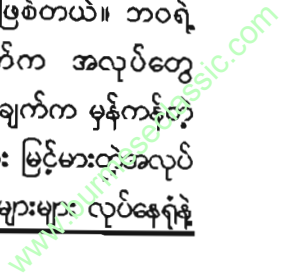
ပြီးတော့ တစ်ခါ ဆရာတော်က...

“လူ့သမိုင်းတစ်လျှောက်လုံးမှာ လူတွေကို တွန်းအားအများဆုံး ပေးတဲ့အရာဟာ အသိအမှတ်ပြုတာ ခံချင်တဲ့စိတ်ပဲ..။ လူလူချင်း လေးစားတာ ခံရဖို့၊ ဂုဏ်ပြုတာ ခံရဖို့၊ နေရာပေးတာ ခံရဖို့ကို နည်းမျိုးစုံနဲ့ ကြိုးစားကြတယ်။ ကိုယ့်လူမျိုးကို စော်ကားရင် အသက်နဲ့လဲပြီး တုံ့ပြန်တယ်။ ကိုယ့်ဘာသာကို စော်ကားရင် အသက်နဲ့ လဲပြီး တုံ့ပြန်တယ်။ ထို့အတူပဲ ကိုယ့်မိသားစုကို စော်ကားရင်လည်း ကိုယ့်ကိုယ်ကို ကိုယ်လေးစားတဲ့သူဟာ မခံနိုင်ဘူး..။ လူတွေလုပ်တဲ့ ကိစ္စတော်တော် များများဟာ လေးစားတာကို ခံရဖို့၊ အသိအမှတ် ပြုတာကို ခံရဖို့ လုပ်တာ ဖြစ်ပါတယ်။

The struggle for recognition အသိအမှတ်ပြုမှုကိုရဖို့ ကြိုးစားတာဟာ အရင်းခံဖြစ်တဲ့ အကြောင်းဖြစ်တယ်။

အလုပ်များများလုပ်နေရုံနဲ့ ဂုဏ်ယူစရာ မဖြစ်ဘူး...။

လုပ်သင့်တာကို လုပ်နေမှ ဂုဏ်ယူစရာ ဖြစ်တယ်။ ဘဝရဲ့ အရည်အသွေးမြင့်မားဖို့ အရေးအကြီးဆုံးအချက်က အလုပ်တွေ များများလုပ်တာ မဟုတ်ဘူး..။ အရေးအကြီးဆုံးအချက်က မှန်ကန်တဲ့ အလုပ်၊ လုပ်သင့်လုပ်ထိုက်တဲ့အလုပ်။ အရည်အသွေး မြင့်မားတဲ့အလုပ် တွေကို လုပ်ဖို့ပါ။ လုပ်သင့်တာကို မလုပ်ဘဲ အလုပ်များများ လုပ်နေရုံနဲ့

ဘာထူးမှာလဲ” ဆိုထားပါတယ်။

ဒါဟာ မိမိသဘောကျတဲ့ စာစုတွေကို ကောက်နုတ်ပြတာတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စာပေတွေ၊ စာအုပ်တွေမှာ။ ဖတ်လို့မကုန်နိုင်ပါဘူး။ ဖတ်လေ ဖတ်ချင်လေ၊ ဖတ်စရာတွေလေပါပဲ။

ဒီလိုပဲ လေ့လာစရာတွေလည်း များလှပါတယ်။ ဒီလိုပဲ လေ့လာလေ လေ့လာစရာများလေ လေ့လာလို့ မဆုံးလေပါပဲ။

ခံစားစရာလဲ ဒီလိုပဲ။ ခံစားတတ်လေ ခံစားစရာများလေ ခံစားလို့ မဆုံးလေပါပဲ...။

မိမိကတော့ အထူးသဖြင့် ခံစားတတ်သူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကြောင့် စာမှာ ပေမှာလည်း ခံစားလို့ မဆုံးနိုင်စရာချည်းပါပဲ။

ဘယ်အရာကို ကြိုက်သလဲ။ ဘယ်အရာကို ယူမလဲ။ ဘယ်ရာကို ဆွဲယူသလဲ။ များပဲ များလှပါတယ်။ မဆုံးနိုင်ပါ...။

ဟော... စာတစ်ပုဒ်မှာလည်း ခုလိုရေးထားခဲ့ပါတယ်။ ကြာတော့ ကြာခဲ့ပါပြီ...။

အဲဒီကြာတာကိုပဲ မိမိကြိုက်ပါတယ်။ ၁၉၆၇ လောက်ကပါ...။

“ငါသည် ငါ၏ ဦးတည်ရာ ဆောင်ရွက်ချက် မပြီးမြောက် သေးမီ သေရတော့မည်။ သို့သော် ငါသည် မင်းတို့တွင် ယုံကြည်ချက် ရှိပါသည်။ မင်းတို့သည် တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးက ပိုင်ဆိုင်သည် ဆိုသည် ကိုတော့ တခဏတလေမျှ မမေ့လျော့ပါလေနှင့်...။ မင်းတို့၏ အရိုး ကြေကြေ အရေပင်စုတ်စုတ် ငါတို့ ဆုံးရှုံးခံရတဲ့ တိုင်းပြည်ကိုတော့ မင်းတို့ ပြန်လည်ရရှိအောင် ကြိုးစားကြရမယ်...။ အဖနိုင်ငံသို့ တစ်ခါ

တစ်ကြိမ် ငါတော့ဖြင့် ပြန်ရောက်လိုပါသေးသည်။ အဖနိုင်ငံကြီး လွတ်လပ်ရေးရပြီးသည့်အခါ ငါ၏ ကိုယ်ခန္ဓာကို ဒါလ်ဒေါ်မြစ်ကမ်းပါး ၌ မြှုပ်နှံကြပါ”

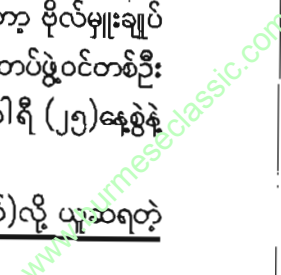
ထို့နောက်တွင် သူသည် မစွမ်းကန်ဘန်ဆုစ်အား ရဲဘော် ကင်အိဆွန် ကြီးပြင်းလာသောအခါ၌ ပေးအပ်ပါဟု ပြောဆိုကာဖြင့် သူ၏ မှော်စာသေနတ်ကို ပေးအပ်လိုက်သည်။

သခင်သန်းတင်၊ သားတောင်းစီခင် (စာ၊ ၉၈-၉၉)

ပြီး... မိမိလက်လှမ်းမီသမျှ စစ်တွေမြို့အကြောင်း ဆက်လက် လေ့လာနေမိပါတယ်။ အင်္ဂလိပ်မြန်မာ စစ်ပွဲမှာ ၁၈၂၄ ခုနှစ်မှာ စတင် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မော်ရီဆင်က ရခိုင်ဒေသကို ထိုးစစ် ဆင်ရာမှာ ဦးစီးကွပ်ကဲရပါတယ်။ ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်ဘိန်ဟာ ဒုတိယ ဦးစီးချုပ်အဖြစ်နဲ့ ဦးစီးပါဝင်ခဲ့တယ်။ ရေတပ်ကို ကွန်မန်ဒို ဂျန်းဟောက ဖုပ်ချုပ်ကွပ်ကဲလိုက်ပါရပါတယ်။

ဒီအင်္ဂလိပ် တပ်မတော်မှာ စစ်သည်အင်အား ၉၃၄၃ ယောက် ပါဝင်တယ်လို့ သိရပါတယ်။ အဲဒီအင်္ဂလိပ်တပ်ဖွဲ့ဟာ ၁၈၂၅ ခု ဇန်နဝါရီလမှာ ကော့ဘဇာကို ချီတက်တယ်။ ပထမ ရခိုင်ခံတပ်ဖြစ်တဲ့ ဇောင်တောအနီးသို့ ၁၈၂၅ ခု ဇန်နဝါရီလ (၃၁)ရက်နေ့မှာ ဆိုက်ရောက် လာခဲ့တယ်။ အဲဒီလိုရောက်တော့ စစ်တပ်ကို နှစ်တပ်ခွဲပြီး တစ်တပ်ကို ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မော်ရီဆင် ဦးစီးပါတယ်။ ကျန်တပ်ကိုတော့ ဗိုလ်မှူးချုပ် မက်ဘိန်က ကွပ်ကဲရတယ်။ ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မော်ရီဆင်ရဲ့ တပ်ဖွဲ့ဝင်တစ်ဦး ဖြစ်တဲ့ ဗိုလ်ဆင်ဆထရှင်းဆိုသူက ၁၈၂၅ ခု ဖေဖော်ဝါရီ (၂၅)နေ့စွဲနဲ့ သက်ဆိုင်ရာ ဗိုလ်ချုပ်ကြီးထံ အစီရင်ခံရာမှာ..

“ကျွန်တော်တို့ဟာ ရခိုင်မြစ် (ကုလားတန်မြစ်)လို့ ယူဆရတဲ့

မြစ်ဝကို ဝင်မိခဲ့ပြီဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီမှာ ကျွန်တော်တို့ကို အနှောင့်အယှက် ပေးနိုင်တဲ့ ခံတပ်တစ်ခုကို တွေ့ရပါတယ်။ စုံစမ်းကြည့်တော့ အဲဒီမြစ်မှာ မယူမြစ် ဖြစ်ပါတယ်။ ရခိုင်မြစ် (ကုလားတန်မြစ်)မှာ အရှေ့တောင်ဘက် မှာ ရှိတယ်လို့ သိရပါတယ်။ ရခိုင်မြစ်ပေါ်သို့ အဲဒီနေ့ညနေဘက်မှာ ကျွန်တော်တို့ ဝင်နိုင်ခဲ့ပါတယ်။ မြစ်ဝဟာ ရှစ်မိုင်ခန့်ဝေးတဲ့ နေရာမှာ ခံတပ်တစ်ခု ရှိကြောင်း သိရပါတယ်။

(၂၀)ရက်နေ့က အထောက်တော်တွေရဲ့ သတင်းပေးချက်အရ ရခိုင်ဘုရင်ခံမှာ စစ်လှေ (၁၀၀) စစ်သည်တော် နှစ်ထောင်နဲ့ ကျွန်တော် တို့ကို တိုက်ခိုက်ဖို့ စုန်ဆင်းလာကြောင်း သိရပါတယ်။ ကျွန်တော်တို့ ကမ်းက ခွာပြီး အဆင်သင့် ရန်သူတပ်တွေကို စောင့်နေကြပါတယ်လို့ တွေ့ရပါတယ်။

မတ်လ (၂၅)ရက်နေ့မှာ ကြက်ကိုင်းတန်မှာ တပ်စွဲကြပါတယ်။ ကြက်ကိုင်းတန်မှာ အင်္ဂလိပ်စစ်တပ်တွေ မြောက်ဦး (မြို့ဟောင်း)သို့ ချီတက်ရာမှာ လမ်းခုလတ်စခန်းအဖြစ် အင်္ဂလိပ်တွေက သုံးခဲ့ကြ ပါတယ်။

အဲဒီကမှ စစ်ကြောင်း၊ လေးကြောင်းခွဲပြီးတော့ မြောက်ဦးကို ထိုးစစ် ဆင်ကြပါတယ်။ မတ်လ (၂၉)ရက်က (၃၁)ရက်အထိ တိုက်ပွဲ အကြီးအကျယ် ဖြစ်ပွားခဲ့ပါတယ်။

နောက်တစ်နေ့မှာတော့ အင်္ဂလိပ်တွေ မြောက်ဦးမြို့ကို သိမ်းပိုက် လိုက်နိုင်ခဲ့ပါတော့တယ်။

အင်္ဂလိပ်မြန်မာ စစ်ပွဲဖြစ်ပွားတဲ့ အချိန်ထိ မြောက်ဦးမြို့ဟာ ဘုရင်ခံနေတဲ့ မြို့တော် ဖြစ်နေခဲ့ပါသေးတယ်။

စစ်တွေမြို့မှာ အဲဒီအချိန်အထိ မြို့တစ်မြို့ ဖြစ်မလာခဲ့သေးပါ

ဘူး။ ယခု စစ်တွေမြို့ရဲ့ ဆင်ခြေပုံး ကြက်ကိုင်းတန်မှာ အရေးပါတဲ့ အခြေအနေမှာ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။ ကြက်ကိုင်းတန်မှာ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေ အတွက် မြောက်ဦးကို ထိုးစစ်ဆင်ရာမှာ အရေးပါ အရာရောက်တဲ့ အစိတ်အပိုင်းက ပါဝင်နေခဲ့ပြီ ဖြစ်ပေမယ့် ခုလက်ရှိ စစ်တွေမြို့မှာ သာမန် တံငါရွာကလေး တစ်ရွာအဖြစ်သာ ရှိနေခဲ့ပါသေးတယ်။

အဲဒါကြောင့် အင်္ဂလိပ်မြန်မာ စစ်ပွဲဖြစ်ပွားပြီးတဲ့အချိန်အထိ စစ်တွေမြို့မှာ မြို့တစ်မြို့အဖြစ်နဲ့ မတည်ရှိခဲ့သေးတာ ထင်ရှားပါတယ်။

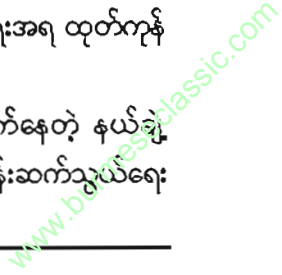
အင်္ဂလိပ်မြန်မာ ပထမစစ်ပွဲကို ရန္တပိုစာချုပ်နဲ့ ၁၈၂၆ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၆)ရက်နေ့မှာ အပြီးသတ်ပါတယ်။

အဲဒီစစ်ပွဲက နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တို့ဟာ ရခိုင်ဒေသနဲ့ တနင်္သာရီ ဒေသတွေကို ရလိုက်ပါတယ်။ အဲဒီ ရရှိလိုက်တဲ့ ဒေသတွေကို သူတို့ရဲ့ အအုပ်ချုပ်ခံ နယ်မြေအဖြစ် သတ်မှတ်ပြီးတော့ ကိုလိုနီအုပ်ချုပ်ရေး အဆောက်အအုံကို တည်ဆောက်ဖို့ လိုလားခဲ့ပါတယ်။

တစ်ဖက်မှာလည်း ဥရောပတစ်ခွင်မှာ စက်မှုလုပ်ငန်းက တိုးတက် လို့ လာခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီကမှ ကုန်ချောတွေကို အမြောက်အများ ထုတ်လုပ်လာကြတယ်။ ထုတ်လုပ်ပြီးတဲ့ ကုန်ချောတွေကို ရောင်းချဖို့ ရာ ဈေးကွက်တွေ လိုလာပါတယ်။ တစ်ခါ ကုန်စည်ထုတ်လုပ်ဖို့ရာ အတွက် ကုန်ကြမ်းတွေရတဲ့ ဒေသတွေ လိုလာပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာပဲ အင်္ဂလိပ်ဟာ စက်မှုတော်လှန်ရေးအရ ထုတ်ကုန် လုပ်ငန်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေခဲ့ပါတယ်။

ကုန်ထုတ်လုပ်ငန်း အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်နေတဲ့ နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ်တွေဟာ ရခိုင်ဒေသကို သိမ်းယူချိန်မှာ လမ်းပန်းဆက်သွယ်ရေး ခက်ခဲလို့ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။

ရခိုင်မြို့တော် မြောက်ဦးမြို့မှာ ပင်လယ်နဲ့ အလှမ်းဝေးလှတယ်။ ကုန်တင်သင်္ဘောတွေ ဝင်ထွက်ဖို့မှာ မလွယ်လှဘူး။ ရာသီဥတုကလည်း မျှတတဲ့အခြေအနေမှာ မရှိခဲ့ဘူး။ အဲဒီလို လမ်းပန်းဆက်သွယ်မှု မလွယ်တာ ရာသီဥတုမမျှတာတို့ကြောင့် နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေရဲ့ စီးပွားရေး ချုပ်ကိုင်မှုမှာ ထိခိုက်နေခဲ့ရတယ်။

စစ်တွေကျွန်းဟာ ပင်လယ်ရေပြင်က ၁၅ ပေ အမြင့်မှာရှိတယ်။ ကုလားတန်မြစ်နဲ့ ဘင်္ဂလားအော်တို့ဆုံရာ ကမ်းနဖူးမှာ ရှိပါတယ်။ မြောက်လတ္တီတွဒ် ၂၀ ဒီဂရီ တစ်မိနစ်နဲ့ အရှေ့လောင်ဂျီတွဒ် ၉၂ ဒီဂရီ ၅၅ မိနစ်မှာ တည်ရှိပါတယ်။

မိုးရေချိန်လက်မ (၂၀၀)ကျော် ရှိပါတယ်။ မြောက်ဦးမြို့ထက် အပူအအေး မျှတပါတယ်။ ပြုပြင်လုပ်ကိုင်လာပါက သင်္ဘောဆိပ်ခံကောင်း ဖြစ်လာမှာကို အင်္ဂလိပ်နယ်ချဲ့တို့က သိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီမှာ သွားရေးလာရေး လွယ်ကူလာပါမယ်။ ကူးသန်းရောင်းဝယ်ရေး အချက်အချာ ဖြစ်လာပါမယ်။ သူတို့တွေရဲ့ ကိုလိုနီဈေးကွက်ဟာ စစ်တွေမြို့က သိပ်ကို သင့်လျော်လို့ နေခဲ့ပါတယ်။

ဥရောပတိုက်သားတွေအတွက် ကျန်းမာရေးအခြေအနေမှာ မြောက်ဦးမြို့ထက် သင့်တော်တယ်။ အဲဒီအခြေအနေ အနေအထားတွေအရ သူတို့က စစ်တွေကျွန်းကို ပြုပြင်လာကြတယ်။

၁၈၂၆ ခု နောက်ပိုင်းမှာ ရခိုင်ဒေသရဲ့မြို့တော်ဖြစ်တဲ့ မြောက်ဦးကို မြို့တော်အဖြစ် ရပ်စဲပြီးတော့ စစ်တွေကျွန်းကို ရခိုင်ဒေသရဲ့ မြို့တော်အဖြစ် ရွေးချယ်လိုက်ကြပါတော့တယ်။ ဆိုပါတယ်။

“သင်္ကြံတစ်ထောင်ဖြစ် တစ်ရာရှစ်ဆယ်စွန်းဝယ် ခုနစ်ခုတည်း မာဃဖြစ်လဆန်းသာ ငါးရက်နိသည် နီထွက်တစ်ပို၍ ကျော်တွင်

မြို့ဝန်လျှင် ပတ်တင်သတ် ကတ်တင်ဟု မှတ်၊ ဒေးရိန်သတ်နှင့် တိုင်ပင်ကြည့်ရှုလတ်၍ စစ်တွေရပ်မြစ်နားမှာ ကောင်းသည်အခါဝယ် မြို့ရာတည်လုပ်ပါလျက်...။ (ဒေးဝန်းဘောင်ကျော်စွာ)

**** * * * * *

စစ်တွေမြို့ဆိုတော့ စစ်တွေမြို့သား ဦးဥတ္တမကို သတိရလာခဲ့ပါတယ်။

ထင်ရှားတာက ပြည်သူ့ဦးသျှောင် လွတ်လပ်ရေးမီးရှူးတန်ဆောင် ဦးဥတ္တမဟာ နယ်ချဲ့ရဲ့ ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးကို တစိုက်မတ်မတ် ဆန့်ကျင်ခဲ့ပါတယ်။

ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတွေနဲ့ မစေ့စပ်စတမ်း အသက်ခန္ဓာကိုယ်ရှိသရွေ့ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ဖိနှိပ်ညှင်းဆဲ အမျိုးမျိုးခံပြီး ဗျူရိုကရေစီတဖြစ်လဲ ဒိုင်အာခီ အုပ်ချုပ်ရေးကို လက်မခံဖို့ရာ ပြည်ရွာအနှံ့ လှည့်လည်ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ ဒိုင်အာခီအုပ်ချုပ်ရေးဟာ ပြည်သူ့ဆန္ဒမပါဘဲ အသေမွေးဖွားတဲ့ လျောမွေးအုပ်ချုပ်ရေးပဲ ဖြစ်ကြောင်းကို ၁၉၂၂ ဇူလိုင်လ (၁၅၊ ၁၆) မှ ဂျီစီဘီအေအသင်းကြီးမှာ...

ဗျူရိုကရက်တစ်စနစ်တွင် အစိုးရတို့က ပြည်သူကို မတိုင်ပင်၍ သော်လည်းကောင်း၊ ပြည်သူ့ဆန္ဒကို မယူ၍သော်လည်းကောင်း၊ အစိုးရတို့ အလိုရှိရာ ပြုမူလုပ်ကိုင်နိုင်သည့် ဒိုင်အာခီစနစ်မှာ ပြည်သူ့ အသက်ဝိညာဉ် မရှိသော ရုပ်တို့၏ တည်ထားပြုရပ်ပြုပြီးလျှင် အစိုးရအရာရှိတို့ စီမံဆောင်ရွက်ခြင်း၌ ပြည်သူတို့အလို ထူထောင်ခွင့်ပြုသော ပရိယာယ်ဆောင်သော စည်းစနစ် ဖြစ်ချေသည်လို့ ဆိုခဲ့တယ်။

“ဒိုင်အာခီဟာ အသက်မပါဘဲ အသေဖွားသော သားနှင့် တူလေသည်။ မွန်တောဂူ ချမ်းမို့ စီရင်ပြုလုပ်သော ဒိုင်ဟာခီအုပ်စိုးနည်း

စနစ်တို့သည် အင်္ဂလိပ်ပါလီမန်က ပြုပြင်ဆင်ယင်၍ ပေးလိုက်သော အခါက ယင်းအသေဖွားသော သားကဲ့သို့ အသက်ပါလာသည်မရှိ...။ နာမ် မရှိသော ရုပ်အလောင်းကဲ့သို့ပင် ဖြစ်ဘိ၏” ဆိုပြီးတော့ မီးမောင်း ထိုးပြခဲ့ပါတယ်။

ဒိုင်အာဇီဟာ ဒီအုပ်ချုပ်ရေးဟာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားများရဲ့ အကျိုးစီးပွားနဲ့ သူတို့ရဲ့ သစ္စာတော်ခံ အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံဝန်ထမ်းတွေကို သာ ကာကွယ်ပေးတဲ့စနစ်ဖြစ်တယ်။

သူတို့ရဲ့ အခွင့်အာဏာ အကျိုးစီးပွား ထိခိုက်မှု မှန်သမျှကို ဘယ်သောအခါမှ ခွင့်ပြုမှာ မဟုတ်ဘူး။ ဗျူရိုကရေစီ အုပ်ချုပ်ရေးသမား တွေရဲ့ တန်ခိုးတေဇာကို ကြီးထွားအောင် လုပ်ပေးတဲ့စနစ်ပဲ ဖြစ်တယ်။

အဲဒီအခွင့်အရေးတွေကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ ရုပ်သိမ်းသွားမှာ မဟုတ် ဘူး...။

“အိန္ဒိယပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းအရာရှိအဖွဲ့ကိုကား မည်သည့် အခါမျှ ဆုတ်ယုတ်အောင် လုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်။ နှောင့်ယှက်လိမ့်မည် လည်း မဟုတ်။ ထိုအဖွဲ့သည် ဗြိတိသျှအစိုးရများ၏ တေဇာတန်ခိုး ဖွံ့ဖြိုးအောင် ပြုလုပ်တဲ့ အဖွဲ့ဖြစ်ကြောင်း၊ ထိုသူတို့၏ ခံစားခွင့်များကို ပြန်၍ ရုပ်လိမ့်မည်မဟုတ်ပေ”လို့ ဆရာတော်က ရဲရဲကြီး ဖွင့်ချ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

လက်အောက်ခံ ကိုလိုနီနိုင်ငံဖြစ်တဲ့ အိန္ဒိယပြည်၊ မြန်မာပြည်ကို ဘယ်နည်းနဲ့မှ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတွေက လက်လွှတ်ပေးမှာ မဟုတ် ဘူး...။ နယ်ချဲ့သမားတွေက ပေးတဲ့ အုပ်ချုပ်ရေးစနစ်မှာ ဗျူရိုကရက် တွေအတွက်သာ ဖြစ်တယ် ဆိုပါတယ်။ “အိန္ဒိယ ပဋိညာဉ်ခံ ဝန်ထမ်းတို့ ၏အဖွဲ့အတွက်သာလျှင် စီမံပေးခြင်းဖြစ်သည်။ အိန္ဒိယပြည်ကို

လွတ်လပ်ရေးပေးလို၍ မဟုတ်ကြောင်းမှာ ထင်ရှားလေသည်။ ဒိုင်အာဇီ အုပ်ချုပ်ရေးမှာ အစမ်းပေးခြင်းမျှသာဖြစ်၍ ဗြိတိသျှလူမျိုးတို့၏ သဘောအလိုရှိသမျှသာလျှင် အိန္ဒိယပြည်က ခံစားနိုင်ရန် ရှိတော့သည်” ဆိုပြီးတော့ ၁၉၂၂ ဩဂုတ်လ (၂)ရက်နေ့က ဂျူဗလီယောမှာ ပြုလုပ်တဲ့ ဂျီစီဘီအေ အစည်းအဝေးမှာ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမက ဩဝါဒစာတမ်းမှာ ထည့်သွင်းပြောကြားထားခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါ ၁၉၂၂ ဇူလိုင်လ (၁၅၊ ၁၆)ရက်တွေမှာ ပြုလုပ်တဲ့ ဂျီစီဘီအေ အစည်းအဝေးကြီးမှာလည်း ဒိုင်အာဇီသပိတ်တရားအဖြစ် ဆရာတော်က...

“ပုလိပ်ဌာန၊ အစိုးရရာထူးခန့်ထားရေးဌာန၊ တရားရာဇဝတ် ရေးဌာနတို့ကို အစိုးရလက်ရှိ ထား၍ (ရီဇာဆဗ္ဗဂျက်)ခေါ် သီးသန့်ခွဲခြား ထားသော ဌာနများ၌ ပါဝင်နေသမျှ ကာလပတ်လုံး ပြည်သူတို့အား တာဝန်ခွဲဝေပေးရန် စီမံစေခြင်းသည် အထမမြောက် မအောင်မြင်နိုင် တာဝန်လွှဲပေးရာ ကျ၍ ပြည်သူတို့၏ လွတ်လပ်ချမ်းသာရေး မတိုးတက် နိုင်ဘဲ ရှိနေလိမ့်မည်။

အဲဒါကြောင့် ပြည်သူတို့၏ အကျိုးမပါသော နယ်ချဲ့သမားများ၏ အကျိုးကို ကာကွယ်သော ဗျူရိုကရက်တို့ရဲ့ အခွင့်အရေးကို ကာကွယ် ပေးသော ဒိုင်အာဇီအုပ်ချုပ်ရေးကို လက်မခံဖို့ပဲ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ်ပိုင် အုပ်ချုပ်ရေး (ဟမ်မရူး)ကိုသာ ယူရန်ဖြစ်တဲ့ ဒိုင်အာဇီမင်းတိုင်ပင် အမတ်ရွေးပွဲမှာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်တာ၊ ဆန္ဒမဲပေးတာ တွေများ မပြု လုပ်ဖို့” ဖိနှိပ်အုပ်ချုပ်ရေးမူများကြားမှ ပြည်သူ့ရှေ့ဆောင် ဆရာတော် ဦးဥတ္တမဟာ မကြောက်မရွံ့ ပြည်သူလူထုကို တိုက်တွန်းနှိုးဆော် ခဲ့ပါတယ်။

၁၉၂၂ ခု၊ နိုဝင်ဘာလ (၉)ရက် သရက်မြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ ဒသမအကြိမ်မြောက် ဂျီစီဘီအေ ညီညာခံမှာ ဆရာတော်က “မြန်မာပြည်ရှိ လူဦးရေတစ်ရာလျှင် ၉၀ မှုတို့က ဒိုင်အာဇီအမတ် ရွေးကောက်ပွဲတွင် တစ်စုံတစ်ရာ ဝင်စွက်လျက် ဆန္ဒမဲပေးခြင်း၊ အမတ်အဖြစ်နှင့် ရွေးကောက်ခြင်းတို့ကို မပြုလုပ်ကြကြောင်းဖြင့် ဆုံးဖြတ်ကြပြီး ဖြစ်၍ ထိုအမတ်ရွေးကောက်ပွဲသို့ မဝင်မပါ မဆောင်ရွက်ကြစေရန် ဟောပြောနှိုးဆော်ပါဟု ဦးပဉ္စင်းဟာ မေတ္တာရပ်ခံပါသည်” လို့ တွေ့ရပါတယ်။

ပြီးတော့...

“စိတ်ဝမ်းမကွဲ ကျောက်သံခဲ သံတိုင်ကဲ့သို့ ကျင့်ယူဆောင်ရွက်၍ လာခဲ့ကြသည့်အတွက် တစ်ကမ္ဘာလုံးရှိ ဗိုလ်ခြေအပေါင်းတို့က အံ့ဩမကုန်နိုင်ဘဲ ရိုကြလေပြီ။ ဤကဲ့သို့ ကြံ့ခိုင်တည်ကြည်နိုင်ကြခြင်းမှာ “သမဂ္ဂါနံ တပေါသုခေါ” ဟု ဆိုအပ်သည့် စည်းလုံးညီညွတ်ခြင်းတည်းဟူသော သမ္မာသမ္ဗိသာ၏ သုခပင်တည်း” ဆိုပြီးတော့ ပြည်သူတို့ရဲ့ အောင်ပွဲကို ဒိုင်အာဇီ ၁၉၂၂ ခု ဇူလိုင် (၁၅၊ ၁၆)ရက်မှာ ပြုလုပ်တဲ့ အစည်းအဝေးမှာ ဟောခဲ့တာပါ...။

တစ်ခါ...

အစိုးရဆိုတာ မည်မျှပင် ရက်စက်စေကာမူ ပြည်သူတို့၏ တစ်လုံးတစ်စည်းတည်း ပေါင်းစည်း ကြံစည်၍ လွတ်လပ်ရေး ရှာကြတော့မည် ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် လုပ်ကြံခြင်းကို တာရှည်မှာ မခံမရပ်တည်နိုင် ဖြစ်ချေသည်လည်း ဆိုခဲ့ပါတယ်။။

တစ်ခါ “လွတ်လပ်ရေးအောင်ဆုကို ရနိုင်ရန် အခြေသည် ဒါယကာ ဒါယကာမတို့၏ လက်တွင်း၌ပင် ရှိလေသည်။ ဒူးပဆစ်တုပ်၍ လက်စုံမိုးလျက် ရှိခိုးပန်ထွာ တောင်းဆိုရာသည် မဟုတ်။ ထိုသို့ ခယ

တောင်းဆိုခြင်းဖြင့်လည်း မရနိုင်ပေ” ဆိုခဲ့ပါတယ်။။

သို့နှင့် ၁၉၂၃ ဇန်နဝါရီလ (၂)ရက်နေ့မှာ စတင်ခဲ့တဲ့ ဒိုင်အာဇီ အုပ်ချုပ်ရေးကို ၁၉၃၇ ဧပြီလ (၁)ရက်နေ့မှာ ရုတ်သိမ်းခဲ့ရပါတယ်။။

ဒါဟာ ၁၅ နှစ်တိုင်အောင် ပြည်သူတို့နဲ့အတူ တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တဲ့ မပူးပေါင်းရေးမူဝါဒ အောင်မြင်မှုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။။

၁၉၁၇မှ ၁၉၃၇ အထိ နှစ်ပေါင်း (၂၀)အတွင်း မြန်မာ့သမိုင်း ဖြစ်စဉ်မှာ ဆရာတော် လှုပ်ရှားမှုနဲ့ ဆက်စပ်နေခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။။

အမှောင်တွင်း ကျရောက်နေခဲ့တဲ့ မြန်မာပြည်သူတွေကို လွတ်လပ်ရေးလမ်းစ ဖော်ပေးခဲ့တယ်။ ဆရာတော်ရဲ့ အရှိန်အဟုန်ကြောင့် ငါးပွင့်ဆိုင်အဖွဲ့ဟာ မင်းတိုင်ပင်အမတ် (၄၅)ဦးကို ရရှိခဲ့တယ်။ ဒိုင်အာဇီ ဥပဒေပြုလွှတ်တော် မင်းတိုင်ပင် အစည်းအဝေးမှာ အင်အားအရှိဆုံး ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။။

ဒါပေမဲ့ ဆရာတော်ကို အဲဒီအဖွဲ့ဝင်တွေဟာ စွန့်ခွာခဲ့ကြပါတယ်။ လျစ်လျူရှုခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ဆရာတော် မတုန်လှုပ်ခဲ့ပါ။ ဆင်းရဲဒုက္ခခံပြီး ၁၉၃၉ ခု စက်တင်ဘာလ (၆)ရက်နေ့မှာ ဆီးချိုရောဂါနဲ့ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှာ ပျံလွန်တော် မူခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ကို စစ်တွေမြို့ ရူပရပ်မှာ ကုန်သည်ဦးမြနဲ့ ဒေါ်အောင်ကျော်သူတို့မှ ၁၂၄၁ ခု ပြာသိုလ လပြည့်ကျော်တစ်ရက် တနင်္ဂနွေနေ့မှာ မွေးဖွားခဲ့ပါတယ်။။

၁၉၂၁ မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မတ်လ (၇)ရက်နေ့မှာ တရားဟောပြီး ဦးဝေပုလ္လကိုယ်တော်နဲ့အတူ ကျောင်းကုန်းမြို့သို့ မတ်လ (၈)ရက်နေ့မှာ ရောက်ခဲ့တယ်။ မတ်လ (၁၀)ရက်နေ့ တရားဟောနေစဉ် ဖျာပုံစီရင်စုဒေသရဲ့ မြို့အပိုင် ဆူးကလပ်ရွာကြီးမှာ တရားဟောခဲ့စဉ်က ဟောပြောတဲ့ အချက်အလက်တွေ ပါရှိတယ်လို့ ဆိုပြီးတော့ ဖျာပုံ

အရေးပိုင်က ပုဒ်မ ၁၂၄ (က)အရ ဖမ်းဆီးခဲ့တယ်။ အဲဒီလို ဖမ်းဆီးပြီး တော့ ဖျာပုံသို့ ပို့တယ်။ အဲဒီကတစ်ဆင့် မအူပင်မြို့ စက်ရှင် တရားသူကြီး ဦးဘိုးလှရဲ့ရုံးမှာ စစ်ဆေးပြီးတော့ ပုဒ်မ ၁၂၄ (က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှား တာကြောင့် အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ် (၃)နှစ် အပြစ်ပေးခဲ့တယ်။

အဲဒီလို ဦးဥတ္တမကဲ့သို့ မိမိတိုင်းပြည်နဲ့ နိုင်ငံအကျိုးကို ဆောင်ရွက်နေသူတစ်ဦးကို နိုင်ငံရေးနဲ့ ထောင်ဒဏ်ချတာ မြန်မာပြည်မှာ ပထမဆုံးဘဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

တစ်ခါ ၁၉၂၂ ဇူလိုင်လ (၂၉)ရက်နေ့မှာ မန္တလေးသို့ ကြွလာ ခဲ့ပါတယ်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတရား ဟောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက် ဥရောပနိုင်ငံတွေသို့ ကြွရောက်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၂၄ ခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။ သြဂုတ်လ (၁၆)ရက်နေ့မှာ မန္တလေးမြို့သို့ တရားဟောရန် ကြွတယ်။ ၂၁ ဦးအဖွဲ့တို့က နှောင့်ယှက် ပြီးတော့ ရဲအစောင့်နဲ့ ရန်ကုန်ပြန်လည်ကြွခဲ့ရတယ်။ (၂၁)ဦးတို့ နှောင့်ယှက်ပြီးတော့ ရဲအစောင့်နဲ့ပဲ ရန်ကုန်အရောက် ပြန်ခဲ့ရတယ်။

ဒီ(၂၁)ဦးတို့ နှောင့်ယှက်ပြီးတော့ ရဲအစောင့်နဲ့ ရန်ကုန်ပြန်ခဲ့ရ တော့ ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော်မှာ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ခေါ်ပြီး အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ဆန့်ကျင်ရေးတရား ဟောရာ ဟောပြီး (၇)ရက်အတွင်း မှာ ဒုတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရပြီး ထောင်ဒဏ် (၃)နှစ် ကျခံခဲ့ရ ပြန်ပါတယ်။

“သူ့ကျွန်ဘဝသို့ ရောက်ရှိနေကြသော တိုင်းရင်းသား မြန်မာ လူမျိုးများ၏ ကြီးပွားချမ်းသာရေး စီးပွားတိုးတက်ရေး ကျန်းမာပျော်ရွှင် ရေး လူ့စည်မီ လူ့တန်းစေ့ အသက်ရှင်နိုင်ရေးတို့အတွက် တိုင်းပြည်

တကယ် လွတ်လပ်ရေးရမှသာလျှင် အလိုရှိအပ် တောင့်တအပ်သော လိုအင်ဆန္ဒပြည့်ဝနိုင်လိမ့်မည်ဖြစ်ကြောင်း ထို့ကြောင့် တိုင်းပြည် လွတ်လပ်ရေးရရာကြောင်း အလုပ်ကို ပထမဦးဆုံး ညီညီညွတ်ညွတ် စုပေါင်းလုပ်သင့်ကြောင်း...”

ရဲရဲတောက်တရားတွေ ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ တစ်ခါ ဆရာတော်က “တိုင်းတစ်ပါးသား လူမျိုးခြားတို့၏ လက်အောက်ကျန် သဘောက်ဘဝ ရောက်နေရသမျှ ကာလပတ်လုံး နိဗ္ဗာန်ကိုလည်း ဖြောင့်ဖြောင့်တန်းတန်း မျက်မှောင်မပြုနိုင်။ သူတော်ကောင်းတရားကို လည်း အေးအေးချမ်းချမ်း အားမထုတ်နိုင် သာသနာတော်၏ အရိပ်ဟူ သည်လည်း ဘယ်လိုမှမရှိနိုင်။ ထို့ကြောင့် သံဃာနှင့်လူ ဘယ်အခါမှ ခွဲခြားထား၍ မရ... သာသနာတော်ကြီး တကယ်စည်ပင်ပြန့်ပွား တိုးတက်စေလိုလျှင် ထာဝရ အတူတကွ ပူးတွဲ၍ တိုင်းပြည်ကြီး လွတ်လပ်အောင် ပထမဆုံး အပင်ပန်းခံ အနစ်နာခံကာ ညီညီညွတ်ညွတ် ကြီးပမ်းဆောင်ရွက်ခြင်းသည် သာသနာ့ဝန်ထမ်း ရဟန်းတော်များ အဖို့ လောလောဆယ် အရာရာတို့ထက် အရေးတကု အရေးအကြီးဆုံး ဖြစ်သည်” ဟု ကြီးကြောင်းညွှန်ပြ တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။

“ရခိုင်ပြည်သား ဆရာတော် ဦးဥတ္တမသည် ကျွန်တစ်ခေတ်က ကျွန်တော်တို့ တစ်မျိုးသားလုံး တစ်နိုင်ငံလုံးအတွက် ရဲဝံ့စွာ လုပ်ကိုင် ဆောင်ရွက်ခဲ့သော ဂုဏ်ကျေးဇူးကို ယနေ့ပမာ အမျိုးသားတိုင်းက သိခြင်း နှလုံးသွင်းခြင်း အောက်မေ့ခြင်းတို့သည်ပင်လျှင် ဘုရားဟော ကတညုတ ကတဒေဝီမင်္ဂလာတရားတော်ကို အောက်မှူးရာ ရောက်သည်”

(ဦးခန့် (ပန်းတနော်) ရေး ၁၉၆၀ ခု၊ ဇူလိုင်လထုတ် မြဝတီ

မဂ္ဂဇင်းပါ ရခိုင်ပြည်သား အမျိုးသားခေါင်းဆောင်ကြီး ဆောင်းပါးမှ...)

မြန်မာတို့ရဲ့ သမိုင်းကြောင်းမှာ ပေါ်ပေါက်ထင်ရှားခဲ့တဲ့ မျိုးချစ် အာဇာနည်သူရဲကောင်းကြီးတွေ (၁) ရန်ကြီးအောင်၊ ကုန်းဘောင်စ၊ ဘိုးတော်ဒေသဆိုတဲ့အတိုင်း မြန်မာပြည်ကြီးကို တတိယအကြိမ် အထွတ်အထိပ်သို့ ရောက်စေလျက် ကုန်းဘောင်မင်းဆက်ကို စတင် တည်ထောင်သူ ဦးအောင်ဇေယျ (၂) မြန်မာတို့ ကျွန်တွင်းနှစ်မွန်း မျောပါ နေစဉ် တော်လှန်ရေးစိတ်ဓာတ်ကို ထကြွလေအောင် စတင်နှိုးဆွလိုက်တဲ့ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမနဲ့ (၃) ဆရာတော် ကမ်းလှမ်းပေးအပ်လိုက်တဲ့ တော်လှန်ရေး မီးရှူးမီးတိုင်ကြီးကို ကိုင်ဆောင်ပြီးတော့ နယ်ချဲ့ အင်္ဂလိပ် တို့ရဲ့ ကိုလိုနီ ဗိမာန်ကြီးကို ပြာကျအောင် ရှို့မြှိုက်လိုက်တဲ့ မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးကို အရယူပေးခဲ့တဲ့ ရဲဘော်သုံးကျိပ်တို့ရဲ့ ခေါင်းဆောင် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်း ဒီသုံးဦးတို့ ပါဝင်ခဲ့ကြပါတယ်။

“တက္ကသိုလ်ကျောင်းတိုက်၌ တက္ကသိုလ်သမဂ္ဂ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်း စာတည်းအဖြစ် လုပ်ကိုင်နေစဉ် ဦးဥတ္တမကိုယ်တော်၏ ဟောပြောချက် များကို ကြားနာရ၏။ အသိဉာဏ်တစ်ခုသည်လည်း ကျွန်ုပ်၏ ဦးနှောက် တွင် ပွင့်လင်းလာ၏။ ထို့ကြောင့် သမဂ္ဂ ကြေညာချက်တွင် လည်းကောင်း၊ အိုးဝေမဂ္ဂဇင်းတွင်လည်းကောင်း၊ နိုင်ငံတော်ပညာသင် များအား အနောက်နိုင်ငံသို့ လွှတ်ရိုးလွှတ်စဉ်အတိုင်း မလွတ်ဘဲ အရှေ့ အာရှ ဂျပန်နိုင်ငံသို့သာ လွှတ်သင့်ကြောင်း၊ အရှေ့သို့ ရှေးရှုသင့်ပြီး ဖြစ်ကြောင်းများကို ရေးသားခဲ့ဖူး၏။ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေးသည် အရှေ့ ဘက်တွင်သာ ရှိ၏။ အရှေ့ရှိ နိပ္ပန်တို့နှင့်သာ ဆိုင်၏ဟူသော အချက်ကို ကျွန်ုပ်များစွာ ယုံကြည်နှလုံးသွင်းမိခဲ့လေ၏”

အဲဒီလို ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းဟာ ဂျပန်ခေတ် ၁၉၄၃ ခုနှစ်၊

ဩဂုတ်လ (၃)ရက် လွတ်လပ်ရေးနေ့အထူး အထူးထုတ်တဲ့ ဗမာ့ခေတ် သတင်းစာမှာ ရေးသားခဲ့ပါတယ်။

“ယင်းရေးသားချက်ကို ထောက်ရှုခြင်းအားဖြင့် မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးကို ကြိုးပမ်းရန် ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းအား လှုံ့ဆော်မှုမှာ ထင်ရှားလှပေသည်။ ထို့ကြောင့် ဆရာတော်သည် တော်လှန်ရေး မီးရှူးမီးတိုင်ကြီးကို ဗိုလ်ချုပ် လက်သို့ ကမ်းလှမ်း ပေးကမ်းလိုက်သည် ဟူ၍ ဆိုသင့်ဆိုထိုက်သဖြင့် ဆိုလိုက်ခြင်းဖြစ်၏”

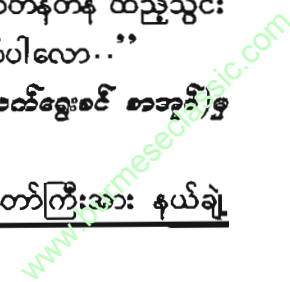
(မိုးကြိုးဦးအုန်းခင်ရေး မြန်မာပြည် ဇာတ်လမ်းရှုပ်သမျှ စာအုပ်မှ)

“ဤသို့ဖြင့် ဆရာတော်ဦးဥတ္တမကိုယ်တော်ကြီးကို ဗမာတစ်မျိုး သားလုံး၏ ကျေးဇူးရှင်ကြီးဟုလည်းကောင်း၊ ကိုလိုနီဆန့်ကျင်ရေး တစ်ဦး၏ အကြီးအမှူးစစ်သူကြီးဟုလည်းကောင်း၊ ဗမာ့လွတ်လပ်ရေး၏ မီးရှူးတန်ဆောင်ဟုလည်းကောင်း၊ မျိုးချစ်အာဇာနည် ဗမာ့သားကောင်း သားမြတ်တစ်ဦးအဖြစ်လည်းကောင်း၊ ဗမာ့နိုင်ငံရေး ခေါင်းဆောင် စာရင်းဝင်အမှတ် (၁) ပုဂ္ဂိုလ်ကြီးဟုလည်းကောင်း၊ မြောက်များစွာသော ဂုဏ်ထူးဝိသေသက အပေါင်းတို့ကို ခံယူထိုက်အောင် တစ်သက်တာ ပတ်လုံး ကိုယ်ကျိုးစွန့်လွှတ်၍ အနစ်နာ အပင်ပန်းခံကာ တိုင်းပြည်နှင့် လူမျိုးအတွက် စွန့်စားကြိုးပမ်းခဲ့မှုကြောင့် ကိုလိုနီခေတ်ဦး ဗမာ့နိုင်ငံရေး သမိုင်းတွင် ပထမဆုံး စာမျက်နှာမှ ထိုက်ထိုက်တန်တန် ထည့်သွင်း အသိအမှတ်ပြု၍ မော်ကွန်းထိုးခဲ့ရသည် မဟုတ်ပါလော...”

(သခင်လွင်စိုးရေး ဦးဥတ္တမလေထီးရွေးစင် စာအုပ်)မှ

တစ်ခါ...

“ဆရာတော် အရှင်ဦးဥတ္တမ ကိုယ်တော်ကြီးအား နယ်ချဲ့

သမားက ဖမ်းဆီးထောင်ချလိုက်ခြင်းကို အကြောင်းပြု၍ မြန်မာ့ နိုင်ငံရေးကို သံဃာရော လူပါ စိတ်အားထက်သန်စွာ ဆောင်ရွက် ခဲ့ကြသည်။ သံဃာသမဂ္ဂအဖွဲ့များကို ဖွဲ့ကြသည်။ ထိုမှတစ်ဆင့် မဟာသံဃာသမဂ္ဂ အဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ကြသည်။ အမျိုးသမီး ကုမ္ပဏီအဖွဲ့များလည်း ရာနှင့်ထောင်နှင့် ချီ၍ မြို့တိုင်းရပ်တိုင်း မှီလိုပင် ပေါ်ပေါက်လာခဲ့လေသည်။ ရန်ကုန်ပုလိပ်မင်းကြီး အမိန့် ထုတ်ထားသည့်ကြားမှပင် ဆရာတော်အား ဖမ်းဆီးထောင်ချမှုကို ဆူပူကန့်ကွက်ခဲ့ကြသည်။ ထိုသို့ တစ်မျိုးသားလုံး အံ့ကြွလာခြင်းသည်ပင် ဆရာတော်၏ စေ့ဆော်ချက် လှုံ့ဆော်မှုအောင်ပွဲပင်တည်း...”

(ရခိုင်ကြေးစုံဓမ္မဇနိ)

“မြန်မာပြည်သူတို့၏ နိုင်ငံရေး အနိုးကြားဆုံးကာလ ၁၉၂၀-၂၁-၂၂ ခု အတွင်းမှာပင် ဆရာတော်အား ထောင်မှ လွတ်ပေးခဲ့ရသည်။ စာရိတ္တကောင်း၍ဟု အကြောင်းပြကာ ထောင်မှလွတ်ပေးခဲ့ရသည်။ တကယ့်တကယ်အားဖြင့်မူ ပြည်သူတို့၏ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေး တိုက်ပွဲအရှိန်ဖြင့် လာ၍သာ ဆရာတော်အား လွတ်ပေးခြင်းဖြစ်သည်”

(၄၄၆စာ ၂၉)၅

“အမှောင်အတိပြည့်နေသည်ဟု ပြောဆိုမြည်တွန်နေခြင်းထက် သင်ကိုယ်တိုင်က ဖယောင်းတိုင် တစ်တိုင် ထွန်းညှိပေးဖို့ ကောင်းပေ သည်...”

(တွန်းအေးခင်)

ပထွေးဟာ ဘယ့်နှယ်အဖေရင်းဖြစ်နိုင်ပါ့မလဲ...
လူမျိုးခြားဟာ လူမျိုးခြားပါပဲ... နယ်ချဲ့ဟာ နယ်ချဲ့ပါဘဲ...
သူတို့ရဲ့ နန်းဇာတိဟာ ဖော်စမြဲပါ...
ခုလဲ ရခိုင်မှာ သူတို့ဇာတိ ပေါ်ခဲ့ပါပြီ.. ဒီလိုပါ...

နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေဟာ စီးပွားရေး ပညာရေးနဲ့ လမ်းပန်း ဆက်သွယ်ရေးတွေကိုလည်း အရင်းရှင်ပုံစံအတိုင်း တည်ဆောက် လိုက်တယ်။

တစ်ချိန်တည်းမှာ လူတန်းစား ပြဿနာ ပေါ်လာတယ်။ တစ်ဖက်က အရင်းရှင်လူတန်းစား။ လက်စေခံလူတန်းစားနဲ့ ဗျူရိုကရက် တွေ။ အခြားတစ်ဖက်မှာတော့ အဖိနှိပ်ခံတွေနဲ့ မျိုးချစ်အင်အားစုတွေ ဖြစ်တယ်။ ဖိနှိပ်မှုတွေကို တွန်းလှန်ကြတယ်။

နယ်ချဲ့သမားတွေကို ရွံရှာမုန်းတီးတယ်။ ဒီလိုနဲ့ (ယခင် ရခိုင်တိုင်း)မှာ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေဟာ အရင်းရှင်စီးပွားရေး စနစ်ကို အခြေခံချမိတာနဲ့ တစ်ချိန်တည်းမှာပဲ မင်းသားကြီးရွှေဘန်း၊ ဒေးဝန်းကြီး အောင်ကျော်ရွှီ၊ မြို့သူကြီးအောင်ကျော်ဖံ စတဲ့မျိုးချစ်အာဇာနည်ကြီးတွေ ဟာ နယ်ချဲ့သမားတွေကို တော်လှန်ကြတယ်။

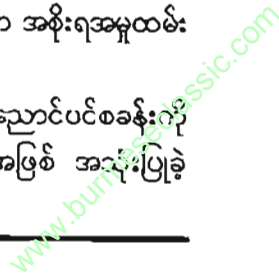
အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေဟာ ရခိုင်ဒေသရဲ့ ဗွေဦးက တော်လှန်ရေးသမား တွေ ဖြစ်ကြတယ်။

တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်မင်းသားကြီး ရွှေဘန်းရဲ့အဖေမှာ အင်းဝသို့ သုံးပန်းအဖြစ်နဲ့ ခေါ်ဆောင်တာ ခံခဲ့ရသူဖြစ်ပါတယ်။

မင်းသားကြီးမှာလည်း အင်းဝသို့ ပါခဲ့ရသူပဲဖြစ်ပါတယ်။ ဒေးဝန်းကြီးအောင်ကျော်ရွှီမှာ ဗိုလ်ချင်းယှဉ်ရဲ့ယောက်ဖတော်သူ ဖြစ်ပါတယ်။

သူတို့တွေဟာ တစ်ချိန်က အင်္ဂလိပ်တွေထံမှာ အစိုးရအမှုထမ်း ခဲ့ကြသူတွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

စစ်တွေမြို့ရဲ့ မယူလမ်းမကြီးရှိ ဆိတ်တိုက်ညောင်ပင်စခန်းကို အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တို့က တော်လှန်ရေးရဲ့ လျှို့ဝှက်စခန်းအဖြစ် အသုံးပြုခဲ့ ကြပါတယ်။

အဲဒီစခန်းက နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေကို ၁၈၂၇ ကမှ စပြီးတော့ တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။ ၁၈၃၆ ခုအထိ (၉)နှစ်ခန့်ကြာ တော်လှန်ရေးကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြပါတယ်။

သစ္စာဖောက်တစ်ဦးရဲ့လက်ချက်ကြောင့် တော်လှန်ရေးဆုံးရှုံး ခဲ့ရတယ်။ မျိုးချစ်အာဇာနည်တွေရဲ့ တော်လှန်ရေးလုပ်ရပ်တွေကို သေးသိမ်မှု ဖြစ်စေဖို့ရာအတွက် နယ်ချဲ့သမားတွေက။ ရက်စက် ကြမ်းကြုတ်သူတွေ၊ အသရေမရှိသူတွေအဖြစ် အဲဒီပုဂ္ဂိုလ်တွေကို မှတ်တမ်း တင်ထားခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အဲဒီမျိုးချစ်တွေတို့ကတော့ ဒီလို မဟုတ်ပါဘူး။ အမျိုး ကို ချစ်တယ်။ သူ့ကျွန်မခံလိုကြပါဘူး။ သစ္စာဖောက်တွေကို ကမ္ဘာ အဆက်ဆက်တိုင် မကျေချမ်းခဲ့ကြပါဘူး။ ဒါတွေကို အာဇာနည်ပုဂ္ဂိုလ် တွေရဲ့ လက်ရာတွေအဖြစ် သွေးမော်ကွန်းရတုတွေက သက်သေထူခဲ့ ကြပါတယ်။

အဲဒီနောက်မှာတော့ ရခိုင်ဒေသမှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးလုပ်ငန်း တွေ ဆက်တိုက်ပေါ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၈၇၀-၇၁ ခုနှစ်မှာ ဦးမောင်ဖြူ ၁၈၈၈ ခုနှစ်မှာ မောင်တင်နဲ့ ဗိုလ်ငတို့ဟာ မြောက်ဦးမြို့နယ်က အင်္ဂလိပ်တွေကို တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။ ၁၈၉၀ ခုမှာ ရသေ့တောင် ကျောက်တော် မြောက်ဦးမြို့နယ်တွေမှာတော့ ဦးကြာထွန်း၊ ဦးရွှေလှ၊ ဗိုလ်လာဘ၊ ဗိုလ်ကျော်ဝတို့က တဖန် တော်လှန်ခဲ့ကြပြန်ပါတယ်။

သူတို့ကိုလည်း လူဆိုးသူဆိုးဆိုပြီးတော့ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်တွေဟာ မှတ်တမ်းတင်ထားခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူတို့လုပ်ရပ်တွေက ဘာဆိုတာ သက်သေခံခဲ့ကြတာပဲ မဟုတ်ပါလား...။

ဦးချင်းဖော်နဲ့ သားဖြစ်သူ ဦးဖော်အောင်တို့ဟာလည်း ၁၈၉၁

ခု စက်တင်ဘာလလောက်က စပြီးတော့ မယူကမ်းခြေ မင်္ဂလာကြီး တောင် မြေအောက်စခန်းကနေပြီးတော့ နယ်ချဲ့သမားတွေကို တော်လှန် ခဲ့ကြပါတယ်။

ဦးချင်းဖော်မှာ ဂူတောင်ရွာရဲ့ သုံးဆယ်မြောက်ဖြစ်တဲ့ ကျွန်းအုပ် ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

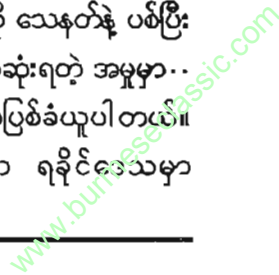
ဦးဖော်အောင်ကို စစ်တွေမြို့တို့မှာ ပညာသင်ကြားစေခဲ့ပါတယ်။ (၇)နှစ်အတွင်းမှာ (၇)တန်းကို အောင်မြင်ခဲ့ပါတယ်လို့ ဆိုပါတယ်။ သူဟာ ငယ်စဉ်ကတည်းကပဲ စာပေကျမ်းဂန်နဲ့ ရခိုင်ရာဇဝင် အစောင် စောင်ကို လေ့လာဖူးသူ ဖြစ်တာနဲ့အညီ နယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ကို မုန်းတီးခဲ့သူ ဖြစ်ပါတယ်။

ဦးချင်းဖော်နဲ့ သားဖြစ်သူ ဦးဖော်အောင်တို့ရဲ့ တော်လှန်ရေး လုပ်ငန်းဟာ အင်္ဂလိပ်တွေကို အကြီးအကျယ် တုန်လှုပ်စေခဲ့ပါတယ်။ ၁၈၉၂ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ မျိုးချစ်အာဇာနည်နှစ်ဦးကို ဖမ်းဆီးမိခဲ့ ကြပါတယ်။

စစ်တွေအကျဉ်းထောင်မှာ ချုပ်နှောင်ထားခဲ့ပါတယ်။ အချုပ်နှောင်ခံထားရစဉ်မှာ စစ်တွေထောင် ထောင်ထမှု ဖြစ်ပွားခဲ့ ပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်လူမျိုး ထောင်မှူးတစ်ဦး သေဆုံးခဲ့ပါတယ်။ သက်ဆိုင်ရာ အာဏာပိုင်တွေက ရုန်းရင်းဆန်ခတ်မှုကို သေနတ်နဲ့ ပစ်ပြီး နှိမ်နင်းခဲ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် လူအများအပြား သေဆုံးရတဲ့ အမှုမှာ... ဦးဖော်အောင်က သူနဲ့သာဆိုင်တယ်ဆိုပြီး ပေးတဲ့အပြစ်ခံယူပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အရှိန်ဟာ ရခိုင်ဒေသမှာ ငြိမ်းခဲ့တယ်ရယ်လို့ မရှိခဲ့ပါဘူး။

ဒီလိုနဲ့ မြန်မာတစ်ပြည်လုံး နယ်ချဲ့လက်အောက် ကျရောက်တဲ့ အခါ ပြည်ထောင်စုတိုင်းရင်းသား စည်းလုံးရေးကို အလေးပေးခဲ့တဲ့ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမမှာ စစ်တွေမြို့မှာ မွေးဖွားခဲ့ပေမယ့် အနေနည်းခဲ့ ပါတယ်။ သူဟာ နိုင်ငံခြားမြို့ကြီးတွေသို့ သွားရောက်လေ့လာမှုတွေ များခဲ့ရတယ်။ မျိုးချစ်စိတ် ပြင်းပြအောင် မြန်မာတစ်နိုင်ငံလုံးကို အမြဲ လှုံ့ဆော်နေခဲ့ရတယ်။ ဘဝနတ်ထံ ပျံလွန်တော်မူတဲ့ထိပဲ...။

မြို့ကြီးပြကြီးတွေနဲ့ ကမ္ဘာ့အနှံ့ ရောက်ပေမယ့် မိမိဒေသ ကိုယ့်ဇာတိတော့ သူမမေ့ခဲ့ပါဘူး... ဆရာတော်ကို အင်္ဂလိပ်တစ်ဦးက “ဘယ်ဒေသမှာ နေရတာ အပျော်ဆုံးလဲ ဘယ်အရာဟာ အကောင်းဆုံး လဲ” မေးခဲ့ပါတယ်။ ဒီတော့ ဆရာတော်က “စစ်တွေမြို့ ရှုရွာချောင်း နားတန်းမှာ နေရတာ အပျော်ဆုံးဖြစ်တယ်။ ဆာနေတဲ့အခါ စားရတဲ့ အစာဟာ အကောင်းဆုံး ဖြစ်တယ်” ဖြေခဲ့ပါတယ်လို့ ဖတ်ဖူးခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို စစ်တွေမြို့ ရှုပရွာချောင်းနားတန်းကို ပျော်စရာ အကောင်းဆုံးလို့ ဆိုလိုက်တာဟာ ဆရာတော်ဟာ ဒေသစွဲနဲ့ ဖြေကြား တာ မဟုတ်ပါဘူး။ မိမိရဲ့ ဘဝနဲ့ မွေးရပ်မြေကို မမေ့ကြောင်းကို ဖော်ထုတ်ခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ပြီး... ဦးမဲအောင်၊ ဦးစိန်လှအောင်တို့ဟာလဲ ဆရာတော်နဲ့အတူ တစ်ချိန်တည်းမှာ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးကို လုပ်ကိုင်လာခဲ့ကြပါတယ်။

ဖက်ဆစ်တော်လှန်းရေးလုပ်ငန်းကို မြန်မာပြည်မှာထက် အချိန်စော လုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတယ်။

ဖက်ဆစ်ဂျပန်တွေရဲ့ ရက်စက်မှုတွေဟာ ရခိုင်လူငယ်တွေရဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးအတွက် စိတ်ဓာတ်ကို တက်ကြွစေခဲ့ပါ တယ်။ ဒါကြောင့် ပြောင်မြောက်ခဲ့ကြပါတယ်။

၁၉၄၃ ခုလောက်မှာတော့ ဖက်ဆစ်ဂျပန်တွေဟာ မဟာမိတ် အသွင်နဲ့ တန်ပြန်ထိုးစစ် ဆင်လာခဲ့ပါတယ်။

၁၉၄၄ ခု နိုဝင်ဘာလ (၈)ရက်နေ့မှာ ရေတပ်ဗိုလ်ချုပ်ကြီး မောင့်ဘက်တန်ဟာ သက်ဆိုင်ရာ စစ်သေနာပတိထံသို့ ရခိုင်က ဂျပန် တွေကို ရှင်းလင်းသုတ်သင်ရန်နဲ့ ဇန်နဝါရီလမကုန်မီ စစ်တွေကို ရေတစ်ပိုင်း ကုန်းတစ်ပိုင်း စစ်ဆင်တိုက်ခိုက်ဖို့ ညွှန်ကြားခဲ့ပါတယ်။

၁၉၄၅ ဇန်နဝါရီလ (၅)ရက်မှာ စစ်တွေကို မဟာမိတ်တွေ ခြေချနိုင်ခဲ့ပါတယ်။

ယင်းမှ စစ်တွေမြို့မှာ တပ်ချနေတဲ့ မဟာမိတ်တပ်တွေဟာ ၁၉၄၆ ခု အကုန် ၁၉၄၇ ခု အဆန်းလောက်မှာ တပ်တွေကို ရုတ်သွား ခဲ့တယ်။

တပ်ရုတ်သိမ်းသွားပြီးမှသာ စစ်တွေမြို့လူထုတွေ မြို့ထဲကို ပြောင်းရွှေ့နေထိုင်ခွင့် ပြုလိုက်ပါတော့တယ်။

“သင့်မှာ တွေ့ကြုံလာသမျှ အချိန်အခါဆိုတာ အရေးကြီးဆုံး အချိန်အခါဆိုပြီး မှတ်ရမယ်။

ဘာကြောင့်ဆို နောင်အဖို့မှာ ဘယ်ကဲ့သို့ ဖန်တီးလာမှာကို မသိနိုင်လို့ပဲ ဖြစ်တယ်” (ဒေါ်တင်တင်မာမာ)

**** **

စကားနဲ့ပေးလိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာဟာ ဓားနဲ့ပေးလိုက်တဲ့ ဒဏ်ရာထက် ကုသရ ပိုခက်တာကို မကြာခဏပဲ တွေ့ရတတ်ပါတယ်။

(ဆာဇီးလီ ဆစ်ဒနီ)

**** **

နည်းလမ်းမကျတဲ့ ဖိနှိပ်အနိုင်ကျင့်မှုဆိုတာ ရေရှည်ငြိမ်သက်မှု ဆိုတာကို ဘယ်လိုလုပ် ဖြစ်စေနိုင်ခဲ့မှာလဲ.. လူတစ်ယောက်ကို ရုပ်ကို ပိုင်ဆိုင်ပေးမယ့် စိတ်ကိုပိုင်ဖို့ဆိုတာ သိပ်ခက်တယ် မဟုတ်လား...။

မိမိအတိတ်ကို ဖျှင်ကြည့်နေမိခဲ့ပါတယ်.. ဖိနှိပ်ခဲ့မှုရဲ့ အတိတ်မှာ လဲ ဒီလိုပဲ ရှိခဲ့ပါတယ်။

၁၈၂၆ ခု ဖေဖော်ဝါရီလ (၂၆)ရက်မှာ တနင်္သာရီတိုင်းနဲ့ ရခိုင် ဒေသတို့ကို ပေးလိုက်ရတယ်။

အဲဒီလို ပေးလိုက်ရပြီး နှစ်ပေါင်းအတန်ကြာအောင် ရခိုင်တို့ရဲ့ ဒေသက မငြိမ်မသက် အခြေအနေမှာ ရှိနေခဲ့ပါတယ်။

ဗြိတိသျှအုပ်ချုပ်ရေး တည်ထောင်ပြီး နှစ်နှစ်အကြာမှာ ရခိုင် မင်းမျိုးမင်းနွယ်တွေက ဗြိတိသျှတို့ကို တော်လှန်ခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီတော်လှန်ရေးကို ဗိုလ်ချင်းပျံ့ရဲ့ ယောက်ဖဒေးဝန်းကြီး အောင်ကျော်ရွှီ ပြီး.. ဒေးဝန်းကြီးရဲ့တူ မြို့သူကြီးအောင်ကျော်ဇံနဲ့ မင်းသားကြီးရွှေဘန်းတို့က ဦးဆောင်ခဲ့ကြပါတယ်။

သူတို့ဟာတစ်ချိန်က ဗြိတိသျှလက်အောက်မှာ အမှုထမ်းခဲ့ကြပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ သူ့ကျွန်မခံလိုစိတ်ကြောင့် ၁၈၂၇ ခုနှစ်က စတင် တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။ ဒါကြောင့် ဖမ်းဆီးထောင်ချခံခဲ့ရတယ်။ မင်းသားကြီးရွှေဘန်းမှာ ထောင်တွင်းမှာ ကွယ်လွန်ခဲ့တယ် သိရပါတယ်။

ဒေးဝန်းကြီးအောင်ကျော်ရွှီနဲ့ မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံတို့မှာ အဲဒီတော်လှန်မှုကြောင့် အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ်တွေ ကျခံခဲ့ကြ ရပါတယ်။

“ပြန်လို့လို့လဲ ကြည့်ရာရာ အသားမည်းမည်း သွားကြဲကြဲနှင့် နားလည်းမထိုးပါတည်း.. မှတ်ဆိတ်သာချက်ရှိ နှာခေါင်းမျောက်ကေ

ရင်ဘတ်မှာလည်း ဆိတ်မှာအမွှေးရှိသို့.. ပြောလတ်ဘိကျိကျာကျာ ခေါင်းမှာတပွဲ၊ ဘဒရီကို ကိုယ်စီဝတ်ကြပါလျက် မရှုသာသည် မမျှော်ချိ ကျွန်တို့တိုင်းမြေ ရခိုင်ပြည်ကို နတ်နယ်ပင် ထင်မိပါ၏။

(ဒေးဝန်းကြီးအောင်ကျော်ရွှီ)

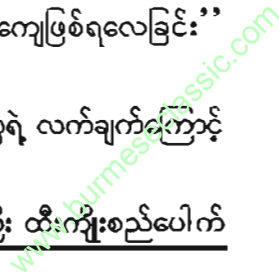
မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းကြီးနဲ့ မြို့သူကြီးတို့မှာ လက်ရုံးရည်ကို ချည်းသာ အလေးပေးခဲ့တာ မဟုတ်ကြပါဘူး.. စာပေနဲ့လည်း နယ်ချဲ့ကို တော်လှန်ဖို့ လှုံ့ဆော်ခဲ့ကြပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ ရခိုင်တော်လှန်ရေး ရဲတင်းကဗျာတွေဟာ ခုထိ ရှိနေခဲ့ ပါတယ်။ ဒါကို ၁၉၅၀ ခုထုတ် ရန်ကုန်တက္ကသိုလ်က ရခိုင်ကျောင်းသူ ကျောင်းသားတွေရဲ့ လွတ်လပ်ရေးစာစောင်မှာ ရခိုင်တော်လှန်ရေး ကဗျာစစ် ဆိုပြီး ခုလို ရေးခဲ့ပါတယ်။ “တကယ့် တော်လှန်ရေးကဗျာဟူသည် ကား သူတစ်ပါးတို့ ထကြွတော်လှန်ကြပြီးနောက် အာဏာလက်ဝယ် သိမ်းပိုက်ကာမှ ရေးတတ်ကြသော မော်ကွန်းရဲတင်း မြင့်ရည်တက် ကဗျာများကို မဆိုလိုပေ... တော်လှန်ရေးခေါင်းဆောင်ကိုယ်တိုင် ရေးစပ်ကာ တိုက်လိုခိုက်လို တော်လှန်စေလိုသော အရေးအသား သဘောထား အဓိပ္ပာယ် ကုံလုံပြည့်ဝသည့် ကဗျာကိုသာလျှင် တော်လှန် ရေးကဗျာစစ်၏ အဓိပ္ပာယ်ဟု ဆိုရပေမည်” ဆိုခဲ့ပါတယ်... မင်းသားကြီး ရွှေဘန်းရဲ့ “မင်းသားအမှန် ငါလျှင်ကြံ” အစချီကဗျာနဲ့..

မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံရဲ့ “ဥဒါန်းမကျေဖြစ်ရလေခြင်း” ကဗျာတို့ကို ချီးကျူးခဲ့ပါတယ်။

နယ်ချဲ့ကိုတော်လှန်ရင်း သစ္စာဖောက်တွေရဲ့ လက်ချက်ကြောင့် ထောင်သွင်းအကျဉ်းခံခဲ့ရပါတယ်။ ဒါကို...

မြို့သူကြီးအောင်ကျော်ဇံက ရခိုင်ပြည်ကြီး ထီးကျိုးစည်ပေါက်

သူ့လက်ရောက်ရတာဟာ လူတစ်စုရဲ့ သစ္စာမတည်မှုကြောင့်လို့ ရတုရေးမှတ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ စိတ်ပျက်အားငယ်မှုနဲ့ ရေးတာမဟုတ်ခဲ့ပါဘူး။ ထပ်မံ တော်လှန်ဖို့ရာ နောက်နောင် လူ့ဘဝကိုသာ တောင်းဆိုခဲ့ပါတယ်။

“ပညာနှင့်ဉာဏ်
သင့်စွာဖန်၍ တာဝန်မပျက်
သစ္စာရွက်လျက် အသက်ကိုလှီး
သွေးချောင်းစီးမျှ အပြီးကြံ့ခိုင်...
နိုင်ငံတိုင်း မြို့... အစိုးရီနှင့်
ကိုယ့်မြို့ ကိုယ့်ပြည် ကိုယ့်ဌာနေကို
ရမည်မုချ ဤလောကသည်
အောက်ကျမခံချင်သောကြောင့်...”

(ဒေးဝန်းအောင်ကျော်စွာ)

နယ်ချဲ့တော်လှန်ရေးသမားသူတို့ဟာ အောင်ကုလား၊ စရဗ္ဗစတဲ့ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်သောသူတို့တွေရဲ့ သစ္စာဖောက်မှုကြောင့် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတို့ရဲ့ တရားစွဲဆိုတာ ခံခဲ့ရတယ်။ ဒါကို ဒေးဝန်း အောင်ကျော်စွာရဲ့ မှတ်တမ်းရွှန်းလိုက်ရတုမှာ...

“မိယုတ်မာဖမဲ့သား နောင်သံသရာ ခံဖို့ရာကို ဆံဖြူလွှာ မကွဲငြားဘဲ သူမိုက်များ ဒိဋ္ဌိတွေ ရုံးလျှင် ဆိုမှု ကျွန်ုပ်ပြု၍ တစ်ယောက် တစ်ခုပေတည်း။

အစဉ်ဆက်၍သာ သည်တစ်ခါတွင် သူ့ကောင်းဖြစ်ဗျာဟု ထင်မှတ်ကာ စိတ်ထဲဝယ်... ကျမ်းကိုစွဲငြား မုသားပြောသည် သဘော ကြားမြင်ပေ၏။ တစ်ယောက်စီ တစ်ဆင်ခြီလိုတမှာ တစ်ခွန်းမှာ

တစ်ခွန်းသည် ငကန်းတောင်ဝေ့သည်သို့လို့ မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါတယ်။

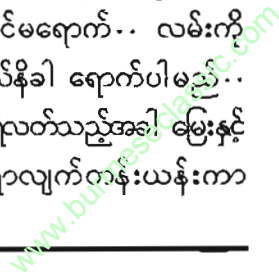
ဒေးဝန်းကြီးကို တရားရုံးက စွဲချက်တင်ပြီး ထောင်ဒဏ် တစ်ဆယ့်လေးနှစ် အပြစ်ပေးတယ်... အမိန့်ချမှတ်ချိန်မှာ “မိခင်နှယ် ဟန်မပြား နှမကြီး မောင်၏ ထိပ်တင်သဖွယ်ဖြစ်သော နှမကြီးသည် သည်းအူများကြွေပြတ်ကာ ကြောက်မူယောင်ယမ်းလျက်နှင့်ပင် ဘဝ တပါးသို့ ပြောင်းခဲ့ရရှာသည်။ ယင်းသို့ မိမိ၏ နှမကြီး ရုပ်လောင်းကိုပင် မဖူးတွေ့ရဘဲ သုံးပင်တိုင်ပင် တွမ်းမဆင့် တက်မငင်သည့် သင်္ဘောကြီး ကို စီး၍ မွေးရပ်မြေမှ ခွာခဲ့ရသည်။ ယင်းနောက် ဒေးဝန်းကြီးတို့လူစု ကို လောကီထောင်မှာ ချုပ်နှောင်ထားသည်။ တစ်ချိန်တစ်ခါက ဒေးဝန်းတို့လူစုမှာ စည်းစိမ်ခန့်ထည်နဲ့ နေခဲ့ရသူတွေ ဖြစ်တယ်။

ခုတော့ အနေကျဉ်းကျပ်တယ်... အစားကျဉ်းကျပ်တယ်... ဒါပေမဲ့ မသည်းညူကြပါဘူး... ဘုရားတရားကိုပဲ ရှုမှတ်နေကြ ပါတယ်... တစ်ရက်ပေးရိက္ခာအကြွေ ငါးပြားနဲ့ တစ်ထပ်စားပြီးတော့ အသက်ကို ဆက်လို့နေခဲ့ကြတယ် ဆိုပါတယ်။

ယင်းအခိုက်မှာပဲ သူ့ကိုးကွယ်ရာ ဆရာတော် ကွယ်လွန်ခဲ့ပါ တယ်... ဒါကို သားဖြစ်သူ လာပြောခဲ့တယ် ဆိုပါတယ်...။

ချိုင့်လှောင်ငှက်အလား ရေမဲ့ငါးပမာ ခံစားရရှာပါတယ်။ ခုတော့ အဝေးကပဲ ဖူးမျှော်နိုင်ပါတော့တယ်...။ ဒါကို စာဆိုပီပီ...

“ကျော်ဇောဝေ သားတွေးသား ဖခင်မရောက်... လမ်းကို လျှောက်လျက် ရပ်စောင့်မျှော်ရှုပါလေ... ဘယ်နိခါ ရောက်ပါမည်... မပီတုတ္တ ပီတုတ္တသည် အဖကိုချည်း မြည်လျက်ရှိလတ်သည့်အခါ မြေးနှင့် ဘောင်မ ဖက်ရမ်းကြ၍ ရှုတကျွန်လို့ ရှာလျက်တန်းယန်းကာ ရှိလိမ့်မည်” ရေးခဲ့ပါတယ်...။

အဲဒီအချိန်က တန်ဆောင်မုန်း လဆန်းစဖြစ်ခဲ့ပါတယ်.. ကစ္စပနဒီ မြောက်ဟောမန္တက စုံလီ(လေ) တိုက်ခတ်လာခဲ့ပါပြီ.. တစ်စုံစီမိန့် ဆောင်းရဲ့အချမ်းကို ခံနေကြရပါတယ်...။

“တန်ဆောင်မုန်းလျှင် ဆန်းလတ်ခါ ကစ္စပနဒီ မြောက်ဆီ ဟောဝန္တက သွန်ချလာသည် စုံလီပြင်း စိန်စိန်ချမ်းကာ ဓမ္မရာသလွန်တွင်း၌ လွမ်းတင်းတည်.. တကာကာ တစာစာသည် ကြမ္မာငှက်ပမာသို့ ဘယ်နန်းခါ ရောက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့အရှင် သားဖခင်နဲ့ အလျင်ဖူးချင် ပါသည်ဟု စီးမျက်ရည်ယိုကျကာ ညဉ့်ပင် မစက် လက်ဆယ်ဖြာကို ပေါင်းလျက် ဦးတင်ပါ၏။ ဓာတ်မွေတော်မြတ် ရှစ်စရွတ်ကိုယ်စား ရှင်တော်မြတ်မဟာကို စောင့်ကာရှင်မြတ်အား နေ့မခြား.. လျှောက်လျက်သော် သားဖြူပိုင် သက်လုံးကြင်နှင့် နို့ရှင်ချွေးမတော်တို့ တမ်းမျှော်ကြ ရှိလိမ့်မည်”

တစ်ဘက်မှာလဲ နယ်ချဲ့တို့ရဲ့ သတ်မှတ်ထားတဲ့ ဘောင်အတွင်း က တရားဥပဒေရဲ့ လွတ်မြောက်ရေးကို ကြံဆနေခဲ့ကြပါတယ်။

မင်းခစား ရှေ့နေအောက်ကျီ ကုလားတွေနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ဒေးဝန် ကြီးတို့လူစု လွတ်မြောက်ရေးအတွက် ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့သမားတွေရဲ့ ရုံးတော်သို့ လျှောက်ထားခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီရဲ့ လျှောက်ထားချက်အရပဲ ဒေးဝန်းကြီးမှာ အပြစ်ခံခြည် ခြမ်းမှ အပြစ်မရှိဘဲ ချုပ်နှောင်မှုမှ လွတ်မြောက်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူယုတ်တို့ကို သူအပြစ်မဆိုခဲ့ပါဘူး.. မကောင်းမှု ဆိုတာ မကောင်းကြံသူတို့ကို မကြာမီမှာဘဲ ပြန်လည်ရတတ်ကြပါတယ် ဆိုတာ လောကံပဲ သူထောက်ပြခဲ့ရာပါတယ်လေ.. သူစိတ်ထားက မြင့်မားလှတယ်ဆိုတာပါပဲ...။

“အစိုးရဟူသည် မည်မျှပင် ရက်စက်စေကာမူ ပြည်သူတို့၏ တစ်လုံးတစ်ဝံ့တည်း ပေါင်းစည်းကြံစည်၍ လွတ်လပ်ရေး ရှာကြတော့ မည်ဟူသော အဓိဋ္ဌာန်ဖြင့် လုပ်ကြံခြင်းကို တာရှည်စွာ မခံမရပ်နိုင် ဖြစ်ချေသည်” (ဆရာတော်ဘိုးနုတ္တမ)

မမှန်ကန်မှုကို ငဲ့မခံတာ လူဓမ္မတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
မတရားလုပ်ရပ်ကို ငဲ့မခံတာ လူဓမ္မတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
နယ်ချဲ့ဟာ ရခိုင်ကို သိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့အခါ အုပ်ချုပ်ရေးအတွက် အမှုထမ်းအရာထမ်း လိုအပ်လာပါတယ်။

ဒါကြောင့် အရှေ့အိန္ဒိယကုမ္ပဏီအာဏာပိုင်တွေဟာ မြို့ဝန် ခေတ် အုပ်ချုပ်ရေးနေရာမှာ အုပ်ချုပ်ရေးတစ်ရပ်ကို အစားသွင်း အုပ်ချုပ် စေခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအုပ်ချုပ်ရေးနဲ့ အထက်အာဏာပိုင်ရာထူးကို မြို့ဝန်အထက် နေရာတွေမှာ ကုမ္ပဏီ အမှုထမ်းအင်္ဂလိပ်တွေကို ခန့်ထားပါတယ်။

ရခိုင်ဘုရင်လက်ထက်ကစပြီးတော့ ဘင်္ဂလားနယ်စပ်မှာ နေထိုင် ကြသူတွေနဲ့ မြို့ဝန်ခေတ် အဲဒီနယ်သို့သွားရောက်နေထိုင်ကြသူတွေထဲက ကုမ္ပဏီအမှုထမ်းကြသူတွေ ရှိပါတယ်။

အဲဒီကုမ္ပဏီက ရခိုင်အမှုထမ်းတွေကို ရခိုင်မှာ မြို့သူကြီး ကျန်းအုပ် ချောင်းအုပ် သူကြီးရာထူးတွေကို ခန့်အပ်ပြီး အဆင်ပြေဖို့ ကြိုးစားခဲ့ကြပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ရခိုင်ပြည်သူလူထုကို အုပ်ချုပ်နိုင်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံကို တာဝန်ပေးအပ်ပုံနဲ့ ပတ်သက်ပြီး ဦးကျော်မည်း (ရာဇဝင်ဆရာ)က...

“ဒေးရှိန်သတ်သည် တွဲလတ်စာမှာ ချင့်ရှပါသော် ယသာဓန

ပြည့်စုံကြ၍ များလှသိပ္ပံ အောင်ကျော်ခံအား အမြန်ခေါ်ပြီး မြို့သူကြီးဟု အပြီးသေသပ် အဆိပ်ခတ်လျက် ပေးအပ်သည်မှ နေ့ကစ၍ ရုက္ခပူရ ဘွဲ့နာမဖြင့် ဓညဝတီပြည်ခွန်ဆီ၍ ရုဋ်သည် ခန့်နောသည် ခြင်းရာ ကိစ္စ ပြီးစီးကြ၏” လို့ တွေ့ရပါတယ်။ ဒါကြောင့် မြို့သူကြီးမှာ ပြည်သူ ပြည်သားတွေဆီက ဘဏ္ဍာအခွန်ခန့်နောတွေ ကောက်ခံကြရတာ သေချာပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ ဒေးဝန်းကြီးရာထူးကတော့ ဘယ်အဆင့်မှာရှိတယ် ဆိုတာ မသိရပါဘူး... ပီကျွန်းအုပ် အောင်ကျော်ရွှီကို ဒေးဝန်းရာထူး တိုးပေးခဲ့တာတော့ တွေ့ရတယ်...။ ဘဏ္ဍာအခွန်ငွေ ကောက်ခံပေးရတဲ့ ရာထူးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ မြို့သူကြီးထက်တော့ အဆင့်နိမ့်မှာ မဟုတ်ပါ ဘူး...။

မင်းသားကြီးရွှေဘန်း

မင်းသားကြီးရွှေဘန်းမှာ ကုမ္မဏီဝန်ထမ်းတစ်ဦးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဘယ်အဆင့်နဲ့ တာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တာတော့ အသေအချာ မသိရသေး ပါဘူး။ သူဟာ အင်းဝသို့ ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်တာ ခံရသူဖြစ်တယ်။ အင်းဝက လွတ်လိုက်တာ (ဒါမှမဟုတ်) ဘယ်ပုံ လွတ်မြောက်လာတာ ကိုတော့ မသိရဘူး... ရခိုင်သို့ ပြန်ရောက်တဲ့အခါ ကုမ္မဏီအစိုးရထံမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်တယ်... မင်းသားကြီးဟာ ကုမ္မဏီအစိုးရထံ အမှု ထမ်းစဉ်က အခွန်စည်းကြပ်မှုနဲ့ ပတ်သက်ပြီး မကျေမနပ် ဖြစ်ကြတယ်။ ရခိုင်ပြည် လွတ်မြောက်ရေးနဲ့ ပတ်သက်ပြီးပဲ မကျေမနပ် ဖြစ်ကြတယ်... မင်းသားကြီး ရွှေဘန်း၊ ဒေးဝန်းကြီးအောင်ကျော်ရွှီ၊ မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ခံတို့ ဦးဆောင်ပြီးတော့ ကုမ္မဏီအစိုးရကို တော်လှန်ခဲ့ကြ

တယ်။ ဒါပေမဲ့ တော်လှန်ရေးမှာ အရေးနိမ့်ခဲ့တယ်...။ ဝဲသ၊ ဟိန္ဒူ၊ မျိုးမမှန်တဲ့ သစ္စာဖောက်တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တို့ကြောင့် အဖမ်းခံခဲ့ ကြရတယ်။ကာလကတ္တားထောင်မှာ အကျဉ်းချခံထားတာ ခံရတယ်... အဲဒီအမှုကို စစ်ဆေးပြီးတဲ့နောက်မှာ တစ်သက်တစ်ကျွန်း အပြစ်ပေး ခဲ့တယ်။

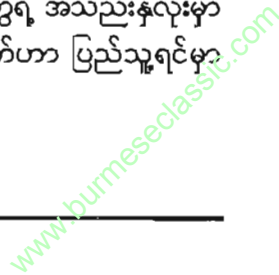
အကျဉ်းခံနေရတုန်းမှာ သူဟာ အငတ်ခံဆန္ဒပြတယ်။ ဆန္ဒပြပြီး (၄၁)ရက်မြောက်မှာ သေဆုံးသွားခဲ့ပါတယ်... လူသေပေမဲ့ သူ့လုပ်ရပ် မသေခဲ့ပါဘူး... သူ့ရုပ်အလောင်းကို ယူဆောင်လာခဲ့ကြပြီး ကုလားတန် မြစ် လက်ယာဘက် (အရှေ့ဘက်)ကမ်းရှိ ဝဖြီးချပ်တောင်တန်းအနီးက ပွဲကြည့်တောင် (ခေါ်) မုတ်ဆိတ်တော်ဓာတ် တည်ရှိရာ တောင်ထိပ်မှာ သင်္ဂြိုဟ်ပြီး အရိုးအိုးကို ဂူတည်ထားခဲ့ကြပါတယ်...။

သူဟာ သေမဲ့မူးမူးမှာ ပြည်သူတွေကို မှာတမ်းရတု ရေးခဲ့ပါ သေးတယ်။ ထောင်နံရံမှာ သွေးမော်ကွန်း တင်ခဲ့တယ် ဆိုကြပါတယ်။ ဒီလိုပါ...။

“မင်းသားအမှန် ငါလျှင်ကြံဆ နိုင်ငံရပ်စည် တိုင်းပြည်အတွက် ကိုယ့်အသက်ကို ရက်ရက်စွန့်ခွာ ကုလားရွာ၌ ခန္ဓာရုပ်ဟောင်း ဘဝပြောင်းလိမ့်” ဆိုပြီးတော့မှတစ်ခါ...

“ငါ့လမ်းကြောင်းကို ကောင်းကောင်းလိုက်မှာ ပြည်ခညာကို တစ်ခါမုချ ငါတို့ရအံ့” လို့ ကိုယ့်နောက်သားနှောင်လာတွေအတွက် မှာတမ်းသွယ်ခဲ့တာကြောင့် ဒီကနေ့ထိ ပြည်သူတွေရဲ့ အသည်းနှလုံးမှာ ပဲ့တင်ထပ်ဆဲပဲ ဖြစ်ခဲ့တယ်... သူ့စွမ်းဆောင်ချက်ဟာ ပြည်သူရင်မှာ ပဲ့တင်ထပ်ဆဲ ဖြစ်နေဆဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကဗျာအစွမ်းအံ့မခန်းပါ...
နောက်စာဆိုရှင်ကတော့...

ဒေးဝန်းအောင်ကျော်ရွှီ

ဒေးဝန်းအောင်ကျော်ရွှီဟာ ပီကျွန်းအုပ်ဖြစ်တယ်။ ဒေးဝန်းကြီး ရာထူးတွေကို မထမ်းဆောင်မီမှာ သူဟာ သော်တလီတစ်ဦးဖြစ်တယ်။ ဒီဒေးဝန်းကြီးရဲ့ ဘဝတစ်လျှောက်လုံးမှာ စစ်ရေးနိုင်ငံရေးနဲ့ လွှမ်းရေးတွေ ပြုမိးလို့ နေခဲ့ပါတယ်။ ဒုက္ခသုက္ခ အမျိုးမျိုး ခံစားခဲ့ရပါတယ်။ အဲဒါတွေကို ဒေးဝန်းကြီးရဲ့ စာပေလက်ရာတွေမှာ ဘဝမှတ်တမ်းအဖြစ် မှတ်တမ်း တင်ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါဟာ ဒေးဝန်းကြီးရဲ့ စာပေတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်တကောင်းနယ်သို့ မြို့ဝန်ခေတ်က သွားရောက်ခိုလှုံသူတွေ အနက်မှာ ဒေးဝန်းကြီးလည်း တစ်ဦးပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ ချင်းပုံနဲ့ ယောက်ဖ တော်စပ်ပါတယ်။ မြို့သူကြီးအောင်ကျော်စံမှာ ဒေးဝန်းကြီးရဲ့ ကူတော် သူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

စစ်တကောင်းမြို့ဝန် ဂါနော်စံသတ်ထံမှာ ၁၅၈၂ ခုမှာ တာဝန် ထမ်းဆောင်ခဲ့တာကို သူက...

“သကြစ်မှာ တစ်ထောင်ဖြစ်... တစ်ရာသျှစ်ဆယ် စွန်းသည် ခုနစ်ဝယ်... မယ်ချစ်သခင် တစ်တကောင်းသည် ဖလောင်းရင်ပြင်၌ တိုင်းတွင်မူခင်းကိစ္စ ပေါ်ပေါက်ရာကို ဖြီးဖျော်မိုးမ ဓက” လို့ စာသ ခဲ့ပါတယ်။

သူဟာ သက္ကရာဇ် ၁၁၈၅ ခု၊ သျှင်မဖြူကျွန်း အရေးအခင်း နောက်ပိုင်းမှာ ဒီဒေးဝန်းကြီး အောင်ကျော်ရွှီဟာ ရာပသိန်သက် T.C. Rolertsonနဲ့အတူ ပူးတွဲတာဝန်ထမ်းဆောင်ခဲ့တယ်။ ရခိုင်၊ ကုလား၊ ဆိပ်ဖာဘိတ် (စစ်ပါရီ)တွေကို စုဆောင်းပေးခဲ့ရပါတယ်။

သူဟာ ကုမ္ပဏီစစ်တပ်နဲ့အတူ လိုက်ပါပြီးတော့ ရခိုင်သို့ ရောက်တဲ့အခါ မြို့ရွာအုပ်ချုပ်ရေးအတွက် သင့်တော်သူတွေကို ကျွန်းအုပ်၊

ချောင်းအုပ် ခေါ်ထားခန့်ထားဖို့ရာ သော်တလီအောင်ကျော်ရွှီက ဆောင်ရွက်ပေးရပါတယ်။

ကုမ္ပဏီအာဏာပိုင်တွေဟာ မြောက်ဦးမြို့ကို သိမ်းပိုက်ပြီးတဲ့ နောက် သော်တလီ အောင်ကျော်ရွှီကို ပီကျွန်းအုပ်ရာထူးကို ခန့်ပါရဝါမှာ ပေးအပ်ပါတယ်။

နယ်မြေပိုင်းခြား သတ်မှတ်ပြီး ကျွန်းအုပ်အရာခန့် ပါရဝါမှာ ပေးအပ်ခဲ့ပုံကို သော်တလီ အောင်ကျော်ရွှီရဲ့ ရတုမှာ ခုလိုရေးခဲ့ပါတယ်။

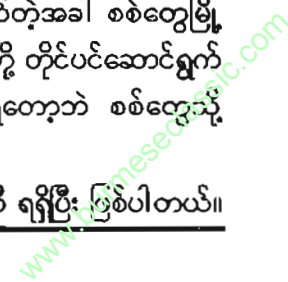
“ပီနန်ကျွန်းနဲ့ ယိုးကျွန်းပေး ဥရစ် တောင်လည်း ယင်းမှာ ပါစီလော... ပီချောင်းဝယ်လေးမြို့သား ယိုးချောင်းနယ်လည်း ထိုဝယ် သည့် လိုက်ပါ၍ ကျွန်းအုပ်ခန့်၍ပေ... သားစဉ်မြီးဆက် မပျက်ခ ရလိအဟမြက် ထွီခါသောအခါ ဖွဲ့ဒါကြီးသည် လျှင်ဆော့ရှိုးထုံးပါလျက် ပရဝါနားဆတ်ကြီးစပ် ငါးရွက်စာကို သိုခါချက်ချင်းအပ်က” လို့ ရေးစပ် ခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီလို ပီကျွန်းအုပ်အရာကို သော်တလီ အောင်ကျော်ရွှီကို ခန့်အပ်ပြီး ဂဖန်ရာပသိန်သတ်နဲ့အတူ လိုက်ပါခဲ့ရတယ်။ ရန္တပိုစာချုပ် ချုပ်ဆိုတဲ့အခါ ရခိုင်နယ်မြေအကျယ်အဝန်းကိစ္စကို ဝင်ရောက်ဆွေးနွေး ခဲ့ပါတယ်။

ရန္တပိုစာချုပ်ပြီးနောက် ပီကျွန်းအုပ် အောင်ကျော်ရွှီမှာ ရန်ကုန်မှာ တစ်နှစ်ကျော်ခန့် နေနေခဲ့ရတယ် ဆိုပါတယ်။

ရန်ကုန်က ရခိုင်သို့ ပီကျွန်းအုပ် ရောက်တဲ့အခါ စစ်တွေမြို့ တည်ဆောက်ရေးကိစ္စတွေ ဒေးရှိန်သတ်နဲ့ ပတ္တင်တို့ တိုင်ပင်ဆောင်ရွက် ရပြန်တယ်... အဲဒါကြောင့် ပီကျွန်းမှာ မနေရတော့ဘဲ စစ်တွေသို့ ပြောင်းလာခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ အေ မေးနာ(လစာ)တစ်ရာစီ ရရှိပြီး ဖြစ်ပါတယ်။

ပီကျွန်းအုပ် အောင်ကျော်ရွှီကို အခွန်ဘဏ္ဍာခန့် ဇနာ ငွေနှစ်သိန်း စည်းကြပ်ဖို့ရာ ကုမ္ပဏီအာဏာပိုင်တို့က တာဝန်ပေးအပ်ပါတယ်။ သူ့ကို ကျွန်းအုပ်ရာထူးက ဒေးဝန်းရာထူးသို့ တိုးပေးပါတယ်။

အဲဒီရာထူး ပေးအပ်ပုံကို ဒေးဝန်းကြီးက...

“သက္ကရာဇ်တစ်ထောင်ဖြစ် တစ်ရာရှစ်ဆယ်စွန်းသည့် ကိုးခုဝယ် တိုင်းပြည်၏ ဘဏ္ဍာတော် ငွေနှစ်သိန်းကိုယင်းခါစည်းကြပ် ပါလျက် တိုင်းပြည်ရွာအားလုံးဝယ် မယ်ချစ်လင်ကို ဒေးဝန်းခန့်သည် တည်း တစ်လစီ မင်းမေးနား ငွေတစ်ရာကို မပြတ်ပီးတုံပါလျက်” လို့ ရေးသားထားခဲ့တာ တွေ့ရပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ သူဟာ...

ဒေးဝန်းကြီးအရာကို တာဝန်ထမ်းဆောင်ရတဲ့အခါ ကုမ္ပဏီ အာဏာပိုင်တွေ အလိုအရ အခွန်ဘဏ္ဍာခန့် ဇနာကို စည်းကြပ်လာရ တယ်။ အဲဒါကြောင့် ရခိုင်ပြည်သူလူထုမှာ ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုးနဲ့ ရင်ဆိုင် ခဲ့ရတယ်။

ပြည်သူလူထုအလိုနဲ့ ဆန့်ကျင်လာခဲ့တယ်။ အဲဒါအပြင် ကုမ္ပဏီ အာဏာပိုင်တွေနဲ့ ယခင်က အပေးအယူ ရှိခဲ့တာတွေကို ကုမ္ပဏီအာဏာ ပိုင်တွေက ဘက်ကပျက်ကွက်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒေးဝန်းကြီးအရာရပြီး မကြာမီ၊ မင်းသားကြီး၊ မြို့သူကြီးနဲ့ တိုင်ပင်ပြီး ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့အစိုးရကို တော်လှန်ခဲ့ကြတယ်။

ဒါပေမဲ့ မိယုတ်မာ ဖမဲသားတို့ သစ္စာဖောက်မှုကြောင့် တော်လှန် ရေးမှာ အောင်မြင်မှုနဲ့ လွဲခဲ့ရပါတယ်။ ကာလကတ္တားသို့ ကြီးသုံးကြီး ဖြစ်တဲ့ မင်းသားကြီးရွှေဘန်း ဒေးဝန်းကြီးအောင်ကျော်ရွှီနဲ့ မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံတို့ကို ဖမ်းဆီးခေါ်ဆောင်တာ ခံခဲ့ရပါတော့တယ်။

“တန်ဆောင်လျှင်ဆန်းလတ်ခါ ကစ္ဆပနဒီ မြောက်ဆီ ဟေဝန္တာ က သွန်ချလာသည်။ စုံလီပြင်း စိမ့်စိမ့်ချမ်းတဲ့ မွေ့ရာသလွန်တွင်း၌ လွမ်းတင်းတည် တကာကာ တစာစာသည် ကြမ္မာငှက်ပမာသို့ ဘယ်နန်းခါ ရောက်ပါမည်။ ကျွန်ုပ်တို့အရှင်သားဖခင်နှင့် အလျှင်ဖူးချင် ပါသည်ဟု စီးမျက်ရည်ယိုကျကာ ညဉ့်ပင်မစက် လက်ဆယ်ဖြာကို ပေါင်းလျက် ဦးတင်ပါ၏။ ဓာတ်မွေတော်ရှစ်စရွတ်ကို ယ်စား ရှင်တော်မြတ်မဟာကို စောင့်ကာရှင်နတ်မြတ်အား နေ့မခြား လျှောက်လျက်သော် သားဖြူမိခင် သက်လုံးကြင်နှင့် နို့ရှင်ချေးမတော်တို့ ကမ်းမျှော်ကြရိုလိမ့်မယ်”

တော်လှန်ရေးစာဆိုရဲ့ လွမ်းမောဖွယ်စာတစ်ပုဒ်ပါပဲ။ ဒီလိုနဲ့ ဒေးဝန်းကြီး အကျဉ်းခံနေရစဉ်မှာပဲ သူယုံကြည်ကိုးကွယ်တဲ့ ဆရာတော် ပျံလွန်တော်မူခဲ့ရတယ်ဆိုတာ ဆိုခဲ့ပြီးပါပြီ...

ခု သူဟာ ဒါတွေ သူမှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါတယ်။ ဒါထက် ထူးခြား တာက သူဟာ နောင်လာနောက်သားတွေအတွက် မကြောက်တရား ရဲဆေးမော်ကွန်းလဲ ရေးသားမှတ်တမ်းထားခဲ့ပါသေးတယ် ဆိုတာပါပဲ။

“ပညာနှင့်ဉာဏ် သင့်စွာဖန်လျက် တာဝန်မပျက် သစ္စာရွက်လျက် အသက်ကိုလှီး သွီးရောင်စီးမျှ အပြီးကြံ့ခိုင် နိုင်ငံတိုင်းမြို့... အစိုးရီနှင့် ကိုယ့်မြို့ကိုယ့်မြို့ ကိုယ့်ဌာနီကို ရမည်မုချ... ဤလောကသည်... အောက်ကျမခံချင်သောကြောင့်...”

နှောင်းလူသားတွေအတွက် မကြောက်တရားကို နှိုးထပေးထား ခဲ့ပါတယ်။ လမ်းညွှန်ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ သူ့စိတ်ထားကား မြင့်မားပေစွ...

မြို့သူကြီးရဲ့ ဘဝမှတ်တမ်း သျှိုးလိုက်ရတုတစ်ပုဒ်မှာတော့ “လွန်ယုတ်မာသည် မိစ္ဆာလူဗာလတို့ မည်နာမစံရှိဖွေ၊ ရှောက်ဖွေတူးငြား အောင်ကုလားနှင့်မယား ငပုဝေ” ဟု လူမိုက်လင်းပြန် မျိုးမမှန်သည့် တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် သစ္စာဖောက်တို့၏ စာရင်းတွင် စံရှိဖွေအမည်နဲ့ ဖော်ပြထားတာ တွေ့ရပါတယ်။

အဲဒီစံရှိဖွေမှာ “သုဘာဒါရ် စံရဖွေပဲ” ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါမှမဟုတ် တခြားစီ ဖြစ်မဖြစ်တော့ အတိအကျ မသိရသေးပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ ကုမ္ပဏီအာဏာပိုင်တို့ရဲ့ အမွှမ်းခံနေရသူ “သုဘာဒါရ် စံရဖွေ ဆိုတာဟာ မြို့သူကြီးရဲ့ ဥဒါန်းမကျေနိုင်တဲ့ လူမိုက်လင်းပြန် မျိုးမမှန်တဲ့ စံရဖွေပဲ ဖြစ်လိမ့်မယ်” ထင်ကြပါတယ်။

သူ့ရဲ့ သျှိုးလိုက်ရတုတစ်ပုဒ်မှာလည်း သုဘာဒါ ခံရဖွေခန့်စာမှာ “သိဘာဟိအရာကပင် သုဘာဒါရ် အရာတိုင်းလို့လည်း” ဖော်ပြထားခဲ့ ပါတယ်။ “ဆိပ်ဖာအိပ်နဲ့ သိဘာဟိ” တွေမှာ စစ်ပါရီပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် သစ္စာဖောက်တွေ

မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းနဲ့ မြို့သူကြီးတို့မှာ ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့တွေက ပေးခဲ့တဲ့ စကားမတည်။ ပြည်သူတွေကို အခွန်ဘဏ္ဍာခန့်နေရတဲ့ တင်းကျပ်စည်းကြပ်ကောက်ခံမှုကို မကျေနပ်ဖြစ်ပြီးတော့ ကုမ္ပဏီ နယ်ချဲ့သမားတွေကို တော်လှန်ခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီကြီးသုံးကြီး တော်လှန်ရေးမှာ ဦးစောက်လင်းပြန် မျိုးမမှန်တဲ့ တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် သစ္စာဖောက်တို့တွေကြောင့် အရေး

နိမ့်ခဲ့ကြရပါတယ်။

အဲဒီတစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် သစ္စာဖောက်တွေကို မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံက မှတ်တမ်းတင်ခဲ့ပါတယ်။

သူတို့ရဲ့ ယုတ်မာပုံတွေ ဖော်ထုတ်ထားခဲ့ပါတယ်။ ဒီလိုပါ...

- ကျောင်းတရာရဲဘော်သယ် မြို့ထဲခဲပစ် ဆန္ဒညစ်နှင့် စင်စိုက်လင်း ဒငယ်သို့ သတ်စားမယ့် ကြောင်အလားသို့ ပမာတူသူ ပဝံသဟိန္ဒာ လွန်ယုတ်မာသည် မိစ္ဆာလူဗာလတို့ မည်နာမစံရှိဖွေ ရှောက်ဖွေပုငြား အောင်ကုလားနှင့် မယားငပုဝေ မြေကြီးမျိုတွင်၊ ဆုံးကျများ သူယုတ်လင်းပြန်ရင် ရနံ့တဖန် တိုးအောင်စသား လူဗာလများ...

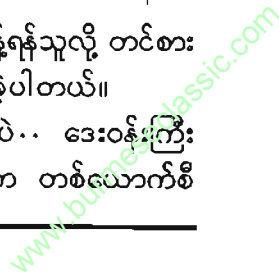
- လူဒိဋ္ဌိ ငပုသား ဟိန္ဒာသွေးသား အောင်ကုလားနှင့် ကုလား ရွှေလုံး...

- စရဲဘော်တလင်းသား၊ မယားမျိုးနွယ် ငပုဝေကား ရှောက်ဖွေ ဒုံးကုလားနှင့် သင်ချီသား ဒိုးအောင်ရှိ လူလောင်ဟုဘိ ပါတလိသား ဒိဋ္ဌဘိတ်ယောနှင့် သက်နှံစေ.. ကျွန်မသား ကုလားလင်းပြန်ရင် နံရံ လူလွန်ရှမ်းအောက်သား သေအောင်မိုက်သည့် လူညစ်ဂါရီ စသည်တို့ ပါဝင်ပါတယ်။

အဲဒီတစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက်တို့ဟာ ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့သမားတွေ ထံက တံစိုးစားခဲ့တယ်။ မုသားစကား ပြောပြီးတော့ တစ်ဖက်သူများနဲ့ ပင်းခဲ့ကြတယ်။

အဲဒီတံစိုး စားဆယ့်ခြောက်ယောက် လူကျွန်ရန်သူလို့ တင်စား ဝိုင်းနှိုင်းချက် အမျိုးမျိုးနဲ့ စာအမူကွန်းတို့ ရေးထိုးခဲ့ပါတယ်။

ဒီလို မြို့သူကြီး အောင်ကျော်ဇံကဲ့သို့ပါပဲ.. ဒေးဝန်းကြီး အောင်ကျော်ရွှီကလည်း မိယုတ်မာဘမဲ့သားတွေက တစ်ယောက်စီ

စဆင်ခြီ၊ ဟိုမှာတစ်ခွန်း သည်မှာတစ်ခွန်း (ငကန်းတောင်ဝေ့ဆီ)သို့ လုပ်ကြံသက်သီအရ ဘယ်ကျမ်းဂန်မနီး ဒေါသမီးကို ဖော်လုပ်ပါ သည်တည်း”

အဲဒီလို သူတို့ရဲ့ အကြံပက်စက်ပုံကို ဖော်ပြထားခဲ့ပါတယ်။

ယုတ်မာပုံတွေကို သမိုင်းမှတ်တမ်း တင်ထားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီလို ငကန်းတောင်ဝေ့သကဲ့သို့ သက်သေမဟုတ်မမှန် လုပ်ကြံပြီး ထွက်ဆို ခဲ့ကြတာကြောင့် မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းကြီးနဲ့ မြို့သူကြီးတို့မှာ သက္ကရာဇ် ၁၁၉၉ ခု၊ ဝါခေါင်လပြည့်ကျော် (၁၀)ရက်မှာ ပျံလွန်တော်မူသွားခဲ့တဲ့ ဆရာတော်သာရလင်္ကာ ပျံလွန်တော်မူချိန်မှာတော့ သူတို့တွေဟာ ထောင်နန်းစံနေချိန် ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ဆရာတော်ရဲ့ နောက်ဆုံးခရီးမှာ ဦးချကန်တော့ခွင့် မရခဲ့ကြ ရှာပါဘူး။

တစ်ရက်စီပေး ရိက္ခာလေး ပိုက်ဆံသုံးပြားနဲ့အတူ ထမင်းကို တစ်ထပ်သာ သွားစားကြရတဲ့ဘဝ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ခံစားနေခဲ့ရတာ မှတ်တမ်းစာ ရေးသားထားခဲ့သူလဲ ရှိပါတယ်။

သူကတော့ မြို့သူကြီး အောင်ကျော်စံပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ သူဟာလည်း မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းကြီးတို့နဲ့အတူ ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့ အစိုးရကို တော်လှန်ရာမှာ ပါဝင်ခဲ့သူပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြို့သူကြီးအောင်ကျော်စံမှာ တစ်ချိန်က သူဟာလည်း ကုမ္ပဏီ အစိုးရရဲ့ အမှုထမ်းတစ်ဦးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူဟာ မြို့သူကြီးရာထူးကို မထမ်းဆောင်မီမှာ ပြည်စိုးကြီး ကျွန်းအုပ်အဖြစ် ထမ်းဆောင်ခဲ့ရပါတယ်။ မြို့သူကြီးရာထူး ရရှိပြီးတဲ့ နောက် အခွန်ဘဏ္ဍာခန့်နော့ စည်းကြပ်ဖို့ရာ ကုမ္ပဏီအစိုးရက တာဝန် ပေးအပ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီလို အခွန်ဘဏ္ဍာ ခန့်နော့ စည်းကြပ်မှုကြောင့် ပြည်သူလူထု မှာ သိပ်ကို ဆင်းရဲဒုက္ခအမျိုးမျိုး ကြုံခဲ့ကြရတယ်။ မကျေနပ်မှုတွေ ဖြစ်ပွားခဲ့ကြရပါတယ်။

ကုမ္ပဏီအစိုးရက စစ်စရိတ်အကုန်အကျ ကာမိစေဖို့ရာ အတင်း အကြပ် စည်းကြပ်ပါတယ်။ တစ်ဖက်မှာလဲ ဆင်းရဲဒုက္ခခံနေရသူ ပြည်သူ လူထုက ရှိနေကြတယ်။ တစ်ဖက်မှာလဲ မိမိရဲ့အာဏာပိုင်တွေက အတင်း အကြပ် အခွန်စည်းကြပ်မှုကို တွန်းအားပေးလို့ နေပါတယ်။ အဲဒီလို အချိန်အခါမျိုးမှာ မြို့သူကြီးဟာ ပြည်သူဘက်မှာ ရပ်ခဲ့ပါတယ်။

မြို့သူကြီးရာထူးနဲ့ စည်းစိမ်ကို စွန့်လွှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ရာထူးကို စွန့်လွှတ်ကြောင်းကို မြို့သူကြီးရဲ့ဇနီး မသန္တာဝေက တောင်းပန်ပြီး ပေမူဇာတ် ရာဇဝင်ဆရာကြီး ဦးကျော်မည်း ရေးခဲ့တဲ့ ဂဏန်းသင်္ချာ နိဂုံးမှာ အောက်ပါအတိုင်း ရေးစပ်ခဲ့တာ တွေ့ကြရပါတယ်။

“လိမ္မာပွန်းတီး မြို့သူကြီးဟု မှားပြီးယသံအောင်ကျော်စံက အကြံကောင်းထ သတိရ၍ သုခချမ်းသာ သည်လောက်ဟာကို ငါမလိုဟု ငြင်းဆန်ပြုလျက် များထုလှည့်ပတ် ဒေးရှိန်သတ်ကို ပြန်အပ် ပြီးမှ သောမနဖြင့် ရှင်ပဝန်းသာ ရှိသောခါဝယ်” လို့ ရေးစပ်ထားခဲ့ ပါတယ်။

အဲဒါကြောင့်ပဲ မြို့သူကြီးဟာ ပြည်သူတွေ ဆင်းရဲဒုက္ခရောက် နေချိန်မှာ ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့အစိုးရက ပေးကမ်းထားတဲ့ အခွင့်အရေးကို မယူခဲ့ဘဲ ပြည်သူနဲ့ လက်တွဲခဲ့တဲ့ ခေါင်းဆောင်ကောင်းတစ်ဦး ဖြစ်တယ် ဆိုတာကို တွေ့နိုင်ကြပါတယ်။

ပြည်သူတွေရဲ့ ဆင်းရဲဒုက္ခ အမျိုးမျိုးကို ခံစားကြုံဆုံနေရတဲ့ တဆက်တည်းမှာပဲ ကုမ္ပဏီအစိုးရရဲ့ ပေးတဲ့ကတိစကားတွေက ပျက်ပြားလို့ လာခဲ့တာ တွေ့လိုက်ရပါတယ်။

အဲဒါကြောင့် ရခိုင်ကို ကုမ္ပဏီနယ်ချဲ့အစိုးရလုပ်ရပ်ဟာ မရိုးသားဘူး... ရေရှည်အုပ်စိုးရဖို့ လိုလားတာ တွေ့လာရတယ်။ ဒါကြောင့် မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းကြီးတို့နဲ့အတူ မြို့သူကြီးမှာ နယ်ချဲ့သမားတွေကို တော်လှန်ဖို့ရာ စိုင်းပြင်းခဲ့ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ တော်လှန်ရေးသမားတွေမှာ အောင်ပွဲနဲ့ လွဲခဲ့ကြရပါတယ်။ ဝဲသဟိန္ဒူမျိုးမမှန်တဲ့ လင်းပြန်မသား တစ်ကျိပ်ခြောက်ယောက် တွေရဲ့ သစ္စာဖောက်မှုကြောင့်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြို့သူကြီးကို၊ မင်းသားကြီး၊ ဒေးဝန်းကြီးနဲ့ အခြားသွေးသောက် ရောင်းရင်းတွေနဲ့အတူ “မိစ္ဆာမြေဟု သူ့မြေဒေသကို တို့မိဘ အစဉ်အလာ ရန်ခါဆန်းထူး မရောက်ဘူးတည်း... ဝေးကျူကုလားရွာသို့” ဖမ်းဆီး ခေါ်ဆောင်သွားတာ ခံခဲ့လိုက်ရပါတယ်။

မြို့သူကြီးဟာ ဦးဆောင်လင်းပြန် မျိုးမမှန်လွန်ယုတ်မာသည့် သစ္စာဖောက်တွေကို ကမ္ဘာနဲ့ ချီပြီးတော့ နာကျည်းခဲ့ပါတယ်။ မိစ္ဆာ လူဗာလတို့ အမည်နာ မ စံ ရ ဖွေ ရှောက်ဖွေ ဟူငြား အောင်ကုလားနှင့် မယားငပုဝေ အစရှိသည်တို့အား ကျိန်စာအမျိုးမျိုး တိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ဘုရားနတ်သိကြားများထံ အမျိုးမျိုး တိုင်တည်ခဲ့တယ်။

တော်လှန်ရေးအတွက် မကျေဥဒါန်း အမှုကွန်းကို ရေးထိုးခဲ့ ပါတယ်။ “ဥဒါန်းမကျေ ဖြစ်ရလေခြင်း။ ဘဝတဆစ် လူပြန်ဖြစ်၍ အသစ်ခုပင် တော်လှန်ချင်သည် ဘယ်တွင်မမေ့နိုင်သောကြောင့်” လို့ ထောင်တွင်းက ရေးခဲ့တဲ့ကဗျာနဲ့အတူ နှောင်းလူတွေကို နယ်ချဲ့သမားနဲ့ သစ္စာဖောက်တွေကို တိုက်ခိုက်သုတ်သင်ဖို့ရာ သတိပေး ရေးသားခဲ့ ပါတယ်။

သူဟာ ပြစ်ဒဏ်ဘယ်လောက်ထိ ခံရတယ်ဆိုတာတော့ ရှာမတွေ့သေးပါဘူး။

သူဟာ ထောင်ကလွတ်ပြီးတော့ သင်္ဘောနဲ့ ရခိုင်သို့ ပြန်လာ ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီမှာ စစ်တွေမြို့ကို သင်္ဘောပေါ်မှ မြင်ရပုံ... မြို့ဝန်းကျင် ရဲ့ သာယာပုံတွေကို စာရတုသွယ်ခဲ့ပါသေးတယ်။

ပြီးမှ မိမိရဲ့သားသမီးတွေနဲ့ ဆုံဆည်းရလို့ ပျော်ရွှင်အားရ ဝမ်းသာလှပုံတွေကို မှတ်တမ်းပြုခဲ့ပါတယ်...။

“လွန်နှစ်သက် တို့နှစ်ဖြာ... သည်းချာထူးမြီး... သားအကြီးကို... ရည်မှန်းနိဗ္ဗာန်ငှာလျှင် သံသရာဖို့အကြောင်း...” ရှင်သာမဏေပြုခဲ့တာ တွေကိုလည်း မြို့သူကြီးထောင်က လွတ်လာပြီးတဲ့ အိမ်အပြန်မှာ ပြုလုပ် ခဲ့ပါတယ်...။

အဲဒီနောက် ချက်မြုပ်ရာ မိနှင့်ဘ ဌာနတူနေ ကျိန်းမြို့မြေသို့ သွားရောက်ခဲ့ပါတယ်။

“ဂနိုင်သာမော ကျိန်းတောင်တော ကျိန်းမြို့က ကျိန်းရွာဒေ... နာမဂဟေ ကျက်သရေတွင် အလှကြင်ဟာ မယ်နှစ်ဖြာနှင့်... ဟင်္သာ မောင်နှမတို့ကဲ့သို့ မကွာသည်ချာ နှစ်ပါးသမီးသားနှင့် ပျော်ပါးစွာ နေထိုင်ကြတာ” ကို မြို့သူကြီးက မိမိရဲ့ဘဝမှတ်တမ်းကို တင်ပြခဲ့ ပါတယ်။

ဆောင်းလအပြေး... လေသွေးပြန်ခေါက်...
ကာလရောက်၍... နတ်ခြောက်ဘုံမှာ...
ဝတ်မိသာနှင့်... စံရာပြိုင်ခိုင်း...
သာရည်နှိုင်းသည်...
ရှာတိုင်းပျော်ဖွယ်တွေ့လိမ့်မည်...။

(နတ်သျှင်နုဖာင်)

သမိုင်းဆိုတာ ရပ်နေရိုးထုံးစံမရှိပါဘူး

မြန်မာနိုင်ငံရေးရဲ့သမိုင်းဟာ ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသား ပြည်သူတစ်ရပ်လုံးရဲ့ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး သမိုင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘုံရန်သူနယ်ချဲ့အင်္ဂလိပ်ရဲ့ ကိုလိုနီစနစ်နဲ့ ကျူးကျော်မှုကို တိုင်းရင်းသားတွေက ညီညီညွတ်ညွတ် လက်တွဲတိုက်ခိုက်ခဲ့ကြပါတယ်။

အဖိနှိပ်ခံနဲ့ ကိုလိုနီလက်အောက်ခံ နိုင်ငံဘဝမှာ ကျွန်လူတန်းစား ချင်း အတူတူ လူမျိုးစု အရေးမခွဲဘဲ အမျိုးသားရေးအမြင်နဲ့ ကိုလိုနီ ဘဝက လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲတွေကို ဆင်နွှဲခဲ့ကြပါတယ်။

ဆရာတော်ဦးဥတ္တမဟာ ပြည်နယ်သား ရခိုင်လူမျိုးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး တိုက်ပွဲမှာတော့ ကချင်၊ ကယား၊ ကရင်၊ ချင်း၊ မွန်၊ ဗမာ၊ ရခိုင်၊ ရှမ်း စတဲ့ ပြည်ထောင်စုဖွား ညီနောင်တွေနဲ့အတူ တက်တက်ကြွကြွ ပါဝင်ခဲ့တဲ့ ဆရာတော်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဆရာတော်ဦးဥတ္တမဟာ တိုင်းရင်းသားပြည်သူ တစ်ရပ်လုံးရဲ့ ညီညွတ်မှုရဲ့ ပြယုဂ်ပဲဖြစ်တယ်။ လူတန်းစားတိုက်ပွဲ အထိမ်း အမှတ်ပဲ ဖြစ်တယ်။

ကိုလိုနီဆန့်ကျင်ရေး။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး။ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးရဲ့ အမှတ်အသားပဲလို့ ဆိုရပါမယ်...။

တကယ်တော့ ဆရာတော်ရဲ့ ဘဝဟာ တိုင်းပြည်နဲ့ လူမျိုး အတွက် မြှုပ်နှံထားတဲ့ဘဝပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော်ရဲ့ ဘဝဟာလဲ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးဘဝပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကွဲလွဲချက်တချို့နဲ့ လုပ်ရပ်ကို ပြန်ဖော်ပြရရင်...

ဦးဥတ္တမဆရာတော်ကို စစ်တွေမြို့ ရူပရပ်မှာ ကုန်သည် ဦးမြနဲ့ ဒေါ်အောင်ကျော်သူတို့က ၁၂၄၁ ခု၊ ပြာသိုလပြည့်ကျော် တစ်ရက် တနင်္လာနေ့မှာ ဖွားမြင်ခဲ့တယ် ဆိုပါတယ်။ နာမည်မှာ ပေါ်ထွန်းအောင်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

သူဟာ အသက် (၁၇)နှစ်သားမှာ အိန္ဒိယပြည် ကာလကတ္တား မြို့သို့ သွားရောက်ပညာသင်ပြီး အသက် (၁၉)နှစ်သားမှာ အင်္ဂလိပ် ပညာ ဆယ်တန်းအောင်ပြီး ပြန်လာခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနှစ်မှာပဲ ပခုက္ကူမြို့ ရေစကြိုတိုက် မဟာဝိသုတာရာမ ကျောင်းမှာ ရဟန်းပြုခဲ့ပါတယ်။

တဖန် ပခုက္ကူက ကာလကတ္တားသို့ ပြန်ကြွခဲ့ပြန်ပါတယ်။ ဒီတစ်ခေါက် ကာလကတ္တားသို့ ဆရာတော်ရောက်ခဲ့တာကတော့ ဆရာတော်ကို အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးဘဝ ဆီသို့ တွန်းပို့လိုက်စေခဲ့တာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက အိန္ဒိယနဲ့ မြန်မာနိုင်ငံဟာ ဗြိတိသျှနယ်ချဲ့ အုပ်စိုး သူတွေက တစ်ပြည်ထောင်တည်းအဖြစ် ပူးတွဲအုပ်စိုးနေချိန်ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြန်မာနိုင်ငံဟာ အင်္ဂလိပ် ကိုလိုနီ အိန္ဒိယရဲ့ ပြည်နယ်တင်ချပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီလိုကာလမှာ အိန္ဒိယရဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲတွေဟာ ဆရာတော် ဦးဥတ္တမအဖို့မှာ အားကျစရာ ဖြစ်လာခဲ့ရပါတယ်။

အဲဒီလို ဆရာတော် ကာလကတ္တား ရောက်ချိန်မှာတော့ အိန္ဒိယ ခေါင်းဆောင်တွေဟာ လွတ်လပ်ရေးအတွက် ထကြွနှိုးကြားတဲ့ အခိုက်နဲ့ ကြုံကြိုက်လို့ နေခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၀၄ ခုနှစ် အိန္ဒိယ ဘုရင်ခံချုပ် လော့ကာဇင်က ဘင်္ဂလားနယ်ကို အရှေ့နဲ့အနောက် နှစ်ပိုင်းခွဲခြားလိုက်ပါတယ်။ ဒါကို ဘင်္ဂလားအမျိုးသားတို့က မခံမရပ်နိုင်ဖြစ်ပြီးတော့ ဆူလှားခဲ့ကြပါတယ်။

အိန္ဒိယစာဆို ဒေါက်တာရာဘင်ဒရာနတ်သပ်တခိုး အပါအဝင် ပညာတတ်တွေဟာ ရွပ်ရွပ်ချွန်ချွန် တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့တယ်။ ဗင်နိုဂိုရ်ဟာ အိုင်စီအက်စ်အရာရှိကြီးတစ်ဦးက အလုပ်ကထွက်ပြီး ကျောင်းအုပ်အဖြစ် လုပ်ပြီးတော့ အမျိုးသားကောလိပ် တည်ခဲ့ပါတယ်။

နယ်ချဲ့သမားကို ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲဝင်ဖို့ရာအတွက် အသင့်ဖြစ် နေတဲ့ ဆရာတော်ဟာ ဘင်္ဂလားသားတို့နဲ့ တိုက်ပွဲဝင်ကျွန်ချင်းအတူတူ လူမျိုးမခွဲဘဲ ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။ သူတို့ အမျိုးသားကောလိပ်မှာ ဆရာတော် ဟာ ပါဠိနဲ့ ဗုဒ္ဓဘာသာကို သင်ပြပေးခဲ့တာက စပြီးတော့ နယ်ချဲ့ ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲ စခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယကတစ်ဆင့် အီဂျစ်၊ ပြင်သစ်နိုင်ငံ စတဲ့ ဥရောပသို့ လှည့်လည်နေစဉ်မှာပဲ ၁၉၀၄ ခု ဂျပန်ရဲ့ ရုရှားစစ်ကို အောင်ပွဲခံလိုက်တဲ့ အရှေ့တိုင်းသား ဂျပန်တွေရဲ့ အစွမ်းအစကို အားကျပြီးတော့ မြန်မာ့ လွတ်လပ်ရေးတိုက်ပွဲအတွက် အတူယူစရာ လေ့လာစရာ လူမျိုးအဖြစ် မှတ်ချက်ချပြီးတော့ ၁၉၀၇ ခုနှစ်မှာ ရန်ကုန်သို့ ခဏပြန်ခဲ့ပြီး အဲဒီနှစ် ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ဂျပန်သို့ ပြန်ကြွသွားခဲ့ပါတယ်။

ဂျပန်မှာနေတုန်း ဗြိတိသျှ ကိုလိုနီနယ်ချဲ့ကို တိုက်ဖို့ရာ အာရှ တိုက်သားတွေရဲ့ စည်းရုံးရေးကို ဆောင်ရွက်ခဲ့ပါတယ်။

ဂျပန်က တက္ကစီမောင်း အလုပ်လုပ်တဲ့ အိန္ဒိယသား ၃၀၀ ဘုံဆာနယ်ဘာဘိုးဒါစတိတ်က ကျွန်စာရင်းအသွင်းမခံဘဲ လွတ်မြောက် ရေးအတွက် ဂျပန်အကူအညီ ရဖို့ရာ ထွက်ပြေးလာခဲ့တဲ့ မဟာရာဇာ စော်ဘွားတစ်ဦးနဲ့ လွတ်မြောက်ရေး ဆွေးနွေးခဲ့ပါတယ်။

တရုတ်ခေါင်းဆောင် ဒေါက်တာ ဆွန်ယက်ဆင်နဲ့လဲ ဂျပန်မှာ ဆွေးနွေးခဲ့ပါသေးတယ်။ ဆိုပါတယ်။

၁၉၁၀ ခုမှာ ဂျပန်နိုင်ငံက မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ခဲ့ပါတယ်။ လမ်းမှာတော့ ကိုရီးယားပြီးတရုတ်ပြည်ကတစ်ဆင့် ပြင်သစ်ပိုင် အင်ဒို ချိုင်းနားရှိ ဆေးဂုံသို့ ဝင်ပြီးတော့မှ မြင်ကွန်းမင်းသားကြီးနဲ့ တွေ့ဆုံ ဆွေးနွေးခဲ့ပါသေးတယ်။ အဲဒီနောက်တော့မှ အမျိုးသားလွတ်မြောက် ရေးအတွက် အိန္ဒိယက ဘာဘိုဒါသီဟာရာဇာနဲ့ တွေ့ဆုံဆွေးနွေးဖို့ရာ အတွက် ယိုးဒယားကတစ်ဆင့် မဒရပ်သို့ ပြန်ကြွခဲ့ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဒါကို အင်္ဂလိပ် ရာဇဝတ်ဝန်က သိထားခဲ့ပြီး ဖြစ်နေ ခဲ့တယ်။ ဘာဘိုဒါသို့ မသွားတော့ပဲ သီပေါဘုရင်နဲ့ လျှို့ဝှက်ပြီး တွေ့ဆုံခဲ့ပါ သေးတယ်။ အင်္ဂလိပ်အစိုးရ ထားသလို နေရတဲ့ဘဝ ဖြစ်နေရတော့ ဆရာတော်အဖို့ တွက်ကိန်းလွှဲခဲ့ရပါတယ်။ ဒီလိုနဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲကို ပြည်တွင်းမှာပဲ ဆောင်ရွက်ဖို့ရာ မြန်မာ နိုင်ငံသို့ ပြန်ဝင်ခဲ့ပါတော့တယ်။

၁၉၁၁ ခု၊ အဲဒီခုနှစ်မှာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်ရောက်ခဲ့တယ်။ ရန်ကုန်မြို့မှာ သီတင်းသုံးပါတယ်။ ဆရာတော် ပြန်ရောက်လာတဲ့အခါ သူရိယသတင်းစာကို ဦးဘဖေနဲ့ ဦးလှဖေတို့က ထုတ်ဝေခဲ့ကြတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရှေးဦးဆုံး ထူထောင်ခဲ့ကြတဲ့ ဘာသာရေးအသင်းအစု ကလေးတွေက တစ်ဆင့်စုပေါင်းဖွဲ့စည်းလိုက်ကြတဲ့ ဗုဒ္ဓကလျာဏယူဝ

အသင်း (ပိုင်အမ်ဘီအေ) တွေ စတင်လှုပ်ရှားချိန် ဖြစ်တယ်...။

ဒါဟာ တိုင်းရေးပြည်မှု မပါခဲ့သေးပါဘူး။ နိုင်ငံရေးသဘော မဆောင်ပါဘူး... ဘာသာရေးနဲ့ ယှဉ်တွဲ ဂရုစမ္မာသီလစောင့်ရေး စည်းလုံး ညီညွတ်ရေး ကိုယ်ကျင့်တရား ကောင်းမွန်ရေး မြိုးခြံချွေတာရေး ပညာရေး ဗဟုသုတ ဆည်းပူးရေးတရားပဲ ဟောနေချိန် ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီအချိန်မှာ အဲဒီတရားတွေထက် ပြင်းတဲ့တိုက်ပွဲခေါ်တဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးကို လှုံ့ဆော်တဲ့ ဆရာတော်ရဲ့ တရားမှာ ထင်ရှားလာခဲ့ပါတယ်။

တိုင်းပြည်လွတ်လပ်ရေး ရရာရကြောင်းအလုပ်ကို ပထမဦးဆုံး ညီညီညွတ်ညွတ် စုပေါင်းလုပ်သင့်ကြတယ် ဆိုတာမျိုးပါပဲ။

တခါ သံဃာ လူ ဘယ်သောအခါမှ ခွဲခြားလို့မရ... သာသနာ တော်ကြီး တကယ်စည်ပင်ပြန့်ပွားတိုးတက်စေချင်ရင် ထာဝရပူးတွဲပြီး လွတ်လပ်ရေးရအောင် ပထမဆုံး အရေးကြီးဆုံး ဖြစ်တာကို ကျိုးကြောင်းပြညွှန်း တိုက်တွန်းခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဆရာတော်ဟာ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက် မြို့ကြီးမြို့ငယ်ပေါင်း အများအပြားသို့ အကြိမ်ကြိမ်အခါခါ လှည့်လည် ဟောပြောတော်မူခဲ့ပါတယ်။ ဒါ့ပြင် သူရိယသတင်းစာကနေ ခေါင်းကြီး ပိုင်နဲ့ အခြားဆောင်းပါးတွေကို ကူညီရေးပေးနေခဲ့ပါတယ်။ အများဆုံး အကြံပေးချက်တော့ ဝံသာနုရက္ခိတ တရားကို မြန်မာတွေ စောင့်စည်းဖို့တွေ ဟောပါတယ်။ နိုင်ငံခြားအဝတ်ကို မဝတ်ကြဖို့နဲ့ တိုင်းရင်းဖြစ် ဝတ်ဖို့ ကိုယ်တိုင်ရက်လုပ်တဲ့ ဝံသာနုပင်နီနဲ့ ယောထဘီကို ဆင်မြန်းကြဖို့ လှုံ့ဆော်ခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်ဟာ ကမာရွတ်က ကျောင်းခန်းတစ်ခန်းမှာ

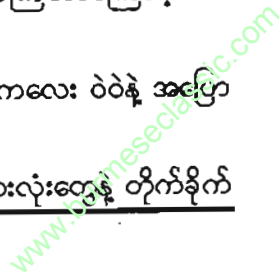
တစ်ပါးတည်း နေထိုင်ပြီး တိုင်းရင်းဖြစ် အဝတ်ကို ဝတ်သူနဲ့မှသာ စကားလက်ခံပြောခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်က “မြန်မာတို့သည် နိုင်ငံခြား အထည်အလိပ် ဟူသမျှကို ပယ်ရမည်။ နိုင်ငံခြား စားဖွယ်သောက်ဖွယ် နိုင်ငံခြား စည်းစိမ်တို့သာဖြစ်သော သူရာ။ စက္ကူ ဆေးလိပ် စသည်ဖြင့် အခြား မကောင်းသော အရာဟူသမျှကို ရှောင်ကြဉ်ကြရမယ်။ မြန်မာတို့သည် သီလကို စောင့်ထိန်း၍ အမျိုးကို ချစ်ခင်ကြရမယ်။ အလုပ်အကိုင်ကို အားထုတ်သော လူမျိုးဖြစ်စေပြီးလျှင် ကိုယ်တိုင်လေ့လာသင်ကြားရမယ်။ တခြား လူတစ်ဦး (သို့မဟုတ်) လူမျိုးတစ်မျိုးကို အားမကို လိုသောလူမျိုး ဖြစ်စေမည်။ ပျပ်ဝပ်သောသဘောကို မြန်မာတို့၏ စိတ်မှ နှုတ်ပယ် ပစ်ရမည်။ အချင်းချင်းယုံကြည်အားထားနိုင်စေရန် ဖြောင့်မတ်စွာ အားထုတ်ကြရမည်” ဟု ဟောပြောခဲ့ပါတယ်။ မြန်မာပြည်သူတို့ကို ဝံသာနုအသင်းတွေ တိုးလာစေခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော် ဟောပြောမှုနဲ့ အတူ ဝံသာနုအသင်းတွေ တိုးတက်လာခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်ဟာ တရားဟောရာမှာ နားရှင်းအောင် ဟောလေ့ ရှိပါတယ်။ ပြီးတော့ တရားနာသူတွေ မပျင်းရိစေဖို့ရာ ရယ်ရွှင်ဖွယ်ရာ ပုံပြင်ကလေးတွေ ကြားညှပ် ဟောတတ်တာကြောင့်လည်း ပရိသတ်က နှစ်မြိုက်ကြပါတယ်။ မှန်တဲ့အချက်တွေကို မထောက်မညှာ ဟောတာ ကြောင့်လည်း မှန်ကြောင်း ထောက်ခံတတ်ကြတာကြောင့်လဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဆရာတော် ဟောပြောရာမှာလဲ ရခိုင်သံကလေး ဝဲဝဲနဲ့ အပြော ပိုင်နိုင်လှတယ် ဆိုပါတယ်။

အင်္ဂလိပ်အစိုးရကို စူးရှပိုင်နိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ တိုက်ခိုက်

ရာမှာ နောင်ခေတ်သခင်တို့တွေရဲ့ ရှေ့ပြေးအလင်း ကိုယ်တော်ကြီး ဖြစ်ကြောင်း တင်စားခဲ့ကြပါတယ်။ တရားဟောစင်မြင့်ပေါ်က သူ့ရဲ့ ပိုင်နိုင်တဲ့ စကားလုံးတွေနဲ့ သူ့ရဲ့ အမှုအရာတွေမှာ အပိုအလိုမရှိပါ။ ဒါဟာ ဆရာတော်ရဲ့ အောင်မြင်ခြင်း အထိမ်းအမှတ်ပဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

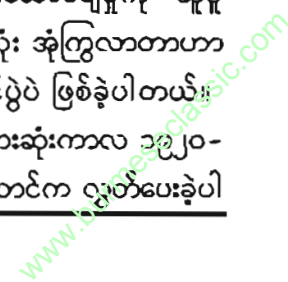
ဆရာတော်ရဲ့ တရားပွဲကြောင့် တရားနာသူ တစ်စုများလို့ လာခဲ့ တယ်ဆိုပါတယ်။ သူရိယသတင်းစာကလည်း ဆရာတော်ရဲ့ ဟောပြော ချက်တွေကို ဖော်ပြပြီးတော့ အထူးချီးကျူး ရေးသားခဲ့တာကြောင့် တစ်နိုင်လုံးမှာ နာမည်ကျော်ကြားလာခဲ့ပါတယ်။ နိုင်ငံရေးတရား နာပြီး တော့ အစိုးရက မဖမ်းဘူးလို့ စိတ်ချရတာကြောင့်လဲ ခရိုင်မြို့နယ်တွေက ဆရာတော်ရဲ့ နိုင်ငံရေးတရားကို နာယူဖို့ရာ ပင့်ဖိတ်လာကြပါတော့ တယ်။ ဒါကြောင့် ခရိုင်မြို့နယ်မပြတ် လှည့်လည်ဟောခဲ့တာကြောင့် မြန်မာတစ်ပြည်လုံး စတင်နိုးကြားထကြွစပြုလို့ လာခဲ့ကြပါတော့တယ်။

ဒီလိုနဲ့ ၁၉၂၁ ခုနှစ်ကာလဟာ ကျောင်းသားသပိတ် အရှိန်အဝါ မြင့်မားနေချိန် ဖြစ်ပါတယ်။ အဲဒီကာလမှာ ဆရာတော်ဟာ ဦးဘဖေ မဒန်ဂျစ် ဦးဝေပုလ္လကိုယ်တော်။ ကျောင်းဆရာကိုသက်ပန်တို့နဲ့အတူ အမြို့မြို့အရွာရွာသို့ တရားလှည့်လည် ဟောဖို့ရာ ၁၉၂၁ ခု၊ မတ်လ (၃)ရက်နေ့မှာ ရန်ကုန်ကနေ ကြံခင်းမြို့သို့ မတ်လ (၅)ရက်နေ့ ညနေ (၅)နာရီအချိန် ရောက်ခဲ့တယ်။ မတ်လ (၅)ရက်နေ့ ညမှာ တရား ဟောပြီး ကြံခင်းမြို့က ထွက်လာခဲ့ပြီး အင်္ဂုပူမြို့သို့ မတ်လ (၆)ရက်နေ့ မှာ ဆိုက်ရောက်တယ်။ အဲဒီည တရားဟောပြီးတဲ့နောက် အင်္ဂုပူက ထွက်ခွာခဲ့ပြီး ဟင်္သာတမှာ မတ်လ (၇)ရက် တရားဟောတယ်။ ပြီး... ဦးဝေပုလ္လကိုယ်တော်နဲ့အတူ နှစ်ပါးတည်း ဟင်္သာတမြို့က ထွက်ခွာ လာခဲ့တယ်။ ကျောက်ကုန်းမြို့သို့ မတ်လ (၈)ရက်နေ့မှာ ရောက်တယ်။

မတ်လ (၁၀)ရက်နေ့မှာ တရားဟောနေစဉ် ဖျာပုံစီရင်စုက ဒေးဒရဲမြို့ အပိုင် ဆူးလပ်ရွာကြီးမှာ တရားဟောစဉ်က ဟောပြောတဲ့ တရားဟာ အစိုးရကို အကြည်အညိုပျက်စေတဲ့ အချက်အလက်တွေပါတယ်လို့ ဆိုပြီးတော့ ဖျာပုံအရေးပိုင်က ပုဒ်မ ၁၂၄ (က) အရ ဖမ်းဆီးခဲ့ပါတယ်။ ဖမ်းဆီးပြီးတော့ ဖျာပုံသို့ ပို့ခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီက တစ်ဆင့် မအူပင်မြို့ စက်ရှင်တရားသူကြီး ဦးဘိုးလှရုံးက စစ်ဆေးပြီးတော့ ပုဒ်မ ၁၂၄(က) အရ ပြစ်မှုထင်ရှားတာကြောင့် အလုပ်ကြမ်းနဲ့ ထောင်ဒဏ်သုံးနှစ် ပေးခဲ့ပါတယ်။ ဆရာတော်ကဲ့သို့ မိမိတိုင်းပြည်နဲ့ နိုင်ငံအကျိုးကို ဆောင်ရွက်နေသူတစ်ဦးကို နိုင်ငံရေးနဲ့ ထောင်ဒဏ်ပေးတာဟာ မြန်မာပြည်မှာ ဒါပထမဆုံးဖြစ်တယ်ဆိုပါတယ်လို့ မိုးကြီး ဦးအုန်းခင်က ရေးခဲ့ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ ဆရာတော်အရှင်မြတ်ကို နယ်ချဲ့သမားက ဖမ်းဆီး ထောင်ချလိုက်တာကို အကြောင်းပြုပြီးတော့ မြန်မာ့နိုင်ငံရေးကို သံဃာရော လူရော စိတ်အားထက်သန်စွာ ပါဝင်ဆောင်ရွက်လာခဲ့ကြပါ တော့တယ်။ သံဃာသမဂ္ဂအဖွဲ့တွေ ဖွဲ့ကြတယ်။ အဲဒီကမှတစ်ဆင့် မဟာ သံဃာ့သမဂ္ဂအဖွဲ့ချုပ်ကြီးကို ဖွဲ့စည်းထူထောင်ခဲ့ကြပါတယ်။ အမျိုးသမီး ကုမ္မာရီအဖွဲ့တွေလည်း ရာနဲ့ထောင်နဲ့ချီခဲ့ပြီး မြို့တိုင်းရပ်တိုင်း လိုလိုမှာ ပေါ်ပေါက်လာခဲ့ပါတော့တယ်။ ရန်ကုန်ပုလိပ်မင်းကြီး အမိန့် ထုတ်ထားတဲ့ကြားက ဆရာတော်ကို ဖမ်းဆီးထောင်ချမှုကို 'ဆူပူ ကန့်ကွက်ခဲ့ကြပါတယ်။ အဲဒီလို တစ်မျိုးသားလုံး အုံကြွလာတာဟာ ဆရာတော်ရဲ့ စေ့ဆော်ချက် လှုံ့ဆော်မှုရဲ့ အောင်ပွဲပဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

မြန်မာပြည်သူတွေရဲ့ နိုင်ငံရေး အနိုးကြားဆုံးကာလ ၁၉၂၀-၂၁-၂၂ ခုနှစ်တွေအတွင်းမှာပဲ ဆရာတော်ကို ထောင်က လွှတ်ပေးခဲ့ပါ

တယ်။ စာရိတ္တကောင်းလို့လို့ အကြောင်းပြခဲ့ပါတယ်။ တကယ်တော့ ပြည်သူတို့ရဲ့ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ အရှိန်မြှင့်လာလို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

၁၉၂၂ ခု၊ ဇွန်လ (၂၆)ရက် မအူပင်ထောင်က လွတ်ပြီးတော့ ဇူလိုင်လ (၁၅)ရက်နေ့ (၁၂:၀၀)နာရီအချိန်မှာ ရန်ကုန်မြို့၊ ဂျူပလီ ဟောမှာ မြန်မာအသင်းချုပ်ကြီးရဲ့ အစည်းအဝေးကြီးကို ကျင်းပရာမှာ ဆရာတော်က ဩဝါဒစကား ပြောကြားခဲ့ပါတယ်။ နယ်ချဲ့သမားရဲ့ ပရိယာယ် ကွန်ယက်ဖြစ်တဲ့ ဒိုင်အာခီကောင်စီအတွင်းသို့ မဝင်ဖို့ဘဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ဒါကို မေတ္တာရပ်ခံခဲ့ပါတယ်။

၁၉၂၂ ခု၊ ဇူလိုင်လ (၂၉)ရက်နေ့မှာတော့ မန္တလေးသို့ ကြွခဲ့ ပါတယ်။ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေး အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတရား ဟောခဲ့ ပါတယ်။ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးအတွက်ပါပဲ။ အဲဒီနောက် ဥရောပ အနောက်နိုင်ငံတွေသို့ ကြွရောက်ပြီး ၁၉၂၄ ခုမှာ မြန်မာနိုင်ငံသို့ ပြန်လာ ခဲ့ပါတယ်။ ဩဂုတ်လ (၁၆)ရက်နေ့မှာ မန္တလေးမြို့သို့ တရားဟောဖို့ ကြွခဲ့ပါတယ်။ (၂၁)ဦးအဖွဲ့တို့ နှောင့်ယှက်တာကြောင့် ရဲအစောင့်နဲ့ ရန်ကုန် ပြန်ကြွခဲ့ရပါတယ်။ ရန်ကုန်မြို့ လမ်းမတော်မှာ မြို့လုံးကျွတ် အစည်းအဝေး ခေါ်ပြီးတော့ အင်္ဂလိပ်ဆန့်ကျင်ရေးတရား ဟောပြီး (၇)ရက်အတွင်းမှာ ဒုတိယအကြိမ် အဖမ်းခံခဲ့ရပြီးတော့ ထောင်ဒဏ် သုံးနှစ် ကျခဲ့ပြန်ပါတယ်။

၁၉၂၇ ခု၊ ဖေဖော်ဝါရီလမှာ ဆရာတော် ထောင်က လွတ်တာနဲ့ အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ ဝင်ပြန်ပါတယ်။ ၁၉၂၇ ခု၊ မတ်လ (၂၁)ရက်နေ့ ပဲခူး၊ သဲဖြူချောင်းကွင်းမှာ ကျင်းပတဲ့ ဦးစိုးသိမ်း ဂျီစီဘီအေရဲ့ (၁၄)ကြိမ်မြောက် အစည်းအဝေးမှာ မိန့်ခွန်းပြောခဲ့ပါတယ်။

အဲဒီနောက် အိန္ဒိယပြည် မဒရပ်မြို့မှာ ကျင်းပတဲ့ အိန္ဒိယအမျိုးသား ကွန်ဂရက်သို့ တက်ရောက်ခဲ့ပါတယ်။

အိန္ဒိယပြန်လာတဲ့အခါမှာလည်း အမျိုးသားလွတ်မြောက်ရေးနဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတရားတွေကို လှည့်လည်ဟောကြားခဲ့ရာ ၁၉၂၈ ခုနှစ် ကျိုက်ထီးရိုးကအပြန်မှာ တတိယအကြိမ် အဖမ်းခံရပြန်ပါတယ်။ တတိယအကြိမ် ထောင်ကလွတ်ပြီးတဲ့ နောက်မှာလည်း ဆရာနဲ့ ဗျာဒိတို့ရဲ့ ဖိစီးမှုခံရတဲ့ကြားက နိုင်ငံရေးတရား ဟောခဲ့ပါသေးတယ်။

နောက်ဆုံး ဆီးချိုရောဂါဝေဒနာနဲ့ပဲ လူအင်အား ဦးနှောက် အင်အားချို့တဲ့ပြီးတော့ ရန်ကုန်ဆေးရုံကြီးမှာ ၁၃၀၁ ခု၊ ဝါခေါင်လဆုတ် (၁၁)ရက် (၉-၉-၃၉)မှာ ဘဝနတ်ထံပျံသွားခဲ့တာ သိရပါတယ်။

ဆရာတော်ဟာ ပြည်ထောင်စုဖွား တိုင်းရင်းသားအားလုံးကို ကျန်ပြုတဲ့နယ်ချဲ့စနစ် ကိုလိုနီစနစ်ကို ဆန့်ကျင်ခဲ့တယ်။ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲကို ဦးဆောင်ခဲ့ပါတယ်။ တိုက်ပွဲမှာ ရဟန်းရှင်လူ ပြည်သူတစ်ရပ်လုံး ပါဝင်စေဖို့ စည်းရုံးခဲ့တယ်။ လှုံ့ဆော်ခဲ့တယ်။ သတ္တိသွေး မွှေးပေးခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်ရဲ့ လှုံ့ဆော်ဟောပြောမှု လက်တွေ့လုပ်ရပ်တွေ ကြောင့် ဆရာတော်ရဲ့ နယ်ချဲ့ဆန့်ကျင်ရေးတိုက်ပွဲခေတ် အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲခေတ်တွေမှာ ပြည်သူတို့ရဲ့ အမျိုးသား လွတ်မြောက်ရေးတိုက်ပွဲ အရှိန်အမြင့်မားဆုံး ဖြစ်ခဲ့ရပါတယ်။

ဆရာတော် ဦးဥတ္တမဟာ ပြည်သူ့အကျိုးစီးပွားကိုသာပဲ ရှေးရှု ခဲ့ပါတယ်။ ပြတ်သားတဲ့ ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ ပြည်သူ့ဘက်ကပဲ လိုက်ခဲ့ပါ တယ်။ ပြည်သူ့အတွက် ဆုံးဖြတ်ချက်နဲ့ပဲ ပြည်သူ့ဘက်ကသာပဲ လိုက်ခဲ့ပါတယ်။ ပြည်သူ့အတွက်ကို ပြည်သူ့ကိုစည်းလုံးပြီးတော့

ပြည်သူတို့နှင့်အတူ ရှေ့တန်းက တိုက်ပွဲဝင်ခဲ့ပါတယ်။

ဆရာတော်ရဲ့ ကျေးဇူးတော် အစုံစုံတို့ ပူဇော်ကန်တော့ရင်းက ပြည်ထောင်စုသား အားလုံးက နယ်ချဲ့စနစ် ကိုလိုနီစနစ်ကို ဆန့်ကျင် ပြီးတော့၊ တိုင်းရင်းသား စည်းလုံးညီညွတ်ရေးကို ထိန်းသိမ်းစောင့်ရှောက် ကာကွယ်ပြီးတော့၊ လွတ်လပ်ရေးနဲ့ နိုင်ငံအချုပ်အခြာ အာဏာကို ကာကွယ် စောင့်ရှောက်ကြရမှာကို ရှေ့ဆောင်လမ်းပြ ပြုခဲ့တာကို အစဉ်သတ်ရ အောက်မေ့နေမိခဲ့ပါတော့ဘယ်။ မိမိကိုယ်ကိုလည်း ဒီစိတ်မြဲစေဖို့ရာ သတိပေး လှုံ့ဆော်လို့သာ နေမိပါတော့တယ်။

“နောင်ဥဒါန်း... ဘယ်မကျေစရာ ရာဇဝင် အထင်အရှား... တို့ခေတ်တွင်မှ ညံ့ကြတော့မှာလား...”

(တို့မဟာသီချင်း)၉

**** * * * * *

အာဇာနည်ဦးဥတ္တမ (သာခြင်း)

ကမ္ဘာက သိကတ်လီယင့် မြန်မာ့အာဇာနည် မြန်မာ့အာဇာနည် ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ ကျွန်တော်တို့အာဇာနည် မြန်မာပြည်လွတ်လပ်ရေး ရဖို့အတွက်နဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးစေ့ကို ချပီးစွာက ကျွန်တော်တို့ အာဇာနည် အားလုံး သူလဲ သိကတ်လီ။ ကမ္ဘာပြတ်သားလဲ သိကတ်လီ မြန်မာ့ သွေးရောင် ဆောင်ပါသည်။ အမည်နာမ ရှင်ဥတ္တမတွင်သည်။

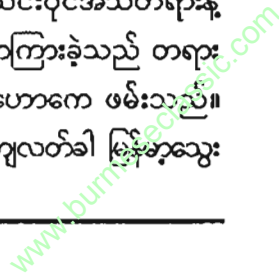
ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ ကျေးဇူးတရားကြီးမားလှသည်။ ကိုယ့်ဌာနီ ကိုယ့်လူမျိုးကို နယ်ချဲ့စိုးစော်မခံနိုင်သည် လွတ်လပ်သောနိုင်ငံရို့ကို

သွားရောက်ကာ လေ့လာခဲ့သည်။ တိုင်းခြားစာပီဘာသာကိုးမျိုးကို တတ်ကျွမ်းကာ နားလည်ပါသည်။

ယင်းပိုင်အသိတရားနဲ့ မြန်မာပြည်တလွှားမှာ တော်လှန်ရေး တရား ဟောကြားသည်။ တရားဟောကေ ဖမ်းသည်။ လွတ်ကေ ဟောသည်။ ဟောကေ ဖမ်းသည်။ နယ်ချဲ့အစုတ်ကို ဆရာတော် မထီ ထောင်အခါခါ ကျလတ်ခါ မြန်မာသွေးကို ထုတ်လို့ ပြခသည် မြန်မာပြည် အာဇာနည်မျိုးဇာနည် ရခိုင်ပြည်အတွက် မတစ်ထောင်မှာ တစ်ကောင်ရာ ဖွားကေ ကျားကျားလျားလျား ယောက်ျားအာဇာနည် ကျေးဇူးတော် အနန္တကို စာခါဆပ်လို့ ကျီဖို့မထင်သည် သတိရကတ်လီ အောက်မေ့တမ်းတသည်။ ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော်ဘုရား နတ်ရွာနန်းက သာဓုခေါ်ပါစီ...။

မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရဖို့အတွက်နဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးစေ့ကို ချပီးစွာက ကျွန်တော်တို့ အာဇာနည် အားလုံးသူလဲ သိကတ်လီ ကမ္ဘာ ဖြတ်သားလဲ သိကတ်လီ မြန်မာ့သွေးရောင် ဆောင်ပါသည်။ အမည်နာမ ရှင်ဥတ္တမတွင်သည်။

ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ ကျေးဇူးတရားကြီးမားလှသည် .. ကိုယ့်ဌာနီ ကိုယ့်လူမျိုးတို့ နယ်ချဲ့စိုးစော်မခံနိုင်သည် လွတ်လပ်ရေ နိုင်ငံရို့ကို သွားရောက်ကာ လေ့လာခဲ့သည် တိုင်းခြားစာပီ ဘာသာ ကိုးမျိုးကို တတ်ကျွမ်းကာ နားလည်ပါသည်။ ယင်းပိုင်အသိတရားနဲ့ မြန်မာပြည်တလွှားမှာ တော်လှန်ရေးတရား ဟောကြားခဲ့သည် တရား ဟောကေ ဖမ်းသည်။ လွတ်ကေ ဟောသည်။ ဟောကေ ဖမ်းသည်။ နယ်ချဲ့ အစုတ်ကို ဆရာတော်မထီ ထောင်အခါခါကျလတ်ခါ မြန်မာ့သွေး ကို ထုတ်လို့ပြခသည်။

မြန်မာပြည် အာဇာနည်၊ မျိုးဇာနည် ရခိုင်ပြည်သား မတစ်ထောင်မှာ တစ်ကောင်ရာဘွားရေ ကျားကျားလျားလျား ယောက်ျားအာဇာနည် ကျေးဇူးတော် အနန္တကို ဇာခါပင်ဆပ်လို့ ကျီဖို့မထင်သည် သတိရှိကတ်လီ အောင့်မေ့တမ်းတသည်။ ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရား နတ်ရွာနန်းက သာဓုခေါ်ပါလီ...။

အာဇာနည်ဦးဥတ္တမ (သီချင်း) (မြန်မာပြန်)

ကမ္ဘာက သိကြလေရဲ့ မြန်မာ့အာဇာနည်...မြန်မာ့အာဇာနည် ဆရာတော်ဥတ္တမ... ကျွန်တော်တို့ အာဇာနည်... မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရဖို့အတွက်နဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးစေ့ကို... ချပေးတာ ကျွန်တော်တို့ အာဇာနည်... အားလုံးသူလဲ သိကြလေ ကမ္ဘာသားများ လဲ သိကြလေ မြန်မာ့သွေးရောင် ဆောင်ပါသည် အမည်နာမရှင်ဥတ္တမ တွင်သည်...။

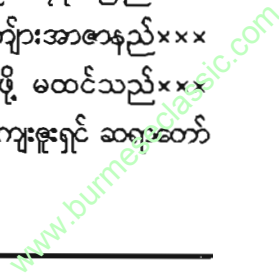
ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ... ကျေးဇူးတရားကြီးမားလှသည်... ကိုယ့်ဌာနေ ကိုယ့်လူမျိုးကို နယ်ချဲ့စိုး(စော်)စိုးတာမခံနိုင်သည်... လွတ်လပ်တဲ့နိုင်ငံတို့ကို သွားရောက်ကာ လေ့လာခဲ့သည်... တိုင်းခြား စာပေ ဘာသာကိုးမျိုးကို... တတ်ကျွမ်းကာ နားလည်ပါသည်... အဲဒီလို အသိတရားနဲ့ မြန်မာပြေတလွှားမှာ တော်လှန်ရေးတရား... ဟောကြားသည်... တရားဟောရင် ဖမ်းသည်... လွတ်ရင် ဟောသည်... ဟောရင် ဖမ်းသည်... နယ်ချဲ့အစုတ်ကို ဆရာတော်မထီ ထောင်အခါခါ ကျပြီးခါ မြန်မာ့သွေးကို ထုတ်လို့ ပြခဲ့သည်...။

မြန်မာပြည် အာဇာနည် မျိုးဇာနည် ရခိုင်ပြည်အတွက်... မတစ်ထောင်မှာ တစ်ကောင်သာဖွားတဲ့ ကျားကျားလျားလျား ယောက်ျား အာဇာနည်... ကျေးဇူးတော်အနန္တကို ဘယ်ခါမှ ဆပ်လို့မကျေ ထင်သည်... သတိရှိကြလေပါ... အောက်မေ့တမ်းတပါတယ် ကျေးဇူးရှင်ဆရာတော်ဘုရား နတ်ရွာနန်းက သာဓုခေါ်ပါစေ...။

မြန်မာပြည် လွတ်လပ်ရေးရဖို့အတွက်နဲ့ တော်လှန်ရေးမျိုးစေ့ကို ချပေးခဲ့တာ... ကျွန်တော်တို့ အာဇာနည် အားလုံးသူလဲ သိကြလေ... ကမ္ဘာလုံးသားများလဲ သိကြပါလေ... မြန်မာ့ သွေးရောင် ဆောင်ပါသည်... အမည်နာမ ရှင်ဥတ္တမတွင်သည်...။

ဆရာတော်ဦးဥတ္တမ ကျေးဇူးတရားကြီးမားလှသည်... ကိုယ့်ဌာနေ ကိုယ့်လူမျိုးတို့ နယ်ချဲ့စိုး(စော်)စိုးတာ မခံနိုင်သည်... လွတ်လပ်သောနိုင်ငံတို့ကို သွားရောက်၍ လေ့လာခဲ့သည်... တိုင်းခြား စာပေ ဘာသာကိုးမျိုးကို တတ်ကျွမ်းကာ နားလည်ပါသည်... အဲဒီလို အသိတရားနဲ့ မြန်မာပြည်တလွှားမှာ တော်လှန်ရေးတရား ဟောကြားခဲ့ သည်... တရားဟောရင်ဖမ်းသည်... လွတ်ရင်ဟောသည်... ဟောရင်ဖမ်းသည်... နယ်ချဲ့အစုတ်ကို ဆရာတော်မထီ ထောင်အခါခါ ကျလို့သာ မြန်မာ့သွေးကို ထုတ်လို့ပြခဲ့သည်...။

မြန်မာပြည် အာဇာနည် မျိုးဇာနည် ရခိုင်ပြည်သား မတစ်ထောင်မှာ တစ်ကောင်သာဖွားတဲ့ ယောက်ျားအာဇာနည်... ကျေးဇူးတော် အနန္တကို ဘယ်လိုမှ ဆပ်လို့မကျေဖို့ မထင်သည်... သတိရှိကြလေ... အောင့်မေ့တမ်းတသည်... ကျေးဇူးရှင် ဆရာတော် ဘုရား နတ်ရွာနန်းက သာဓုခေါ်ပါလေ...။

အပိုင်း (၂)
တောင်ပိုင်းရခိုင်ဒေသ
(မြင့်မြတ်ခြင်း)

ကိုယ်ကတော့ထား မြင့်မြတ်သွားရင် ဘယ်အလုပ်လုပ်လုပ်လုပ်
အဲဒီအလုပ်က ကိုယ့်ရဲ့ မြင့်မြတ်မှုကို အကောင်အထည် ဖော်ပေး
နေတယ်။

ကိုယ်လုပ်တဲ့အလုပ်က ကိုယ့်ရဲ့ မျှတတဲ့စိတ်နဲ့ အသိဉာဏ်ကို
လေးနက်အောင် မြင့်မြတ်အောင် လုပ်ပေးနေတယ်။

စိတ်ချမ်းသာမှုရအောင် လုပ်ပေးနေတယ်။

(ဆရာတော်ဦးဇေဇာတိ)

(ဝန်ခံခြင်း)

လူဟာ အရာရာ မပြည့်စုံနိုင်ပါ။ ဒါကြောင့်မို့ အားနည်းချက်ကို
ဝေဖန်ထောက်ရှု ပေးကြပါ...။ ကျေးဇူးတင်ပါတယ်။

(စာရေးဆရာ)

လားလို့ကြွေကတ်မေ

ရေး-အောင်စံထွေ / ဆို-ဦးထိန်းအောင်

(လားလို့လားလို့လားလို့ အကျွန်ရဲ့ ခေါ်ယူရေးလားလို့
သွားကြွေဖို့ လားကတ်မေလား ရှိဟောင်းပစ္စည်း အမွှိအနှိုက်ရဲ့ကို

တောက်လျှောက်အတက်သို့ (ရခိုင်လား)

လေ့လာကတ်လို့ ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မေxxx)၊

(ယင်းပိုင်ရာ ဖော်ထုတ်မေxxx အကျွန်ရဲ့ ရခိုင်မာလေxxx
(ဘဇာတ်)၊ တိုးတက်ရေး ဇာပြုရုံနဲ့ ဆက်သွေခလေ ဇာမင်းရဲ့က
အုပ်စိုးခလေ နောင်လာနောင်သား အားလုံးသိလိမေxxx)၊

တေးစုံ (ရခိုင် ပြေမာ ရှိခိုက်အယင်ခါ ထီးနန်း နန်းနန်း အုပ်စိုးခစွာ
အထင်အရှား ဟိပါရေ)၊

ရွှံ့ရောင် ငွီရောင် ပြောင်ပြောင်လွမ်းလို့ လျှမ်းလျှမ်းပြောင်ညီး
ဖြူဖြူဖွီးပါရေးxxx ဇာတီပုထိုး အမျိုးမျိုးနန်းxxx မြို့ရိုးတံတိုင်း ပြအိုး
ဟိပါရေးxxx အဂုခါမာလေxxx အုတ်ကျိုး အုတ်ပေ ပျက်စီးနိန်လို့
ရွှံ့မြင်မကောင်း ဟိနီကတ်ပါရေ)၊

(ယေကေလေးသော့ ကြီးပွားစေပင် ခမ်းနားခစွာ ခန့်မှန်း
သိနိုင်ရေ)၊

(လားလို့လားလို့လားလို့ အကျွန်ရဲ့ ခေါ်ယူရေးလားလို့
ကြေဖို့ လားကတ်မေxxx ရှိဟောင်းပစ္စည်း အမွှိအနှိုက်ရဲ့ကို လေ့လာ
ကတ်လို့ ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မေxxx)၊

သွားလို့ကြည့်ကြမယ် (မြန်မာပြန်)

ရေး-အောင်စံထွေ / ဆို-ဦးထိန်းအောင်

(လာခဲ့ xxx လာခဲ့ xxx လာခဲ့ xxx ကျွန်တော်တို့
ခေါ်ယူတယ်xxx သွားကြည့်ဖို့ သွားကြမယ်xxx ရှေးဟောင်းပစ္စည်း
အမွှေအနှစ်တွေကိုလေ့လာxxxကြလို့xxx ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မယ်)၊
(အဲဒီလို ဖော်ထုတ်မယ်xxx ကျွန်တော်တို့မှာလေxxx ဘယ်လို

တိုးတက်တယ်*** ဘယ်ပြည်တွေနဲ့ ဆက်သွယ်ခဲ့တယ်***
ဘယ်မင်းတို့က အုပ်စိုးခဲ့တယ်*** နောင်လာနောက်သားအားလုံး
သိလိမ့်မယ်***)၊

သပြိုင် (ရခိုင်ဒေသမှာ ရှေးတုန်းဟိုအခါ ထီးနန်းနန်းနဲ့*** အုပ်စိုးခဲ့တာ
အထင်အရှား ရှိပါတယ်)၊

ရွှေရောင်ငွေရောင်*** ပြောင်ပြောင်လွမ်းလို့ လျှမ်းလျှမ်း
ပြောင်ညီ*** ဖြူဖြူမွှေးပါတယ်*** စေတီပုထိုးအမျိုးမျိုးနဲ့***
မြို့ရိုးတံတိုင်း ပြအိုးရှိပါတယ်*** ခုနေခါမှာလေ*** အုတ်တွေက
ကျိုး*** ပျက်စီးနေလို့ ရှုမြင်မကောင်း ရှိနေခဲ့ကြပါတယ်)၊

(လာ***လာ***လာ*** ကွန်တော်ကို ခေါ်ပါတယ် ကြည့်ဖို့
သွားကြမယ်*** ရှေးဟောင်းပစ္စည်း အမွေအနှစ်တွေကို လေ့လာကြဖို့
ထိန်းသိမ်းဖော်ထုတ်မယ်)၊

(အညွှန်း)

ရေးချင်ရာရေး ရသပဲ...၊ ရေးတတ်ရင် ရသဖြစ်တယ်ဆိုတာ
ရှိတယ်။ ဒါပေမဲ့ အဘိဓမ္မာ မမဲ့ရဘူး။ အနှစ်သာရ ရှိရမယ် ဆိုတယ်။

ဒီအမြင်နဲ့ မိမိဟာ မိမိအင်မတန် ရွံရှာစက်ဆုပ်လှတဲ့ လောလော
လတ်လတ်မှာ ကြုံတွေ့လိုက်ရတဲ့ တစ်ကိုယ်ကောင်းဆန်လွန်းသူ
နှစ်ယောက်နဲ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လိုက်ရပါတယ်။ ဒီစရိုက်ကို မကြိုက်ဘူး။
စက်ဆုပ်တယ်။ ရှုတ်ချချင်တယ်။ ရှုတ်ချရမယ်။

အစားအသောက်ကအစ ငတ်ကြီးကျလွန်းသူတွေ ဆိုပါတော့။
ဥပမာဆိုပါတော့ အစားအသောက်က နည်းနေတဲ့အခါ မိမိကတစ်ခါ
လျှော့ပေးလိုက်ရင် ကိုယ့်ကိုယ်သူက တစ်သက်လုံး လျှော့ပေး လေးစား

သွားမယ်ဆိုတာ အားလုံးအသိပဲ။ ခု ဒါကလေးတောင်မှ မဆင်ခြင်
နိုင်သူတွေ ဘာကြီးညာကြီး နာမည်ခံသူတွေကို (ရယူစိတ်ပဲသိသူ တွေ)
မိသားစုအချို့တွေနဲ့ ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့လိုက်ရတဲ့အခါ မိမိဟာ
ပေးဆပ်သူဘဝ အနှစ်နာခံသူ ဘဝရဲ့ အနှစ်သာရကို အထူးပဲ လေးစား
မြတ်နိုး တန်ဖိုးထားသထက်ထားလို့ လာမိပါတော့တယ်။

တကယ်တော့ ပေးဆပ်ခြင်းလောက် ရယူရတာ လောကမှာ
ဘာရှိမှာလဲ...။

တစ်ဘို့ထဲသမားနှစ်ယောက်ရဲ့ ငတ်ပြတ်ဆင်းရဲဒုက္ခရောက်
သိက္ခာမဲ့ပဲ့ တွေ့ရတော့ နောင်ကြဉ်မိပါတယ်။

ပေးတာ ဘယ်လောက် မွန်မြတ်လဲ...၊ ဒီလိုလူမျိုးတွေနဲ့
ရင်ဆိုင်ကြုံတွေ့ရတာ ဘယ်လောက် လူသားတန်ဖိုး မြင့်မြတ်
လိုက်ပါသလဲ...။

ငိုဘသမားတွေဟာ တကယ်တော့ ရွံရှာစက်ဆုပ်စရာ
ကောင်းလွန်းလှပါတယ်။ ဒီအကျင့်တွေ အမှုတွေ သိရတဲ့အခါ ဘယ်လိုမှ
နားလည်ခွင့်လွှတ်လို့ မရ...၊ စက်ဆုပ်ရွံရှာလွန်းလှပါတယ် ဆိုတာပါ။

ဒါကြောင့် ပေးဆပ်ခြင်းစိတ်ဓာတ်နဲ့ ပေးဆပ်သူဘဝရဲ့ မွန်မြတ်
ပုံကို ဖော်ကျူးပုံဖော်လိုခြင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အမှိုက်မောဟ၏ မိခင်ဖြစ်သော စိတ်ညစ်ငြူးဖွယ်ရာ ပုန်းရိခြင်း
က ပျိုးထောင်ပေးလေ့ရှိသည့် တဏှာရသနှင့် အဘိဓမ္မာတို့ကဲ့သို့သော
ဒုစရိုက်တို့ ဝင်မလာအောင် တံခါးကို ပိတ်ကာ ကျွန်ုပ်သည် စာကြည့်
တိုက်တွင်းသို့ ဝင်လိုက်သည်။ ထို့နောက် ထာဝရအမွန်ရှည် တည်တဲ့
သော တရားစာပေများအကြားတွင် ထိုင်လိုက်သည်။ ထိုအခါ ပိတ်
အဟုန်နှင့် သန္တိသုခတို့ ပြည့်လျှမ်းလာလေရာ ဤသို့သော ချမ်းမြေ့မှု

မျိုးကို မသိကြသည့် မဟာပုဂ္ဂိုလ်ကျော်များနှင့် သူဌေးသူကြွယ် အားလုံးကို သနားနေမိတော့သည်။

ရေဘဝတိဘတန် (၁၅၅၄-၁၆၄၀)

အင်္ဂလိပ်စာရေးဆရာ

မိမိ စာရေးမလို့ ကလောင်ကို ဖွင့်လိုက်တယ်။ ကလောင်ဟာ ရောကက်ခုံးကျည်ထိပ်ဖူးနဲ့ တူနေသလား ထင်ရတယ်။

ကလောင်လက်နက် ထက်လှတယ်။

စာရေးဆရာအလုပ်ဟာ ကြေးစားလုပ်စားတာ မဟုတ်ဘဲ တကယ်ရေးရမယ့်စာတွေ ရေးသင့်တာတွေ ရေးသွားမယ်ဆိုရင် တကယ် မလွယ်ပါဘူး။

သမန်ကာလျှံကာ ရေးစားမြောက်ထိုးပင့်ကော်လုပ် လုပ်စားရင် တော့လဲ လွယ်သမျှ သိပ်ကို လွယ်ပဲပေါ့...။

ကွယ်တယ်ခက်တယ်ဆိုတာ ပေးဆပ်မှုနဲ့ တာဝန်ယူမှု အပိုင်းပါပဲ...။

ဘဝမှာ တချို့က ရယူလိုကြပါတယ်။ မိမိဟာ ရယူတတ်သူ တွေရဲ့အကြောင်းကို တွေးတောလို့ နေမိပါတယ်။ ဆိုပါတော့ လူတစ်ယောက်ဟာ တောင်းတတ်တယ်။ သူတောင်းနေတယ်။ တစ်နှစ်၊ ဆယ်နှစ်၊ အနှစ် နှစ်ဆယ် သုံးဆယ် တောင်းမြဲတောင်းဆဲပါပဲ...။ ပြောင်ရောင်နေသလား မပြောင်ရောင်ပါဘူး...။

လူတစ်ယောက်ဟာ ပေးဆပ်နေတယ်။ သူပြောင်ရောင် နေတယ်။ ပေးကမ်းနေတယ်။ ရွန်းလက်နေတယ်။ တောက်ပနေတယ်။ အခြွေအရံတွေ ဝိုင်းရံလို့နေတယ်။

ဘဝမှာ ပေးဆပ်သူလား... ရယူသူလား...။

တကယ်တော့ ပေးဆပ်သူဘဝဟာ အားမာန်တက်ကြွပြီး ရွန်းလဲ့တောက်ပနေတယ် ဆိုတာပါပဲ...။

ရယူနေသူဘဝကတော့ နံနံစုတ်ချာဘဝ ညှိုးနွမ်းနေကြတယ် ဆိုတာပါပဲ...။

ဒါကြောင့် ပေးဆပ်သူဘဝနဲ့ ရယူသူဘဝဟာ ဆီနဲ့ရေလိုပဲ ကွာခြားလှတယ်။

ဒါပေမဲ့ လူတွေအများစုက ပေးဆပ်သူဘဝထက် ရယူသူဘဝကို လိုလားကြတယ်။

အဲဒီလူတွေဟာ တကယ်တော့ သူတို့ဟာ အရာရာပေးဆပ်လို့ နေသူတွေသာ ဖြစ်လို့သွားကြတော့တယ် ဆိုတာပါ။

တောင်းတောင်း ဘယ်လောက်တောင်းတောင်း။ ဘဝဆိုတာ တောင်းလို့ ပြည့်ဝတာမှ မဟုတ်တာပါဘဲ...။ ဘယ်လောက်ရယူပြုယူ ပြည့်ဝတယ် ဘယ်ရှိမလဲ...။

အဲဒီတော့ တောင်းရမ်းသူဟာ မိမိလောဘဇောရဲ့ အလိုဆန္ဒကို ပေးဆပ်သူ ဖြစ်သွားရရော။ ပေးလို့မကုန်နိုင်တော့ပါဘူး ဆိုတာပါ။

သူတို့ကို လူသူတွေက ရှောင်တယ်။ သူတို့ကို လူသူတွေက ငြိုကို ငြိုငြင်တယ်။ ဆားငံရည်နောက် သောက်သူပမာပဲ ဆိုပါတော့...။

မိမိဟာ ဒီလိုလူတွေအများအပြားနဲ့ ဆုံတွေ့လို့ နေခဲ့ရပါတယ်။ တကယ်ရွံရှာဖွယ် လူသားတွေပါ...။ သနားစရာလူသားတွေပါ။

စိတ်ဓာတ်ခွန်အား ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးဟန်ပန်အမှုအရာ အကုန်လုံးဟာ စုတ်ပြတ်သွက် လန်ထွက်နေတတ်ကြပါတယ်။

လှုပ်အလယ်မှာလဲ ပွဲလယ်မတင့်ပါ။ ရှက်ဖို့ကောင်းလွန်း လှကြ ပါတယ် ဆိုတာပါ။

မိမိဟာ နယ်က ရန်ကုန်ရောက်လာတဲ့အခါ ရန်ကုန်မှာ ဒဏ်ပိ
ချောင်ပိတ်မိတဲ့ပမာ ဖြစ်သွားခဲ့ရပါတယ်။ ကိုယ်မရှိရင်ဘဲ ရန်ကုန်
မြို့ကြီးက သက်ဝင်မှု မဖြစ်တော့သလိုမျိုးထိပါ နေခဲ့ရတယ်...။
ဒါကြောင့် နယ်တွေဘာတွေ သိပ်မရောက်ဖြစ်တော့ပါဘူး။

ရန်ကုန်ကိုတော့ မရောက်ဖူးတဲ့ နေရာမရှိသလောက်ပါဘဲ...။
ဒီထက် ထူးခြားတာက ရောက်ဖူးဖို့ တယ်ခက်လှတဲ့ရန်ကုန် အင်းစိန်
အထဲကိုတောင်မှ ပညာတော်သင်ဘဝနဲ့ ခြောက်နှစ်နီးပါး လေ့လာ
နေထိုင်ခွင့်လဲ ရောက်သွားခဲ့ရပါသေးတယ်။

အဲဒီမှာ ထူးခြားတာက ဘဝကို အနားယူချိန် ကောင်းကောင်း
ရခဲ့ပါတယ်။ ပညာသင်ချိန် ကောင်းကောင်းရခဲ့ပါတယ်။ ဘုရားတရား
လေ့လာပွားများ လိုက်စားပြုမူကျင့်ကြံကြီးကုတ်အားထုတ်ခွင့်လဲ
အများကြီးပဲ ရခဲ့ပါတယ်။

“ရှုမောင်ဟာဘာလဲ ပညာယူစရာနဲ့ ပိုကောင်းအောင် ဖြစ်လာဖို့
အတွက် ဦးတည်တဲ့ ပထမခြေလှမ်းကလွဲပြီး တခြားဘာမှ မဟုတ်ဘူး”
(ဒီဒီလီဒီလီ) (စာရေးဆရာ)

တစ်စက္ကန့်မှ မနားရအောင် ဇာတ်ဆောင်ဘဝ ပညာတော်ဘဝနဲ့
လိုက်ဖက်ညီဖို့ ကြိုးစားခဲ့ရတယ်။ မိတ်သစ်မိတ်ဟောင်း စုံလွန်းလှတယ်။

တစ်ခု ထူးခြားတာက လူတစ်ယောက်ဟာ မိမိဘဝမှာ ဘုရား
တရား ကြိုးစားအားထုတ်သူတွေအတွက် နတ်ပြည်၊ ဗြဟ္မာပြည်မှာ
မိမိတို့တွေ ဘယ်လို ဘယ်နယ် တည်ဆောက်နေတယ် ပြောဆိုနေတတ်
ကြပါတယ်။ တချို့က နတ်ရထားက လာခေါ်နေတယ်...။ ဘာညာ
ပြောကြပါတယ်။

ဒီလိုပါပဲ မိမိတို့အထဲ ရောက်သွားတဲ့အခါ အဝတ်တစ်ထည်

ကိုယ်တစ်ခုပါ ဘာဆိုတာမှ မပါခဲ့ကြတော့ပါဘူး ဆိုပါတော့။ တိုက်တာ၊
အိမ်ယာ၊ ကား၊ တယ်လီဖုန်း၊ စည်းစိမ်ဥစ္စာ ဆိုပါတော့...။

အဲဒီမှာ သိသာတာက မိမိလုပ်ခဲ့တဲ့ အလုပ်အစဉ်အလာဟာ
ဒီမှာလာရိုက်ခတ်တော့တယ်ဆိုတာပါပဲ။ မိမိကို ဘယ်လိုအသိအမှတ်
ပြုကြတာပဲ...။ ဘယ်လိုဆက်ဆံကြတာလဲ...။ အထာထားကြတာလဲ
ဆိုတာပါပဲ...။

ဒါမျိုးကို အဲဒီအထဲ မရောက်ဖူးရင် မကြုံဖူးရင် ဘယ်လိုလုပ်
သိရ ခံစားရမှာလဲ...။

ဘဝမှာ သေဖူးဖို့ လွယ်မလား။ ရှင်လျက်နဲ့ သေဖူးတယ်ဆိုတဲ့
အတွေ့အကြုံရှိသူဟာ သေဖူးတဲ့ အရသာနဲ့ ရှင်ရတဲ့ အရသာကို ဘယ်လို
မသိဘဲ နေပါ့မလဲ ဆိုတာပါပဲ။

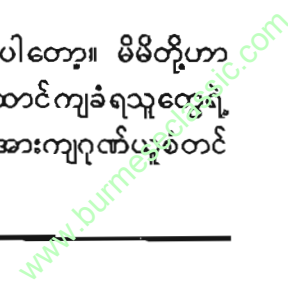
မိမိအထဲက လွတ်လာတော့ အပြင်မှာတုန်းက ဖတ်ခဲ့ရတဲ့
ဆရာမြသန်းတင့်ရဲ့ ကံကောင်းဝတ္ထုပဲက အမှာကို သတိရတယ်။
ပြီးတော့ ကျွန်တော် ဆက်၍ရေးချင်သော ဝတ္ထုများထဲက...

လူဟာတစ်ယောက်ထဲနေရတဲ့အခါ ပိုပြီး ခွန်အားရှိလာတယ်
ဆိုတာမျိုးတွေကို ပိုမိုနားလည်လို့ လာခဲ့တယ်။

တစ်ထိုင်ထဲ ဇာတ်ဆောင်ပေါင်းများစွာ စရိုက်ကာရိုက်တာ
တွေ အများအပြားတွေကို တပြုတမ တွေ့ရှိခံစားခဲ့ရပါတယ်။

ထူးရင်းထူး မထူးရင် ရူးဆိုတဲ့ လောကရဲ့ ပေးဆပ်မှုတဝန်ကို
ခံစားရင်ဆိုင်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒါတွေဟာ အမြတ်တွေချည်းပါပဲ ဆိုပါတော့။ မိမိတို့ဟာ
ထောင်အကြောင်း နယ်ချဲ့လက်ထက်က ထောင်ကျခံရသူတွေရဲ့
အကြောင်းကို တလေးတစား တအံ့တဩ အားကျရုဏ်းပူဖွယ်တင်
စံပြုခဲ့ကြရတယ်။

မမျှော်လင့်ဘဲ မိမိတို့ဟာ အဲဒီအထဲ နှောဝင်ခွင့်ရခဲ့တယ်။
မရူးမနှမ်း မဖောက်မပြန် မသွေမဖယ်ဘဲ သင်တန်းပြီးတဲ့အထိ
ကြမ်းတမ်းတဲ့ အဲဒီသင်တန်းတက်ရောက်ပြီး ဒီဂရီတစ်ခုကို ရယူနိုင်ခဲ့တာ
ဟာလဲ မိမိအတွက်ရော မိမိကိုယ်စားပြုရာ ဒေသနယ်ပယ်အတွက်ရော
ဂုဏ်ယူမယ်ဆိုရင် ဂုဏ်ယူစရာပါပဲ...။

ဘာကြောင့်ဆို ဟိုမှာက မိမိတို့ဟာ အများကို ကိုယ်စားပြုရတဲ့
ပုဂ္ဂိုလ် အလိုလို ဖြစ်နေခဲ့ရလို့ပါပဲ ဆိုတာပါ...။

မိမိမိတ်ဆွေတစ်ဦးက ဒီလိုပြောဖူးတယ်။ “ရေတွင်းထဲ ကျသွား
ခဲ့ရင် မြေကြီးနဲ့ ခြေထောက်မတွေ့မချင်း အပေါ်သို့ ပြန်မတက်နိုင်တော့
ဘူးဆိုတယ်။ အဲဒီနက်လှတဲ့ ရေတွင်းရဲ့ မြေကြီးနဲ့တွေ့မှပဲ အဲဒီမြေ
ခြေကန်ကြီး ရေပေါ်ပြန်တက်နိုင်တယ် ဆိုခဲ့တယ်” မဟုတ်လား...။

မိမိရေပေါ် ခြေကန် ပြန်တက်နိုင်ခဲ့တယ်။
ပြီး... အမှောင် နံရံရဲ့ အပြင်ရဲ့ဖက်အလင်းဘက်ကို မိမိ ရောက်ခဲ့
ရတယ်။

“ပစ္စည်းဥစ္စာ ဆုံးရှုံးသောအခါ ဘာမျှမဆုံးရှုံး...။ ကျန်းမာရေး
ဆုံးရှုံးသောအခါ တစ်စုံတစ်ခု ဆုံးရှုံး၏။ အကျင့်စာရိတ္တ ဆုံးရှုံးသောအခါ
အားလုံးဆုံးရှုံး၏”
(Anonymous)

မိမိဘက်က အာမခံရဲ့ပါတယ်။ မိမိအကျင့်စာရိတ္တအရာမှာ ဘာမှ
မဆုံးရှုံးခဲ့ပါဘူး။

အထဲလောက အနှစ်ပ...
အပြင်လောက လှပေစွာ...
မိမိအပြင်ရောက်တဲ့အခါ ပြောင်းလွဲသွားတဲ့ လူနေမှုနဲ့ မိမိရဲ့
တည်ဆောက်လာတဲ့ ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးနဲ့ တိုက်ဆိုင်လေ့လာ ထိစပ်

ကြည့်တဲ့အခါ သိပ်ကိုအံ့သြစရာ ကောင်းလှပါတယ် ဆိုတာပါပဲ...။
ဘာနဲ့မှ လဲယူလို့မရနိုင်တဲ့ သင်ခန်းစာတွေပါ...။

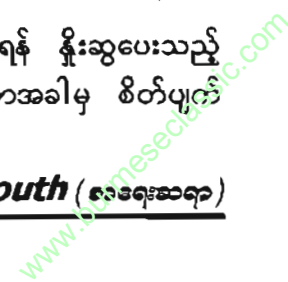
“အတွင်းထဲကအကြောင်းတွေတော့ မရေးပါနဲ့ဗျာ”
သူငယ်ချင်းတစ်ယောက်က အကြံဉာဏ်ပေးပါတယ်။ စိုးရိမ်
စိတ်နဲ့ပါ...။ ဘဝမှာ ရှင်တာလဲ မဆန်းပါဘူး။ သေတာလဲ မဆန်းပါဘူး။
ဒါအတွက် ကြောက်စရာ မဟုတ်ပါဘူး။ တကယ့်ကြောက်စရာက
နာမည်သေမှာ သမိုင်းသေမှာ တကယ့်ကို ကြောက်စရာ ကောင်းလှပါ
တယ်။

မိမိကိုလုပ်တဲ့၊ မိမိကြုံတွေ့ခဲ့ရတဲ့ အဲဒီအသက်ရှင်ပြီး နာမည်
သေနေတဲ့သူနဲ့ သူတို့တွေရဲ့ဘဝဟာ သိပ်ကို ကြောက်စရာ
ကောင်းလှတယ်။

ဘာနဲ့တူသလဲဆိုတော့ မိန်းမသားမှာ (ပြည့်တန်ဆာ)နဲ့ မိန်းမချင်း
တူပေမယ့် ပြည့်တန်ဆာမနဲ့ သာမန်မိန်းမ ဘယ်လိုနှိုင်းယှဉ်လို့ ရမှာလဲ...
ဒီလိုပါပဲ...။

အဲဒီလူတွေဟာ လူတစ်ယောက်လိုပဲ ပြောနေဆိုနေလုပ်နေ
ကိုင်နေကြတာပါပဲ...။ ဒါပေမဲ့ ဘာတရား ဘာသစ္စာ ဘာကျင့်ဝတ်
ကိုယ်ကျင့်သီလ သမိုင်းအစဉ်အလာ အဘိဓမ္မာပေါ်မှာမှ တည်ဆောက်
ထားတာ မဟုတ်လေတော့ အားလုံးဟာ ဓမ္မန္တရာယံပါဆိုတာတွေပါပဲ။
ထားပါတော့...

“ရှုံးနိမ့်မှုသည် အားသစ်ဖြစ်ပေါ်စေရန် နှိုးဆွပေးသည့်
အားဆေးတစ်ခုဖြစ်သည်မှလွဲ၍ ဘယ်သောအခါမှ စိတ်ပျက်
အားလျော့မှု ပေါ်ထွက်ရာ မဖြစ်သင့်ပေ”

အတွင်းအကြောင်း မရေးဖို့ ပြောသူကိုတော့ မိမိက ဥပမာတစ်ခု ပေးရတယ်။ ဘာလဲဆိုတော့ မိမိတို့အရပ်မှာ။ ငါးစည်အကမှာ၊ ငါးစည် ရှာဖို့အတွက် ဇောကပ်နေတဲ့သူဟာ အိမ်ကအထွက်မှာ သူ့မျက်လုံး ဆီးပင်ကိုင်းမှာ သွားချိတ်တော့ မျက်လုံးက အပြင်ရောက်သွားတယ်။ အဲဒီမှာ ကမန်းကတန်း မျက်လုံးပြန်အတပ်မှာ မျက်လုံးဟာ ပြောင်းပြန်တပ်မိပြီး အထဲက ကလီစာတွေ ဘယ်သူမှ မမြင်ရတာတွေ မြင်နေခဲ့ရတယ် ဆိုတာမျိုးပါပဲ...။

မိမိပြောတဲ့ ဥပမာကို သူငယ်ချင်းက သဘောကျပါတယ်။ အဲဒီမှာ မိမိက...

“အထဲအကြောင်း မရေးပါဘူး။ အပြင်အကြောင်း ရေးရင် ကောဗျာ” မိမိက စလိုက်တော့...

“ဟာ.. မလုပ်ပါနဲ့.. မလုပ်ပါနဲ့”

ခုတော့ စိတ်ဝင်စားစရာ ကောင်းလှတဲ့ လောကပါပဲ.. မိမိ ကင်းကွာနေတဲ့ ကမ္ဘာမြေဟာ အားလုံးအသစ်အဆန်းတွေ၊ စရိုက်တွေ လက္ခဏာတွေ၊ လေ့လာစရာတွေ အံ့ဩစရာတွေနဲ့ ပြည့်သိပ်လို့နေတယ်။ လူသစ်ကမ္ဘာသစ် မူအသစ် အသစ်တစ်ဖန် မွေးဖွားရှင်သန်လာရခြင်းတွေ အရောင်တွေ အသွေးတွေ အံ့ဖွယ်စိန်ခေါ်ချက်တွေနဲ့ ပြည့်သိပ်လို့နေတယ်။

မိမိတို့ဟာ မပြည့်ဝမှုဆိုတဲ့ စိန်ခေါ်ချက်တွေနဲ့ လူးလဲနီးထ လူလားမြောက်လို့ လာခဲ့တယ်။

ဒီစိန်ခေါ်ချက်ဟာ ဘဝအတွက် တွန်းအားပဲ..။ မိမိတို့ဟာ ပင်လယ်ကမ်းခြေမှာ လှိုင်းကစားခဲ့ရသလိုပါပဲ..။ လှိုင်းကြီးလေ လှိုင်းကစားရတာ ပျော်စရာကောင်းလေပေါ့..။ ဘဝတာ ဆိုတာလဲ ဒါပဲလေ...။ မပြည့်ဝမှုဆိုတာ ပြည့်ဝအောင်လုပ်ဖို့ စိန်ခေါ်ချက်ပဲ မဟုတ်လား...။

“မအောင်မြင်ခင် ရှုံးနိမ့်မယ်။ ရှုံးနိမ့်မှုဟာ ဘာလဲ။ ပညာယူစရာ နဲ့ ပိုပြီးကောင်းအောင် ဖြစ်လာဖို့အတွက် ဦးဆောင်တဲ့ ပထမမြေလှမ်းက လွဲပြီး တခြားဘာမှ မဟုတ်ဘူး”

Wedell Phillips (စာရေးဆရာ)

ဘာဖြစ်လဲ ဒီလိုပါပဲ...။

မတတ်ဖူးဆိုတာ တတ်အောင်လုပ်ဖို့အတွက် စိန်ခေါ်ချက်ပဲ မဟုတ်လား။

မိမိ ဒါနဲ့ပတ်သက်ပြီး မိမိတို့အရပ်က လူငယ်တစ်ယောက် အဲဒီ စာအုပ်ရောင်းသူတစ်ယောက်ကို မိမိက အကြံဉာဏ် ပေးဖူး ပါတယ်။

“မင်း စာအုပ်ရောင်းပါနဲ့ကွာ.. စာအုပ်ထုတ်ပါ.. မင်း အရည်အချင်းနဲ့ဆို ထုတ်ဝေသူလုပ်ဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်”

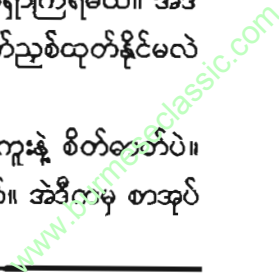
“ကျွန်တော့်မှာ ငွေကြေးမှ မရှိတာဘဲ အစ်ကိုရာ”

“ငွေက အကြောင်းမဟုတ်ပါဘူးကွာ”

“ဗျာ”

သူ အံ့ဩသွားတယ်။ မိမိက ပြောပြရတယ်။ ငွေမရှိဘဲနဲ့ ထုတ်ဝေသူ လုပ်မယ်ဆိုတဲ့ ရည်ရွယ်ချက်က မိမိမှာ ရှိရမယ်။ ငွေက ဘယ်လောက် ကုန်ကျမယ်။ အဲဒီအတွက် ဘယ်လိုရှာကြံရမယ်။ အဲဒီ အတွက် ခွန်အားဉာဏ်အား ဒီနှစ်ခုကို ဘယ်လောက်ညစ်ထုတ်နိုင်မလဲ ဆိုတာမျိုးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိမိတို့ စာတစ်အုပ်ကို ရေးတယ်။ ဒီစိတ်ကူးနဲ့ စိတ်ဓာတ်ပဲ။ အဲဒီအပေါ်မှာပဲ စာအုပ်က ဖြစ်ပေါ်ရေးဖြစ်လာတယ်။ အဲဒီကမှ စာအုပ် ထွက်ပေါ်လာတယ် မဟုတ်လား။

ရှိမှဖြစ်မှဆိုရင် ဘယ်တော့မှ လုပ်ဖြစ်ကြမှာ မဟုတ်ပါဘူး ဆိုပါတော့။ ထုတ်ဝေပေးမယ့်သူရှိမှ စာအုပ်ရေးမယ်ဆိုရင်...

ထုတ်နိုင်တဲ့ အင်အားရှိမှ စာရေးမယ်ဆိုရင် ထားပါတော့... ရေးတဲ့စာအုပ်နဲ့ ထုတ်မယ့် ငွေကြေး သဟဇာတဖြစ်ဖို့ ချိန်ကိုက်မှုတို့ ဘယ်တော့မှ ကွက်တိဖြစ်နိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး။

ဆိုလိုတာက စာတစ်အုပ်ဟာ သုံးသိန်းလောက်ရှိလို့ စာအုပ် ဖြစ်ချင်မှ ဖြစ်မယ်။ ကုန်မှာက ငါးသိန်း ဒီလိုပဲ ငွေအား လူအား စိုက်ထုတ်နေမှာပဲ...။

လောကမှာ ပုံသေကွက်တိ ဘယ်တော့မှ ဖြစ်နေမှာ မဟုတ်ပါဘူး။

မိမိသားချင်းတစ်ယောက်ဖြစ်တဲ့ ပညာတတ်ဆရာတစ်ယောက် က “ကျွန်တော် စိတ်ညစ်မခံနိုင်ဘူး” ဆိုပြီးတော့ မိမိကို ပြောဖူးပါတယ်။ ဆိုလိုတာက သူက အေးအေးချမ်းချမ်းနဲ့ပဲ ဘဝမှာ နေချင်တဲ့ သဘောမျိုး ပြောတယ်။ သူရောက်နေတာကတော့ အထဲမှာ။ အဲဒီလိုပဲ ဘဝဆိုတာကို ဒါကြောင့် မိမိက ပြောလိုက်တယ်။ “စိတ်ညစ်မခံနိုင်ရင် ဘာတာဝန်မှ ယူနိုင်မှာ မဟုတ်ဘူး” လို့ ပြောလိုက်ပါတယ်။ “ဘာမှ ဖြစ်လာမှာလဲ မဟုတ်ဘူးလို့” လဲ ပြောလိုက်တယ်။

ကြည့်လေ လူကြီးလုပ်တယ်။ သာရေးနာရေး လူမှုရေးတွေနဲ့ ဘယ်လိုလုပ် ကင်းမှာလဲ...။ ဒါကို တတ်နိုင်သလောက် မှန်မှန်ကန်ကန် ဖြေရှင်းနိုင်ရေးကပဲ မိမိရဲ့တာဝန် မဟုတ်ပါလား။ ဒါပဲ အရည်အချင်းပဲ မဟုတ်ဘူးလား။

တစ်ခါတလေ လူမှာ ငွေတွေလဲ အများကြီး ရှိတတ်ပါတယ်။ လက်ထဲရှိတော့ သိမ်းဆည်းရတာ ဘယ်လောက်ခက်လဲ...။ အဲဒီအတွက် ပြန်ဆပ်ဖို့ ပြန်ပေးဖို့ ဖြန့်ဝေသုံးစွဲ ဖလှယ်လုပ်ဆောင်ရတာပဲ...။ အဲဒီမှာ

ယုံကြည်ရတဲ့သူ မယုံကြည်ရတဲ့သူ လူလိမ်လူကောက်တွေတွေ့ရ ပေါ်လာရတယ်။

တကယ်က လူဟာ ငွေနဲ့ ဆက်ဆံကြည့်ရင် အများစုက ကိုယ်ရည်ကိုယ်သွေးတွေ ပေါ်လာကြတော့တာပဲ မဟုတ်လား။

ဘဝမှာ ဘာမှ အလွယ်မရဘူး။ လွယ်တာ မရှိပါဘူး။ ဒါပေမဲ့ အားလုံးကို အခက်ချည်းပဲလဲ တွေးစရာ မလိုပါဘူး။ အခြေအနေပေါ်မှာ မူတည်ပြီး ဖြတ်သန်းသွားရတဲ့ ခေတ်မီတဲ့ ခရီးသွားတစ်ယောက် ဖြစ်နေ ဖို့ပဲ လိုပါတယ် ဆိုတာပါပဲ...။

ဒါကြောင့် မိမိက ထိုသူကို ဥပမာတစ်ခု ပေးလိုက်ပါတယ်။

လူဟာ အိမ်ဆောက်မယ်ဆိုပါတော့ကွာ... အဲဒီမှာ မိမိမှာ ဆယ်သိန်းရှိလို့ ဆယ်သိန်းတန် ဆောက်မယ့်အိမ်က တစ်မျိုး၊ ဆယ်သိန်းပဲ ရှိတယ်။ သိန်းတစ်ရာတန် အိမ်ဆောက်မယ့်ပုံစံကတစ်မျိုး... တစ်ပြား မှ မရှိတဲ့ သင့်တော်တဲ့ အိမ်တစ်လုံးကို ဖြစ်သလို ရှာကြံဆောက်လုပ်မယ်။ ဒါကတမျိုး။ ဒါတွေဟာ အားလုံးစိတ်ကူးပေါ်မှာ အခြေခံရတယ်။ စွမ်းအားညစ်ထုတ်မှုပေါ်မှာ အကောင်အထည် ဖြစ်ပေါ်လာရတယ် ဆိုတာကို မိမိက သူ့ကို ပြောပြလိုက်တယ်။

ဒါပဲ...။ ခေါင်း... ခေါင်းဟာ ရတနာအိုးပဲ... ခေါင်းထဲကလဲ လူဟာ သုံးမကုန်တဲ့ ရတနာတွေ ညစ်ထုတ်လို့ ရတယ်။

ခန္ဓာထဲက ခွန်အား လူမှာ လိုအပ်သလောက်ကို ထုတ်လုပ်လို့ ရတယ်။

တကယ်ကတော့ လူတွေဟာ စွမ်းအားကို တခြားမှာ သွားရှာ နေတတ်ကြတာ များတယ်။

တကယ်က စွမ်းအားအစစ်ဟာ မိမိဆီမှာပဲ ရှိနေကြတယ် ဆိုတာပါပဲ။

မိမိတို့ ဘယ်လောက်အားစိုက်မလဲ... ဘယ်လောက် ဖြန့်ကျက် ကျယ်ပြန့်သလဲ။ ဘယ်လောက် လိုချင်သလဲ... ဘယ်လောက် ပေးဝယ်မလဲ... ဘယ်လောက် ဖြစ်ချင်သလဲ... ဘယ်လောက် ရယူချင်သလဲ... ဘယ်လောက် ပေးဆပ်နိုင်သလဲ ဆိုတာပါ...။

ဟာသ ဥပမာတစ်ခု ပြပါရစေ...။

တစ်ခါက ဆိုပါတော့... ရှေ့နေနှစ်ယောက်တို့ဟာ သစ်ပင် အောက်မှာထိုင်ပြီးတော့ အရက်သောက်လို့ နေနေကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ သူတို့မှာ မြည်းစရာ အမြည်းမရှိဘဲဖြစ်လို့ နေပါတယ်။ အဲဒီမှာ သစ်ပင်ပေါ်မှာတော့ ဝက်အူချောင်းကို ကိုက်ထားတဲ့ ကျီးကန်း ကို မြင်လိုက်ရပါတယ်။

ကျီးကန်းထံက အဲဒီဝက်အူချောင်းကို ဘယ်လိုရအောင် လုပ်ရ မလဲ ဆိုတာကို ရှေ့နေတစ်ယောက်က စဉ်းစားလိုက်ပါတယ်။ ဒီတော့...

“ဟေ့ ကျီးကန်း မင်းဆီမှာ ဖန်ခွက်ပါလားကွ”

“ဟင့်အင်း မပါဘူး”

အဲဒီလို ဖြေရင်းက ကျီးကန်းရဲ့ပါးစပ်က ဝက်အူချောင်း ထွက်ကျလို့ လာခဲ့ပါတယ်။

သူတို့ ဒုတိယပုလင်းကို ဖွင့်လိုက်ချိန်မှာတော့ မြည်းစရာ မကျန်တော့ ပါဘူး။ ဒါကြောင့် သစ်ပင်ပေါ်ကို ဝေ့ကြည့်လိုက်တော့ ကျီးကန်းရဲ့ ပါးစပ်ထဲမှာ ထောပတ်ခဲကို ကိုက်ထားတာကို တွေ့လိုက်ရပြန်ပါတယ်။

“ဟေ့... ကျီးကန်း မင်းဆီမှာ ဖန်ခွက်ပါလား”

ကျီးကန်းက ဘာမှမပြောဘဲ နေနေပါတယ်။

“ကျီးကန်း မင်းကော အရက်မသောက်ချင်ဘူးလား”

“သောက်ချင်တာပေါ့ဗျ”

ထောပတ်ခဲ ကျလာခဲ့ပါတယ်။ ရှေ့နေနှစ်ယောက်တို့ စားလိုက် သောက်လိုက်ကြပြန်ပါတယ်။

ဒီလိုနဲ့ တတိယပုလင်းကို ဖွင့်ကြပြန်တယ်။ မြည်းစရာ အမြည်း မရှိတော့တာကြောင့် သစ်ပင်ပေါ်သို့ ကြည့်လိုက်ပြန်ရာ စောစောက ကျီးကန်းဟာ ကြက်ကင်တစ်ကောင်ကို ကိုက်ထားတာကို တွေ့လိုက်ရ ပါတယ်။

“ဟေ့... ကျီးကန်း မင်းဆီမှာ အရက်ခွက်ပါလား”

ကျီးကန်းက ဘာမှမပြောဘဲ နေနေပါတယ်။

အဲဒီမှာ ရှေ့နေတစ်ဦးက သူ့အဖော် ရှေ့နေကို ပြောလိုက်တာက တော့...

“ကျီးကန်းကို သွားမစနဲ့ ဒီကောင်တော်တော်မူးနေလောက်ပြီ ကွ...”

“ဘယ်ကလာမူးရမှာလဲ အရက်ဖြင့် ပေးမသောက်ဘဲနဲ့များ” လို့ ကျီးကန်းက မကျေမနပ် ပြောလိုက်ရာက ကြက်ကင်ပါ ပြုတ်ကျလာခဲ့ ရတယ် ဆိုတာပါ...။

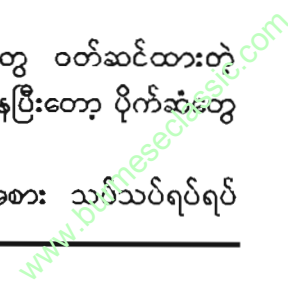
ဒါက အတုယူဖို့တော့ မဟုတ်ပါဘူး။ လိုရင်ကြံဆနည်းလမ်း ရတယ်ဆိုတာ ဥပမာကို ပြတာပါ...။

နောက်ဥပမာတစ်ခုကိုလည်း တင်ပြပါရစေဦး...

ဒီလိုပါ...

စုတ်ပြတ်နံ့ချာလှတဲ့ အဝတ်အစားတွေ ဝတ်ဆင်ထားတဲ့ လူတစ်ဦးဟာ လမ်းသွားလမ်းလာတွေထဲက နေပြီးတော့ ပိုက်ဆံတွေ တောင်းခံလို့ နေနေပါတယ်။

အဲဒီမှာ သားနားခုံညားပြီး အဝတ်အစား သပ်သပ်ရပ်ရပ်

ဝတ်ဆင်ထားသူတစ်ဦး လျှောက်လှမ်းလို့ လာခဲ့ပါတယ်။

“နောင်ကြီးရယ် စားစရာမရှိလို့ စေတနာရှိသမျှ မစပါခင်ဗျာ”

“မပေးနိုင်ပါဘူး.. မင်းကို ငါးဒေါ်လာလောက် ပေးကြည့်ချက်ချင်း မင်းအရက်သောက်ပစ်မှာ”

“ကျွန်တော် အရက်မသောက်တတ်ပါဘူးခင်ဗျား”

“မသောက်လဲ မင်းဖဲရိုက်ပစ်မှာပေါ့ကွ”

“ကျွန်တော် အလောင်းအစား မလုပ်တတ်ပါဘူး ခင်ဗျာ”

“အလောင်းအစား မလုပ်တတ်ရင် မကောင်းတဲ့ မိန်းမဆီ သွားမှာပေါ့ကွ”

“ဒါလဲ ဝါသနာ မပါပါဘူးခင်ဗျာ”

သားနားခုံညားတဲ့ အဝတ်ဝတ်ဆင်ထားတဲ့သူဟာ တောင်းရမ်းနေတဲ့သူကိုသူ ခြေဆုံးခေါင်းဆုံး ကြည့်လိုက်ပါတယ်။

“အိုကေ မင်းကို ငါ ငါးဒေါ်လာပေးမယ်။ ဒါပေမဲ့ မင်း ငါ့အိမ်ကို လိုက်ခဲ့ရမယ်။ ဘာအပျော်အပါးမှ မလိုက်စားတဲ့ ယောက်ျားတွေ ဘယ်လိုဖြစ်တတ်တယ်ဆိုတာ ငါ့မိန်းမကို ကိုယ်တိုင်မြင်အောင် တွေ့အောင် ပြချင်လို့ပါ”

လဲဆိုတာမျိုးတွေ ရှိပါတယ်။

စကားပုံတစ်ခုမှာတော့ ရှိပါတယ်။ “လုပ်ငန်းတစ်ခု မအောင်မြင်သေးတာဟာ မိမိရဲ့ အားထုတ်မှု နည်းနေသေးလို့သာ မဖြစ်သေးတာ” မျိုးပဲ ဆိုထားတာလဲ ရှိပါတယ်။

အမျိုးသားနိုင်ငံများသည် လူပုဂ္ဂိုလ်တစ်ယောက်စီ ကဲ့သို့ပင် ရှင်သန်၏။ ပျက်စီးသေဆုံး၏။ သို့သော် လူ့ယဉ်ကျေးမှုကား ချုပ်ငြိမ်းပျောက်ကွက်ခြင်း မရှိနိုင်ပေ။

Mazzini (စာရေးဆရာ)

နောက်စာတစ်ပုဒ်မှာလဲ...

“ဖွင့်ဟဝန်ခံခြင်းသည် စိတ်နှလုံးကို ကြည်လင်စေ၏”

(စတော့စတေးဦး)

မိမိဟာ ဒီ(ရခိုင်လား)စာရေးရတာမှာ ပျော်နေမိပါတယ်။

ခရီးမထွက်ဖြစ်တာ ကြာခဲ့ပြီဖြစ်တဲ့ မိမိဟာ လူကိုယ်တိုင် မရောက်ဖြစ်ပေမယ့် မိမိဒေသဆီ ခရီးရောက်ဖြစ်ခဲ့လို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မိမိရေးလက်စ အဖြူဆီကပေးစာအုပ်တွေ မိမိထုတ်ရမယ့် လေထန်လှိုင်းပြင်းဘင်္ဂလားအော်(ကဗျာစာအုပ်) မိမိရေးလက်စ ရမ်းဗြဲကျေးလက်လေးတွေ...

လူကသာ ဘာမှမဟုတ်တာ တာဝန်တွေက မနည်းမနောပါလား။

တစ်သက်လုံးလဲ လုပ်ခဲ့တယ်။ ဘယ်လောက်မှတော့ အရာရောက်လှတယ် မထင်သေးပါဘူး။

ဒါပေမဲ့ နာမည်မကြီးပေမယ့် နာမည်တော့ ဆိုးဆိုးဝါးဝါး မပျက်လှဘူး ထင်ခဲ့တယ်။

မလုပ်ဘဲနေတာထက်စာရင် လုပ်နေတာဟာ အမြတ်ပါပဲ။

အောင်မြင်ပြီး စည်းစိမ်ယစ်နေတာထက်စာရင် လှုပ်ရှားရုန်းကန်နေရတာဟာ ပေးဆပ်နေတာဟာ အမြတ်ပဲ မဟုတ်ပါလား။

တကယ်တော့ မိမိဟာ တချို့အများနည်းတူပမာ ပေးဆပ်မှုကို ရယူ(မြတ်နိုး)နေသူဘဝ ရောက်နေရပြီလားလဲ မသိတော့ပါ။ မိမိဟာ ပေးဆပ်နေရတာချည်းပါ။ ဒါဆိုရင်လဲ မိမိ ကျေနပ်လှပါတယ်။

ပြီး.. မိမိချစ်တဲ့ ကဗျာ.. မိမိ အမှတ်တရ ရေးခဲ့တဲ့ကဗျာ.. လူသိနည်းပေမယ့် မိမိကဗျာတစ်ပုဒ်ကို အမှတ်တရ ဖော်ပြလိုက်ပါ

ရစေ.. ဒါဟာ မိမိဟာ မိမိ ဒေသကိုချစ်တယ်။ မမေ့ဘူးဆိုတာကိုပါ...။
 ၁၉၇၉ မှာ ရေးခဲ့ပြီး ၁၉၈၀ ခုနှစ်မှာ ထုတ်ဝေခဲ့တဲ့ ကဗျာ
 စာအုပ်ထဲက တစ်ပုဒ်ပါ...။ နာမည်ကတော့...
 ‘ကိုယ်ချစ်တဲ့ ဘင်္ဂလားအော်’ ဆိုတာပါ။

(၁)

- ◆ သတင်းစာရေးဒီယို
 နားထောင်လိုထောင် ဖတ်လိုဖတ်
 မပြတ်အမြဲလေ
 သူ့အကြောင်းတွေ ပါရမယ် ကြားရမယ်...။
- ◆ ဘင်္ဂလားအော်ပါတဲ့
 ဆန်းပြားတဲ့နာမည်ဟာ
 ကြားဖန်များလာတော့ ယဉ်ပါးသလိုပေါ့လေ
 ဒါပေမဲ့ ကြမ်းထော်ထောင့်တောင့်နေ
 နားထဲမယ် ထော်လော်ကန့်လန့်...။
- ◆ အိုဘယ့်ဘင်္ဂလားအော်
 သင့်အပေါ်မှာ
 သူ့သူငါငါ ဘာဖြစ်လို့လဲ
 သင့်ကိုပဲ အရေးတယူ အလေးတမူ
 တူညီစိတ်ဝင်စားကြတာလဲနော်
 အော်.. သင်ငြိမ်တော့လဲ ငြိမ်တဲ့အကြောင်း
 အော်.. သင်ထန်တော့လဲ ထန်တဲ့အကြောင်း
 သတင်းပေါင်းစုံ ဖြစ်ကြောင်းကုန်စင် တပုံတပင်

သင်တို့ငါတို့တွေ သိစေကြားစေ
 ဖန်တီးလှုံ့ဆော်ပေးနေပါသလေ
 (ဪ) ဘင်္ဂလားအော်ပင်လယ်
 (ဟယ်) ဒီလောက်တောင် ရှိလှတာ
 ဘာဖြစ်လို့လဲ တကတဲရယ်
 ကဲ.. ဒီတော့ကာ
 သင်ဟာ ရိုးတာလား ဆန်းတာလား
 ဖျက်တာလား ဆီးတာလား
 ကွဲကွဲပြားပြား ခွဲခွဲခြားလေ
 တို့တွေ ဆန်းစစ်ကြည့်လိုက်တဲ့အခါ...။

(၂)

ဟယ်.. ဘွာဘွာ
 တကယ့်တကယ်မှာတော့ သင်ဟာ ရိုးရိုးသားသားကလေးရယ်ပါ
 ကဲ ကြည့်ကြစမ်းပါလေ
 ဘင်္ဂလားအော်ပင်လယ်ရေ
 ပြီးတော့ ဘင်္ဂလားအော်ကမ်းခြေ
 ဘယ်လောက်ကို လှပါသလဲကွယ်
 ရေကြည်က စိမ်းမြနေ
 သောင်ခြေသဲမွဖြူလှ လှပရှည်မျော
 အုန်းပင်တောတန်းတွေ ညီညာရှုခင်း
 စီရီညီညာမြင်ကွင်းမှာ လေပြေလေညှင်းလေပြင်းအလာ
 (အလို) အိုစုန်းဓာတ်ပါတဲ့လေ လူတွေအတွက်အားဆေး

ပေးကမ်းစွန့်ဝေ ဘယ်အချိန်မဆို
 ကုသိုလ်သမ္မ ဝေပြုနေတယ်ဆိုပါတော့...
 အင်း... ပြီးတော့ လဲလေ တို့တတွေနဲ့
 တစ်မြေတစ်နယ် တဒေသခြား
 သွားရေး လာရေး သက်မွေးကုန်သည်
 လှေသဗ္ဗာန်သင်္ဘောအစ စပါးဆန်ရေ
 သယ်ပို့သွားလာ အခရာသင် ပင်လယ်အော်ပေါ့
 ပြီးတော့လဲလေ ဆင်းရဲနွမ်းပါး
 အစားအစာ ငါးရှာရလုပ်သား
 မိသားစုမှ ပြည်သူ့ထံပါး သားငါးပုစွန်ရှာကြံပို့ရာ
 သက်မွေးရာလေ... ဝမ်းစာရေလဲ ပင်လယ်အော်...

(၃)

- ◆ အပါးပါး
 ဒီဂရီတွေ တကယ်များ ဆားလိုင်တဲ့ပင်လယ်ရေ
 ကုန်းမြေပေါ်က ကန်ရေလိုလေ ရေသေမဟုတ်
 လှုပ်ရှားထက်သန် လှိုင်းထန်တဲ့ရေ
 မာန်ပြင်းတဲ့လေနဲ့ အမြဲတစေ
 မလွဲမသွေ ထိနေတွေ့နေ
 ကြံ့ခိုင်နေတဲ့ ပင်လယ်အော်...
- ◆ သံသဲမဲမဲ တကတဲ
 ရဲစိတ်ရဲမာန် သင့်စွမ်းမာန်နဲ့
 ထန်ချင်သလောက် ထန်လိုက်စမ်း...

ငိုက်မြည်းမနေ သက်ဝင်နေအောင်
 ကြံဆောင်မာန်ပြင်း တင်းလိုက်စမ်း...

(၄)

- ◆ ဘင်္ဂလားအော်ပင်လယ်
 ဟယ် လေထန်လှိုင်းကြီး သည်းသည်းထန်ထန် ဖိနှိပ်ဟန်ကို
 အာခံတော်လှန် အားမာန်သို့ပြောင်း
 မထောင်းမတာ မဖြုံပါလေ
 အို မဟာဆိုင်ကလုန်း မာန်ဟုန်ဒီရေ
 စွမ်းမာန်တွေကို ကမ်းခြေနေသမား
 တို့များမမူ စုပေါင်းအားနဲ့ ရပ်တည်ခဲ့
 အောင်ခဲ့နိုင်ခဲ့ ယနေ့တိုင်...

(၅)

- ◆ တကယ်ဆိုမူ
 ကမ်းခြေသူတို့ တူညီစိတ်ထား
 နိုးကြားလုံ့လ ထစေပွားစေ
 နိုးဆော်နေတဲ့ တကယ့်ရဲဘော်ပင်လယ်အော်...

(၆)

- ◆ ကဲ သဲသဲမဲမဲ
 လဲလဲပြိုပြို မမူလိုပါ
 အို မဟာဆိုင်ကလုန်း မာန်ဟုန်လှိုင်းဂယက်

ဆူပွက်မာန်ပြင်း ဘင်္ဂလားအော်
 ကြွေးကြော်မာန်ဟုန် သိမ့်သိမ့်တုန်လဲ
 မဖြုံစိတ်စွဲ ရဲရဲတောက်
 မကြောက်မရွံ့ နောက်မတွန့်ပဲ
 တို့စိတ်ထဲမှာ ထူးကဲယမုန်သီတာ
 အလင်္ကာတေး ငြိမ့်အေးရွှင်ချို
 အို ကိုယ်တို့ချစ်တဲ့ ဘင်္ဂလားအော်
 ချစ်ဖော်မိတ်ဆွေ
 သေဖော်ရှင်ဖက် တက်ကြွစရာ
 မဟာအားဆေး လှုံ့ဆော်တေးမို့
 အားမွေးတက်ကြွ နိုးထကြလေ နိုးထကြ...။

(အစီအစဉ်အားဝင်လမ်းအောင်သို့ နီးညွတ်လွှာ)

ပြီးတော့...

မြန်မာ့စွယ်စုံကျမ်းအတွဲ(ဂ)

၁၉၆၃ ထုတ်မှာတော့ ခုလို ရေးထားတာ မှတ်မိသမျှ

အမှတ်တရ ဖော်ပြလိုက်ပါရစေ...။

ဘင်္ဂလားအော်အကြောင်းပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

**** **

ဘင်္ဂလားအော်

ဘင်္ဂလားအော်ဟာ ထိပ်ပိုင်းချွန်ပြီး အောက်ပိုင်းက တြိဂံ ပုံသဏ္ဍာန်ရှိတဲ့ အိန္ဒိယသမုဒ္ဒရာမြောက်ပိုင်း ရေပြင်ဒေသပဲ ဖြစ်တယ်။

အရှေ့ဖက်မှာ ပါကစ္စတန်၊ မြန်မာ၊ ယိုးဒယားနဲ့ မလ္လာယုနိုင်ငံတွေ ရှိတယ်။ အနောက်ဖက်မှာ အိန္ဒိယနိုင်ငံတို့ ရှိပါတယ်။ တောင်ဘက်သို့ သီဟိုဠ်ကျွန်းနဲ့ ဆူမတြားကျွန်းတို့အထိ ကျယ်ပြန့်ပါတယ်။

ဘင်္ဂလားအော်တွင်းသို့ စီးဝင်တဲ့ မြစ်ကြီးတွေမှာ မြောက်ဘက်က ဂင်္ဂါမြစ်နဲ့ ဗြဟ္မပုတ္တရမြစ် အနောက်ဖက်က မဟာဒီ ဝိဒါဝရီး ကစ္စနားနဲ့ ကော်ဗရီမြစ် အရှေ့ဘက်က ဧရာဝတီမြစ်တို့ဖြစ်တယ်။

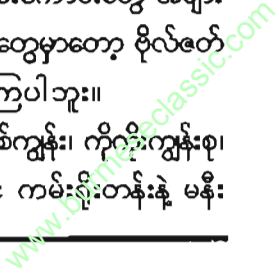
ဂင်္ဂါမြစ်ဝနဲ့ ခပ်လှမ်းလှမ်းမှာ ရေမြုပ်သောင်ခုံကြီး တဖြည်းဖြည်း ကျယ်ကျယ်ပြန့်ပြန့် ဖြစ်ထွန်းတည်ရှိပါတယ်။

ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်းရဲ့ အဆက်ဖြစ်ပြီးတော့ ဘင်္ဂလားပင်လယ် အော်အတွင်းမှာ ကျွန်းအဖြစ် ပေါ်နေတဲ့ ကပ္ပလီကျွန်းနဲ့ နီကိုလာကျွန်း တိုက်မှာ ပေခြောက်ရာခန့်သာ နက်တဲ့ရေပြင်ဒေသ ရှိပါတယ်။

ဘင်္ဂလားအော်ကမ်းရိုးတန်းအနီးရှိ ထင်ရှားတဲ့ မြို့ကြီးတွေမှာ ကာလကတ္တား၊ ရန်ကုန်နဲ့ မဒရပ်မြို့တွေ ဖြစ်ကြပါတယ်။

အရှေ့ဘက် ကမ်းရိုးတန်းမှာ မြန်မာနိုင်ငံကနေ စစ်တွေ၊ မော်လမြိုင်နဲ့ ရန်ကုန်မြို့တွေ အပါအဝင် ဆိပ်ကမ်းကောင်းတွေ အများ အပြား ရှိလေတယ်။ အနောက်ဖက် ကမ်းရိုးတန်းတွေမှာတော့ ဗိုလ်ဇော် ဂပတ်မြို့က လွဲပြီး ဆိပ်ကမ်းကောင်းတွေ မရှိကြပါဘူး။

ကပ္ပလီနဲ့ နီကိုလာကျွန်းတွေအပြင် ပရီပါရစ်ကျွန်း၊ ကိုဂိုးကျွန်းစု၊ မြိတ်ကျွန်းစု စတာတွေ ရှိပါတယ်။ မြန်မာနိုင်ငံ ကမ်းရိုးတန်းနဲ့ မနီး

မဝေးမှာ တည်ရှိနေတဲ့ ဒီကမ်းရိုးတန်းနဲ့ မနီးမဝေးမှာ တည်ရှိနေတဲ့ မာန်အောင်ကျွန်း စတဲ့ တချို့ကျွန်းငယ်ကလေးတွေမှာ နဂါးပွက် အိုင်တွေ ရှိပါတယ်။

ဘင်္ဂလားအော်အတွင်း ရာသီဥတုဟာ အပူဝင်ရာသီဥတု မျိုးတွေပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဒါကြောင့် ဆောင်းအခါမှာ အရှေ့မြောက်မှတ်သန်လေ တိုက်ပြီး တော့ နွေအခါမှာ အနောက်တောင်မှန်သန်လေ တိုက်ခတ်တတ်ပါတယ်။

(၄၆၆စာ ၁၀၉)

သေးလ်ဆိုတဲ့ ဂရိပညာရှိကြီးကို “လူ့အတွက် အခက်အခဲဆုံး အရာဟာ ဘာလဲ” လို့ အမေးခံရတဲ့အခါ သူက “ကိုယ့်အကြောင်းကို သိရေးပါ” လို့ ပြန်ဖြေခဲ့တာ ဖတ်ဖူးခဲ့ပါတယ်။

Diogenes

မိမိတို့ဟာ ကိုယ့်ဒေသ ကိုယ့်ပတ်ဝန်းကျင်ကို အထင်မသေး ကြဖို့ပါ.. ချစ်ခင်လေးစား တန်ဖိုးထားကြဖို့ပါပဲ...။

တစ်ဆက်တည်းမှာပဲ...

“ကိုယ့်ကိုယ်ကို အထင်ကြီးကိုးကွယ်တဲ့ ဘဝင်သမားဟာ နေမင်းကြီး ထွက်လာတာ သူတွန်တာ နားထောင်ဖို့လို့ ထင်တဲ့ ကြက်ဖန့် တူတယ်”

Gearge Elliot Adam Bede

အသေးအဖွဲ့ကို လေးစားတဲ့ အပြုအမူလေးတွေဟာ လူ့ဘဝကို သာယာချိုမြစေပါတယ်။ ကြီးမားတဲ့ ဂါရဝပြုမှုတွေဟာ လူ့ဘဝကို မြင့်မြတ်တင့်တယ်စေတယ်။

Franklin

မိမိဟာ မိမိတို့ရဲ့ ဒေကို ချစ်ခင်နှစ်သက်ရာ သူ့ရဲ့အခြေခံမူလ ကို သိကြစေဖို့ရာ သင့်ရာကို ထပ်ဆင့် ဖော်ပြလိုက်ရတာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ဘယ်နေရာ ဘယ်ဒေသမဆို သူ့သဘာဝ သူ့အလှ သူ့အသံ သူ့ရနံ့ ဆွတ်ပျံ့နှစ်လိုမှုတွေဆိုတာ ရှိပါတယ်။ သိရှိခံစားနားလည် လေးစားတန်ဖိုးထားကြဖို့ရာသာ အခရာဖြစ်တယ် ဆိုတာပါ။

**** * * * * *

ကျောက်ဖြူခရိုင်

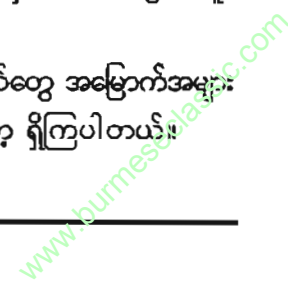
ကျောက်ဖြူခရိုင်ဟာ မြန်မာနိုင်ငံရဲ့ ရခိုင်ပြည်နယ်မှာ ပါဝင်တဲ့ ခရိုင်တစ်ခုပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ကျောက်ဖြူခရိုင်မှာ ခရိုင်ကမ်းရိုးတန်း တလျှောက် ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော် မအီချောင်းအထိ ရှည်လျားတဲ့ ကမ်းမြောင်ဒေသပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

အဲဒီကမ်းရိုးတန်းရဲ့ အနောက်ဖက်မှာ ရမ်းဗြဲကျွန်း၊ မာန်အောင် ကျွန်းနဲ့ ကျွန်းငယ်တွေ အမြောက်အများတို့ ပါဝင်ပါတယ်။

နယ်နိမိတ်အနေနဲ့ မြောက်ဖက်မှာ စစ်တွေခရိုင်၊ အရှေ့ဖက်မှာ ရခိုင်ရိုးမတောင်တန်း၊ တောင်ဖက်မှာ သံတွဲခရိုင်၊ အနောက်ဖက်မှာ ဘင်္ဂလားပင်လယ်အော်တို့ တည်ရှိပါတယ်။

ကျောက်ဖြူခရိုင် မြောက်ပိုင်းနဲ့ အရှေ့ပိုင်းမှာ တောင်တွေ အထူး ထူထပ်ကြပါတယ်။

တောင်ပိုင်းမှာတော့ မြစ်ငယ်ချောင်းငယ်တွေ အမြောက်အများ တို့ဟာ တစ်ခုနဲ့တစ်ခု ယှဉ်ကပ်စီးဆင်းပြီးတော့ ရှိကြပါတယ်။

ကမ်းရိုးတန်းနဲ့ ရမ်းဗြဲကျွန်းအကြားမှာ ကျွန်းငယ်ကလေးတွေ အများအပြား ရှိကြပါတယ်။ အရှေ့မြောက်ဖက်ရှိ ကျောက်ဖြူသင်္ဘောဆိပ် ကိုတော့ သဘာဝအနေနဲ့ လုံခြုံနေစေတာလဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျောက်ဖြူခရိုင်ဟာ အရှေ့ဘက်ရှိ မင်းဘူးခရိုင်နဲ့ နယ်နိမိတ် ချင်းက ဆက်စပ်ပြီး ရှိပါတယ်။ ဒါပေမဲ့ ရခိုင်ရိုးမတောင်ကြီးက ခြားပြီး ရှိနေတာကြောင့် ကူးသန်းရောင်းဝယ်ဖို့ သိပ်ကို ခက်ခဲပါတယ်။

အဲဒီရိုးမတောင်တန်းကို ဖြတ်ကျော်တဲ့ တောင်ကြားလမ်း ထွက်ပေါက်နှစ်ခုပဲ ရှိပါတယ်။

အဲဒါတွေက ဒလက်နဲ့ အမ်းတောင်ကြားလမ်းတွေပဲ ဖြစ်ကြပါ တယ်။ ဒလက်တောင်ကြားလမ်းမှာ ဖြတ်သန်းဖို့ရာ အတော်ပဲ ခက်ပါ တယ်။ အမ်းတောင်ကြားလမ်းမှာတော့ ပင်လယ်ပြင်အထက် ပေပေါင်း ၄၆၆၄ အထိ မြင့်ပါတယ်။ နွားလှည်းတွေတောင် ဖြတ်ကျော်နိုင်ကြ ပါတယ်။

ဒလက်မြစ်မှာ ဒလက်ရွာအထိ၊ အမ်းမြစ်မှာ အမ်းမြို့အထိ၊ လှေတွေနဲ့ ဆန်တက်နိုင်ပါတယ်။ ကျွန်းတွေမှာတော့ ချောင်းငယ် မြောင်းငယ်တွေ ရှိကြပါတယ်။ လှေငယ်တွေနဲ့ သွားလာနိုင်ကြပါတယ်။

ကုန်းလမ်းခရီးမှာတော့ လမ်းပန်းအဆက်အသွယ် ကောင်း ကောင်း မရှိခဲ့ပါဘူး။ (ယခင်ကပါ)

ခရိုင်အတွင်းက တောင်ကုန်းတွေမှာတော့ သစ်တောကြီးတွေ ရှိကြပါတယ်။ ပျဉ်းကတိုး၊ ကညင်စတဲ့ သစ်ကြီးတွေနဲ့ ဝါးတောကြီး၊ ကြိမ်တောကြီးတွေ ဖြစ်ထွန်းပါတယ်။

ခရိုင်သစ်ဖွင့်ခါစ အခါက ခရိုင်တစ်ခုလုံးမှာ တောတောင်

ထူထပ်လှတာကြောင့် လယ်ယာစိုက်ပျိုးဖို့ရာ နေရာတွေဟာ သိပ်ကို မရှိလှပါဘူး။

ဝိရိယကောင်းသူတွေကသာ တောကြီးတွေကို ခုတ်ထွင် ရှင်းလင်းပြီးတော့မှ၊ တာတမံတွေကို ဆည်ဖို့ပြီးတော့မှပဲ အသင့်အတင့် စိုက်ပျိုးခဲ့ကြရပါတယ်။

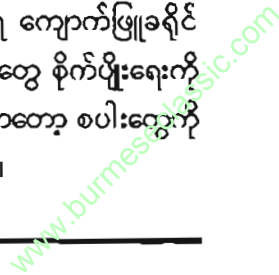
ယခုအောက်ပိုင်းအခါမှာတော့ တစ်ခရိုင်လုံး ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းပြီး လယ်ယာပြုပြင်စိုက်ပျိုးလို့ လာခဲ့ကြပါတယ်။

ခုတော့ တစ်ခရိုင်လုံး ခုတ်ထွင်ရှင်းလင်းလာခဲ့ပြီးတော့ လယ်ယာပြုပြင် စိုက်ပျိုးလို့ လာခဲ့ကြပါတယ်။ မြေပြန့်လွင်ပြင်တွေမှာ လယ်မြေတွေ အနှံ့အပြားရှိလို့ နေကြပါပြီ။

ဒါပေမဲ့ ခရိုင်နယ်နိမိတ် အကျယ်အဝန်းနဲ့ နှိုင်းစာရင်တော့ လယ်ကွက်တွေ နည်းပါးလှပါတယ် ဆိုရမှာပါပဲ။ မြေပြန့်လွင်ပြင်ဖြစ်တဲ့ မာန်အောင်ကျွန်းမှာတော့ ဆန်စပါးတွေ ကောင်းကောင်း ဖြစ်ထွန်းပါ တယ်။ ကျောက်ဖြူခရိုင်ကတော့ စပါးအကောင်းဆုံးနဲ့ အများဆုံး ထွက်ရာ ဒေသပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

မြေပုံမြို့နယ်မှာတော့ မြစ်ရေ ရောက်ရှိရာ ကမ်းစပ်မြေတွေကို ခုတ်ထွင်တိုးချဲ့ပြီးတော့ ရေကာဆည်ကြီးတွေ ပြုလုပ်ပြီးတော့ စပါးတွေ စိုက်ပျိုးလေ့ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။

အဲဒီတုန်းက ပြည်တော်သာ စီမံကိန်းအရ ကျောက်ဖြူခရိုင် အတွင်းမှာ ဆည်ကတုပ်တွေ ပြုလုပ်ပြီးတော့ စပါးတွေ စိုက်ပျိုးရေးကို အထူး ကြိုးပမ်းလျက် ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ ရှေ့နှစ်တွေမှာတော့ စပါးတွေကို ပိုမို ထွက်ရှိလာအောင်ပဲလို့ လုပ်ဖြစ်ခဲ့ကြပါတယ်။

ပြီး... မြေအိုးမြေခွက်လုပ်ငန်း၊ ငါးဖမ်းလုပ်ငန်းနဲ့ စက္ကူထိ လုပ်ငန်းတွေ အသင့်အတင့် ရှိခဲ့ကြပါတယ်။ အခြားထင်ရှားတဲ့ လုပ်ငန်း တွေကတော့ ပိုးထည်ချည်ထည်တွေ ရက်လုပ်တာ၊ ကြံသကာချက်တာ၊ ဆားချက်တာတို့ပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ခရိုင်အတွင်း စိုက်ပျိုးရရှိတဲ့ သီးနှံတွေ၊ ဆန်းစပါး၊ ကြံ၊ ဝါဂွမ်း၊ ပိုက်ဆံပင်၊ ဆေး၊ ကွမ်း၊ ခနီ၊ ငရုတ်၊ နှမ်း၊ မြေပဲ၊ ကြက်သွန်နဲ့ အုန်းပင်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ကျောက်ဖြူခရိုင်အတွင်းက ထွက်တဲ့ မာန်အောင်ကဆေး ဂန့်ဂါဆားနဲ့ ရဲကျွန်းကြက်သွန်တွေမှာ ထင်ရှားတဲ့ ထွက်ကုန်တွေပဲ ဖြစ်ကြပါတယ်။ ရခိုင်ပြည်နယ်အနှံ့အပြားကို တင်ပို့ ရောင်းချကြပါတယ်။

ခရိုင်အတွင်းမှာ ပါဝင်တဲ့ မာန်အောင်ကျွန်းမှာတော့ တောင်နီတောင် (သို့မဟုတ်) မြေနီတောင်ခေါ်တဲ့ နဂါးပွက်တောင် တစ်လုံးက ရှိလို့နေပါတယ်။

အဲဒီတောင်မှာတော့ မီးတောင်ကဲ့သို့သော ချော်ရည်မထွက်ဘဲ ရွံ့တွေထွက်ပါတယ်။ အဲဒီတုန်းက ကျောက်ဖြူမှာ ရေနံလည်း အနည်းငယ် ရပါတယ်။

ကျောက်ဖြူခရိုင်မှာ ရခိုင်မှာ ရှေးအစဉ်အလာအနေနဲ့ ထင်ရှား ခဲ့တဲ့ ရထားပွဲခေါ် ပွဲတော်တစ်ခု ကျင်းပလေ့ ရှိခဲ့ပါတယ်။ ရထားပွဲမှာ မြန်မာပြည်မကြီးမှာ ခေတ်စားပြီးရှိတဲ့ လွန်ပွဲနဲ့ သဘောချင်း တူညီ ပါတယ်။ ရထားပွဲ ကျင်းပခြင်းရဲ့ အလိုကတော့ မိုးကောင်းဖို့ စပါးနဲ့ သီးနှံစပါးတွေ ဖွံ့ဖြိုးဖြစ်ထွန်းစေဖို့ပဲ ဖြစ်ပါတယ်။

ကျင်းပပုံမှာ ဘီးလေးဘီးတပ်ထားတဲ့ ရထားငယ်တစ်ခုပေါ်မှာ ဝါပင်ပျိုတွေကို စုစည်းချည်နှောင်ပြီးတော့ စိုက်ထူရပါတယ်။ ရထား

ရှေ့နဲ့ နောက်ဖက်တွေမှာ လွန်ကြီးတစ်ချောင်းစီ ချည်ထားရပါတယ်။ လွန်ပွဲတွေမှာ ကျင်းပသကဲ့သို့ ရထားကို တစ်ဖက်နဲ့ တစ်ဖက် အနိုင်ဆွဲ ကြရတယ်။ ရထားဆွဲတဲ့အခါ အတီးအမှုတ် အကျွေးအမွှေးတွေပါ ပါဝင် တာကြောင့် ပိုမိုစည်ကား သိုက်မြိုက်လှပါတယ်။

ရထားပွဲသဘင်ကို နှစ်စဉ် တပို့တွဲလဆန်း (၁၄)ရက်နေ့ ညဉ့်က နေပြီး လပြည့်ကျော် တစ်ရက်နေ့ ညဉ့်အထိ ကျင်းပလေ့ ရှိကြပါတယ်။

တတိယညဉ့်ဖြစ်တဲ့ နောက်ဆုံးနေ့မှာ ရထားကို မီးရှို့ပြီးတော့ ပွဲကို အပြီးသပ်ရပါတယ်။

ကျောက်ဖြူမြို့ပေါ်မှာတော့ ယခုအခါ ရထားပွဲသဘင်ကို ဆင်ယင်မှု မပြုလုပ်ကြတော့ပေမယ့် ကျောက်ဖြူခရိုင်အတွင်းမှာတော့ အနှံ့အပြား ပြုလုပ်ကျင်းလှုပ်ပဲ ရှိနေခဲ့ကြပါသေးတယ်။

မြန်မာသက္ကရာဇ် (၉၅၀)ခန့်က ရခိုင်ဘုရင်မင်းရာဇာကြီးရဲ့ သားတော် မင်းခမောင်းနဲ့အတူ ဟံသာဝတီနေပြည်တော်မှာ ရှိနေတဲ့ ရခိုင်စာဆိုတော် ဥက္ကာပျံဟာ ရထားသဘင်နဲ့ စပ်လျဉ်းပြီးတော့ မင်းခမောင်းထံသို့ ဆက်သွင်းတဲ့ ဆယ့်နှစ်ရာသီ ရတုမှာတော့...

ရာသီကုံလွဲ တပို့တွဲဝယ်
လွန်းပျော်ဖွယ် ရှင်စမ္မာယ်လုရပ်မြေ
ရထားသခင် နှစ်စဉ်ငယ်ငင်သည်
လူရှင်သောင်းရပ်မြီတည့်
ပျော်ရွှင်ချီ လူတို့၌
ရာဇဋ္ဌာနေ မင်းနေပြည်ဝယ်

ကျောက်ဖြူမြို့

ပြီးတော့ ခု ရခိုင်လားမှာ ကျောက်ဖြူမြို့ဟာ မြန်မာနိုင်ငံမှာ ရခိုင်ပြည်နယ် ကျောက်ဖြူခရိုင်မှာ ရုံးစိုက်ရာမြို့ကြီးပဲ ဖြစ်ပါတယ်။ ရမ်းဗြဲကျွန်းရဲ့ မြောက်ဖက် အစွန်းသံစစ် မြစ်ဝမှာ တည်ရှိပါတယ်။

အဲဒီမြို့ဟာ ရှေးအခါက ရခိုင်ပြည်နယ်ဒေသမှာ မထင်ရှားတဲ့ တံငါရွာကလေးမျှသာ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၈၂၆ ခုနှစ်မှာ ရခိုင်ပြည်နယ် ဒေသကို အင်္ဂလိပ်တို့ သိမ်းပိုက်တဲ့အခါ ကျောက်ဖြူမြို့နေရာမှာ စစ်တပ်တွေကို ချထားခဲ့ပါတယ်။ အဲဒီအခါမှာ ကျောက်ဖြူမြို့ရဲ့ နယ်မြေဟာ စစ်တွေ သံတွဲနဲ့ ရမ်းဗြဲခရိုင်တွေအတွင်းသို့ ကျရောက်ခဲ့ပါတယ်။ အမ်းမြို့မှာ ခရိုင်ဌာနချုပ်ရုံးစိုက်ရာမြို့ပဲ ဖြစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ အမ်းမြို့မှာ ကျန်းမာရေးနဲ့ မညီညွတ်တာ။ ပင်လယ် ကမ်းခြေနဲ့ ဝေးတာတို့ကြောင့် ရှေးကစစ်တပ်တွေ ချထားခဲ့ဖူးတဲ့ ကျောက်ဖြူမြို့ကို ၁၈၃၈ ခုနှစ်မှာ ပြောင်းရွှေ့ ရုံးစိုက်ခဲ့ပါတယ်။

ရမ်းဗြဲခရိုင်နဲ့ အမ်းခရိုင်တို့ကိုလည်း ပေါင်းပြီးတော့ ကျောက်ဖြူ ခရိုင်လို့ သတ်မှတ်ခဲ့ပါတယ်။ ကျောက်ဖြူမြို့နယ်မှာ ကျေးရွာပေါင်း (၂၇၀)ကျော် ပါဝင်ခဲ့ပါတယ်။

ယခုအခါမှာတော့ ကျောက်ဖြူမြို့မှာ ခရိုင်ဝန်ရုံးစိုက်ရာ စည်ကားတဲ့ မြို့ကြီးဖြစ်လာရုံ မကပါဘူး... သင်္ဘောဆိပ်လည်း ဖြစ်လာ ပါတယ်။ ပင်လယ်ကူး သင်္ဘောကြီးတွေ ဝင်ရောက်ဆိုက်ကပ်ကြပါ တယ်။ မြို့ပေါ်မှာက ခရိုင်ဌာနချုပ်ရုံးတွေအပြင် ဆေးရုံ၊ ရဲဌာန၊ စာပို့တိုက်၊ စာသင်ကျောင်းနဲ့ ဈေးတွေ ရှိကြပါတယ်။

မြို့စည်ပင်ရေးကို ၁၈၈၅ ခုနှစ်ကစပြီးတော့ မြို့နယ်ပယ်အဖွဲ့က စီမံအုပ်ချုပ်လာခဲ့ပါတယ်။

ကျောက်ဖြူမြို့ရဲ့ အရှေ့တောင်ဖက် (၃)မိုင်ခန့်အကွာက စိုင်ခြံရွာအနီးမှာတော့ နဂါးပွက်တောင် (ခ) ရွှံ့မီးတောင်ရှိပါတယ်။ မြို့ရဲ့ အရှေ့တောင်ဖက် (၁) မိုင်ခွဲခန့်အကွာ ကညင်တောရွာအနီးက စေတီတောင်ပေါ်မှာ လျောင်းတော်မူ ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူရှိပါတယ်။

မြို့ရဲ့အနောက်ဘက် (၃) မိုင်ခန့်အကွာ ဂုံးချိန်းရွာသို့သွားတဲ့ ခရီးလမ်းမှာ ကျောက်တစ်လုံးဘုရား တည်ရှိပါတယ်။

ဒီဘုရားမှာ ကြီးမားတဲ့ ကျောက်တစ်လုံးကို ဘုံဆောင် ပြဿာဒ်လိုက်ဂူနဲ့ ရုပ်တုတော်တွေပါ အပြီးဖြစ်မြောက်အောင် ထုလုပ်မွန်းမံထားတာ ဖြစ်ပါတယ်။

လိုက်ဂူတော်နဲ့တကွ ဘုရားရုပ်ပွားတော်တွေ၊ ပန်းဆိုင်းတွေ၊ ဘီလူးရုပ်၊ နတ်ရုပ် စတာတွေရဲ့ အရုပ်ဟန်ပန်တို့ဟာ ရှေးရခိုင်တွေရဲ့ ဗိသုကာပညာနဲ့ ကျောက်ဆစ်ပညာတွေကို သရုပ်ဖော်ပြလျက် ရှိနေကြ ပါတယ်။

ကျောက်တစ်လုံးဘုရားရဲ့ တောင်ဖက် (၂)မိုင်ခန့်အကွာ ဂန့်ဂေါ် တောအရပ်မှာ ဂန့်ဂေါ်တောဘုရားလို့ ထင်ရှားတဲ့ ရုပ်ပွားတော်တစ်ဆူ ရှိပါတယ်။ အဲဒီရုပ်တုတော်ကိုတော့ ပင်လယ်ထဲက ပင့်ဆောင်ရရှိခဲ့တာ ကြောင့် ပေါ်တော်မူဘုရားလို့လည်း ခေါ်ဝေါ်သမုတ်ပြီးတော့ ကိုးကွယ် ပြကြပါတယ်။

စေတီတောင်ဘုရား၊ ကျောက်တစ်လုံးဘုရားနဲ့ ဂန့်ဂေါ်တော ဘုရားပွဲတော်တွေကို တန်းခူးလအတွင်းမှာ ကျင်းပလေ့ရှိကြပါတယ်။

၁၉၅၃ ခုနှစ်က စပြီးတော့ ဆရာဖြစ်သင် ကောလိပ်ကို ကျောင်းဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။ ၁၉၅၄ ခုနှစ်၊ ဇွန်လ (၁၇)ရက်နေ့မှာ ဥပစာ ကောလိပ်ကျောင်းကို ဖွင့်လှစ်ခဲ့ပါတယ်။

ဒီဥပစာ ကောလိပ်ကျောင်းမှာတော့ အထွေထွေဝိဇ္ဇာ ပညာရပ် တွေကိုသာမကပါဘူး။ သချာ၊ ရူပဗေဒနဲ့ ဓာတုဗေဒ၊ သိပ္ပံပညာရပ် တွေကိုပါ သင်ကြားပို့ချပြီးတော့ ရှိခဲ့ကြပါတယ်။

ကျောက်ဖြူမြို့မှာ ရန်ကုန်မြို့နဲ့လည်း လေယာဉ်လမ်းတွေနဲ့ ဆက်သွယ်ပြီးတော့လဲ ရှိပါတယ်။

မြို့ရဲ့ အကျယ်အဝန်းမှာ စတုရန်းမိုင် (၁.၂၂)ရှိပါတယ်။ ၁၉၅၃ ခုနှစ်သန်းခေါင်စာရင်းအရ လူဦးရေ ၇၂၄၁ ယောက် ရှိပါတယ်။

ခြန့်စားစွယ်စုံကျမ်းအတွဲ(၂) (စာ-၅၄-၅၅)၉

“ဆိုးဝါးတဲ့ အခြေအနေဟာ အမြဲတာမရှည်နိုင်သလို ရွှင်မြူးသာယာတဲ့ အချိန်ဟာလဲ သူ့အလှည့် ကျော်မသွားပါဘူး”

(Hal Borland)

“ကိုင်းတခွင် လယ်လုပ်သား အသီးကောက်ပင် မွမ်းဖြင် သားမယားနှင့် ကျီးငှက်များ မောင်နှံစုံ ဥဒေါင်းတွန်ကျာ သာလိကာ သည် လင်းပြာ ဆွတ်မျှကြလျှက် ငှက်ဝါမူတဋ္ဌာန တြင်းဆော်သည် လျင်စွာ ရောက်ပျာလားဟု ကျူးမည်ငြားလူသဏ္ဍာန်ပန်းရက်ယူကုံး တရုံးရုံးသည် ပိတုန်းမျှမကျန်တည်း ပျံဝဲသည် တသောင်းသောင်း ခပ်သိမ်းရဂုံ ကမြူးခုန်သည် ဖော်စုံကျီးငှက်ပေါင်းတို့”

(၉၉၉၅)

ရခိုင်လားအတွက် မိမိဟာ စာရေးစာပွဲမှာ စာတွေဖတ်မှတ် ခံစားလေ့လာလို့ နေမိပါတယ်။ ဒီလိုဖတ်မှတ်ရတဲ့ ဒုက္ခ၊ သိရှိခံစား နားလည်လာရတဲ့ ဒုက္ခ၊ ရင်ဖွင့်ရေးသားရတဲ့ ဒုက္ခ၊ မျိုသိပ်ချုပ်တည်းရတဲ့ ဒုက္ခတွေနဲ့အမျှ မိမိဒေသကို လွမ်းစိတ်နဲ့အတူ ကြီးပွားတိုးတက်စေရေး အတွက် စိတ်ဓာတ်တွေ ဆူဝေနေမိ ပါတယ်။ ဒါအတွက် စာတစ်ပုဒ်မှာက ခုလို ရေးထားတာ ဖတ်မိပါတယ်။

“ကိုယ့်ကိုယ်ကို လေးစားနိုင်တဲ့သူ သူတစ်ပါးကိုလည်း လေးစားတဲ့သူ သူတစ်ပါးရဲ့ လေးစားမှုကိုလည်း ထိုက်ထိုက်တန်တန် ခံရတဲ့သူဟာ လောကကို အကျိုးပြုတဲ့သူ ဖြစ်တယ်။ ကိုယ့်ကိုယ် ကိုလည်း လေးစားမှုရှိအောင် ပတ်ဝန်းကျင်အသိုင်းအဝိုင်းကလည်း ကိုယ့်ကိုယ် လေးစားလာအောင် လူတိုင်းကြိုးစားပြီးနေရင် ဒီလောကကြီးဟာ ပျော်စရာကောင်းတဲ့ လောကကြီးဖြစ်မယ်”

(ဆရာတော်ကြီးစောတိထ)

နောက် မိမိအကြိုက်ဆုံး စာတပုဒ်ကတော့လဲ ဒီလိုပါ...။

**** * * * * *

သင်လိုချင်တဲ့ အရာ

“သင်လိုချင်တဲ့အရာကို မရဘူးဆိုရင် သင်အပ်နှံတကယ် လိုချင် စိတ် မပြင်းပြခဲ့လို့ရင်လဲ ဖြစ်ရမယ်..

ဒါမှမဟုတ်..

ဈေးဆစ်နေခဲ့လို့ ရင်လဲဖြစ်ရမယ်...”

(ရှဒီလင်ဒီတစ်လင်း)

ပြီးတော့ လူမှာစိတ်ဓာတ်က အရေးကြီးဆုံးပါပဲ။

ပြီးတော့ အဲဒီစိတ်ဓာတ်မျိုး ဖြစ်ပေါ်စေတဲ့အရာက ပိုအရေးကြီးတယ်။ မြန်မာစာပေနယ်က ကဗျာကို မြေတောင်မြောက်ပေးခဲ့တဲ့ ဂန္ထလောက မဂ္ဂဇင်းက ဝီလျံအမ်း နက်ဟင်နလေရဲ့ ‘အင်ဗစ်တပ်’ ကဗျာကို အိုးဝေ ဦးညိုမြက “အနိုင်မခံ” ဆိုပြီး ဖော်ပြခဲ့ပါတယ်။ အဲဒါကတော့ ဗိုလ်ချုပ်အောင်ဆန်းကြိုက်ခဲ့တဲ့ မိမိလဲအကြိုက်ဆုံးရဲ့ အကြိုက်ဆုံးစာ (ဒါမှမဟုတ်) အကြိုက်ဆုံးကဗျာပါ...။ ခု... မုံရွာဝင်းဖေ ဘာသာပြန်ပါ...။

**** * * * * *

အနိုင်မခံ

“ငါ့အား ဖုံးလွှမ်းအပ်သည့်
ညဉ့်နက်သန်းခေါင် အမှောင်အတွင်းမှ
အသူတရာမျှ နက်လှသော
ချောက်ကမ်းပါးအတွင်းမှ
ငါ၏ မကြောက်တရားကို ဖန်တီးထားသည့်
နတ်သိကြားများကို ငါကျေးဇူးဆိုပါ၏။
လောကဓံတရား၏ ကြမ်းကြုတ်သော လက်ဆုတ်တွင်းသို့
ငါသက်ဆင်း ကျရောက်ငြားလည်း...
ငါကားမတုန်လှုပ် မငိုကြွေး...
ငါ၏ ဦးခေါင်းတို့သည် သွေးဖြင့် ချင်းချင်းနီ၏..

သို့သော် ညွတ်ကားမညွတ်...
လောဘ ဒေါသတို့ကြီးစိုးရာ...
ဤကမ္ဘာ၏ အခြားမဲ့၌...
ဆွေခြင်းတရားသည် ကြောက်ဖွယ်ငဲ့လင့်၏...
သို့သော် ငါ့အား မတုန်လှုပ်သည်ကိုသာ တွေ့ရအံ့...
နောင်တွင်လည်း မကြောက်ရွံ့သည်ကိုသာလျှင်
အစဉ်တွေ့ရလတ္တံ့...။
သုဂတိသို့သွားရာ တံခါးဝသည်
မည်မျှပင် ကျဉ်းမြောင်းသည်ဖြစ်စေ...
ယမမင်း၏ ခွေးပုရပိုက်တွင်...
ငါ၏အပြစ်များ မည်မျှပင် ရေးခြစ်ထားစေ...
ငါသာလျှင် ငါ့ကြမ္မာ၏အရှင်...
ငါသာလျှင် ငါ့ဘဝ၏ သခင်ဖြစ်တော့သည်”

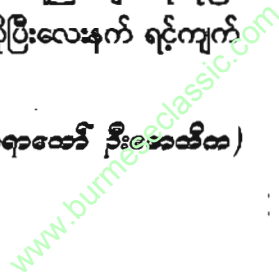
(စုံရွာဝင်းဖေ)

**** * * * * *

“အခက်အခဲ အကြပ်အတည်းဆိုတာ အရည်အချင်းကို ပိုပြီး ထွက်စေနိုင်တယ်... စိတ်နေသဘောထားကို ပိုပြီးလေးနက် ရင့်ကျက် မြင့်မြတ်စေနိုင်တယ်”

(ဆရာတော် ဦးစောအိတ)

**** * * * * *

“တရားဆိုတာ အမှန်ကို သိတဲ့အသိဉာဏ်ကိုခေါ်တာ...
တရားဆိုတာ အတွေးအခေါ် မဟုတ်ဘူး...
အသိအမြင်ဖြစ်တယ်”

(ဆရာတော် ဦးအောင်စာ)

**** * * * * *

မိမိမွေးဖွားရာမြေ

ကျောက်ဖြူမြို့နယ်က ရေနံဒွိန်ရွာကလေး။ ကျောက်ဖြူက
သွားရင် ၁၉မိုင်ခန့် ဝမျှောင်ရွာက ကားဂိတ်ကဆင်း၊ အရှေ့ဖက်ကို
တောတောင်ကျော် ကုန်းကြောင်း (၇)မိုင်လောက် လျှောက်ရလိမ့်မယ်
ထင်တယ်။

ရွာဟာ အိမ်ခြေသုံးရာခန့်ရှိတယ်။ စိတ်ပျက်စရာက
ထုံးစံအတိုင်း ရွာမှာ ကျောင်းကွဲနေတာပဲ ဖြစ်တယ်။

မိမိဟာ ဆရာတော် ဦးသုမနရဲ့ ကျေးဇူးကြောင့် သူ့ကျောင်းမှာ
နေပြီး စာတတ်ခဲ့တယ်။ စာကဗျာ အသိအလင်းရောင်လေး ရခဲ့တယ်။
ဒါကြောင့် ကြီးစား ရုန်းကန်းရင်း စာရေးဆရာ၊ ကဗျာဆရာ ဖြစ်ခဲ့ရ
ပါတယ်။ သေစာရှင်စာလောက် အဆင့်က ကြီးစားရုန်းကန်ခဲ့ရပါတယ်။

ဒီနောက်ပိုင်းမှာ ရန်ကုန်မှာ မိမိရွာက အသင်းအဖွဲ့ထောင်ပြီး
သာရေးနားရေးလုပ်ကြဖို့ ပြောတော့ မိမိမူဝါဒ ဆွဲပေးခဲ့တယ်။ ဥက္ကဋ္ဌလုပ်
ဦးဆောင်ခဲ့တယ်။ ရွာက ပန်းတိမ်စက်ချုပ်သူတွေပဲ ဖြစ်ကြတယ်။

လူစုံတစ်နေ့မှာ မိမိက စာဖတ်ကြဖို့ စေတနာနဲ့ ပြောမိတယ်။

စာပေထုတ်ဝေရေးတွေ လုပ်ကြဖို့ ရန်ပုံငွေရှာဖို့ပါ..။ ပြောတဲ့အခါ
အသင်းငွေနဲ့ မိမိက စာရေးဆရာဖြစ်အောင် လုပ်ချင်လို့ပါတဲ့။
စာနည်းနည်းတတ်တဲ့ ညီမကို ငွေကိုင်ခိုင်းတော့ မိမိငွေအလွဲသုံးစား
လုပ်လို့လို့တဲ့..။ ပြီး စာပေထုတ်ဝေရေးလုပ်ရင် သူတို့လဲ စာပါဝင်
ရေးကြဖို့ပါ ပြောကြတယ်။ ဟာ.. ဆရာတွေချည်းပါလား..။ ‘ဗုဒ္ဓေါ’
မိမိ ကမ္ဘာခြားအရောက်မှာ အားလုံးငွေတွေ သုံးပစ်ကြတယ်။
နောက်ဆုံးအသင်းပါ ပျက်သွားတယ်။

ဒီအလုပ်မလွယ်တာ၊ စာရေးဆရာဘဝ အန္တရာယ်များတာ၊
ခက်ခဲတာ သူတို့ ဘာသိမှာလဲ၊ မိမိကို ရွာသားအနေနဲ့ ဂုဏ်ယူကြပေမယ့်
ရွာအတွက် ဒေသအတွက် မိမိကိုယ်စားပြု ရေးထားတာ ရေးနေတာ
သူတို့ ဘာဆိုဘာမှ သိမှသိကြပါလေစ။ ဒါမဆန်းပါ၊ ဦးဥတ္တမ၊
ဦးကျော်ရင် စသူတို့ဟာလဲ သင့်တော်တဲ့ ဘဝပေးအခြေမှာ သင့်ရာမှာ
နေပြီး သင့်တော်တာကိုပဲ သင့်တော်သူနဲ့ လက်တွဲလုပ်ကိုင်ခဲ့ကြတာပဲ
မဟုတ်ပါလား..။

လူဟာ ရှေ့ဆောင်သွားနိုင်ဖို့လဲ မလွယ်ပါ။ ရှေ့ကဆောင်တော့
နောက်လိုက်ရဖို့ဆိုတာလဲ မလွယ်ပါ။ အပြန်အလှန် အပေးအယူ
ခရီးလမ်းပန်း ပန်းတိုင်တူမျှကြမှ ဖြစ်ကြပါတယ်။

ဒါပေမဲ့ မတူသူနဲ့ အတူလျှောက်သွားနိုင်ရေးဟာလဲ အရည်
အချင်း တစ်ရပ်ပါပဲ မဟုတ်လား။ ဒီခေတ်က ဒီမိုကရေစီခေတ် လူဟာ
ဒီမိုကရက် ဖြစ်ဖို့ကလဲ အရေးကြီးတယ်။

ဒီကြားထဲမှာ အသင်းအဖွဲ့လေးက လုံးဝပျက်သွားခဲ့တယ်။
မိမိလည်း ခရီးလမ်းပန်းတွေ (တာရှည်) လွန်သွားခဲ့ရတယ်။ ဒါပေမဲ့

www.burmeseclassic.com

မိမိဟာ လမ်းလဲမပျောက်ပါ။ တောက်လျှောက်အတက် ဆက်တက်နေ
 ရမှာပါ။ လမ်းတစ်လျှောက် လျှောက်ရာမှာ ဇောက်ပါစေ.. မတ်ပါစေ..
 ဝေးပါစေ.. စိတ်လည်းမပျက်ပါ။ ဘဝလမ်းဆိုတာ ပန်းခင်းလမ်းချည်း
 မဟုတ်ဘူးဆိုတာပါ။ အမြဲရုန်းကန်နေရမှာ။ လေ့လာသင်ယူနေရမှာပဲ။
 ခရီးဆက်လက်သွားလာနေကြရမှာ။ အထူးသဖြင့် ကဗျာနဲ့ စာရေးဆရာ
 ဘဝပါပဲ။ ဒီကဗျာကိုတော့ မိမိဟာ ရုပ်ရှင်အမြဲတော့ မဝင်စားရဲ့ ၁၉၇၄
 နိုဝင်ဘာလထုတ်မှာ (မှတ်ချက် - ပန်းချီ ကိုကိုလတ်ရဲ့ ကိုရုပ်ဆိုး
 စီးရီးဆွဲတတ်လမ်းတွေမှာ အသံသွင်းပြီး ထုတ်လွှင့်ခဲ့ပြီးလဲပဲ ဖြစ်ပါတယ်)
 မိမိ စတင်ရေးခဲ့တာကတော့ (၂၈-၂-၇၂) မှာပဲ ဖြစ်ပါတယ်။
 ဒါကိုဖော်ပြရင်း...

မိမိဆန္ဒ ထပ်ဆင့်ဖွင့်ဟဖော်ကျူးလှစ်ဟ လိုက်ပါရစေ
 ဆိုတာပါ...။

တောက်လျှောက်အတက်သို့

- * မွေးကတည်းက လှမ်းလာရတဲ့
ဘဝခရီး အတက်ချည်းတည်း...
- * ယနေ့ရည်မှန်း စာပေလမ်းလည်း
ကြမ်းတမ်းခက်ခဲ အသိမြဲဘိ
တိုက်ပွဲပြင်းထန် ခက်ခဲလွန်နေ...

- * အို..စာပေလောက မရေရာသော
သဘောသကာ ဘဝတာကို...
ငါ့မှာနားလည် သိရှိသည်လည်း...
ခိုင်ကျည်စွာလှ စိတ်ဆန္ဒက
လုံးဝဖျောက်ဖျက် မရပါ...
- * ဤသည်လောက ငါ့ဘဝတာ
ဘာပဲဖြစ်ဖြစ် စိတ်မညစ်ဘဲ
မလျှော့ဖွဲ့နဲ့ တိုက်ပွဲမကြောက်
အို.. တောက်လျှောက်အတက်
ဆက်လက်တက်အံ့...
တက်ပြီးသေရင်း ဂုဏ်ယူမယ်...

(ဦးထွန်း)

အားလုံးထူးနိုးစာရမ်းသာကြွေဝေ
 ဝေဖီတောင် (ရတနာဝေ)
 ၁၅-၉-၂၀၀၈ ညွှန် ဝေ၁၅မိနစ်
